

Gorenjski Glas

PETEK, 2. FEBRUARJA 2024

LETO LXXVII, ŠT. 10, CENA 2,80 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V Bohinju spremembe pri parkiranju

V Bohinju se obetajo spremembe na področju javnih parkirnih površin, višin parkirnin in parkirnih kartic. Te so usmerjene v poenotenje cenovne politike, poleg tega bohinjska občina sledi zastavljeni strategiji umirjanja prometa.

MAŠA LIKOSAR

Bohinjska Bistrica – Bohinjski svetniki so na januarski seji razpravljali o novem predlogu sklepa o določitvi javnih parkirnih površin, višin parkirnin in parkirnih kartic, ki se od trenutno veljavnega sklepa razlikuje v treh bistvenih točkah.

Novi sklep predvideva zaprtje dveh začasnih travnatih parkirnišč v Ribčevem Lazu – parkirnišči Labora in Kristala. »Z ukinitvijo parkirnih mest ni predvideno, da se vsa parkirana mesta nadomeščajo, temveč se izkoristijo obstoječa parkirnišča

in novo parkirnišče na Nomenju,« so dejali na Občini Bohinj in dodali, da se bo na Nomenju novo parkirnišče vzpostavilo ob železniški postaji, kjer bo vse leto cena parkiranja dva evra na dan.

Novost bodo tudi parkirni režimi na obstoječih parkirniščih v Bohinjski Bistrici, in sicer na parkirnišču pred Kulturnim domom Joža Ažmana, pri pokopališču in na Trgu svobode pred pošto in banko. Na teh parkirniščih bo po novem mogoče brezplačno kratkotrajno parkiranje največ eno uro (Trg svobode) oziroma dve uri. Izjema bodo imetniki parkirne

kartice za občane in lastnike počitniških objektov, za katere omejitve parkiranja ne bodo veljale, pri čemer bo pogoj plačana parkirana kartica za tekoče leto.

»V praksi bi to pomenilo, da enodnevni obiskovalci teh parkirnih mest ne bodo mogli uporabiti za celodnevno parkiranje,« poudarjajo na Občini Bohinj. V času šolskih počitnic (od 1. julija do 31. avgusta) se bo dodatno parkirnišče vzpostavilo še pred osnovno šolo v Bohinjski Bistrici, kjer bo za parkiranje treba odšteti pet evrov na dan.

▶ 4. stran

Letos je poleg zaprtja travnatega parkirnišča nasproti Kristala (na fotografiji) predvideno tudi dokončno zaprtje začasnega travnatega parkirnišča Labora. / Foto: Gorazd Kavčič

Selaku priznanje za življenjsko delo

Priznanje Združenja Manager za življenjsko delo na področju menedžmenta je šlo tokrat v roke Branka Franca Selaka iz družbe Marmor Hotavlje.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Med prejemniki priznanj, ki jih je podelilo Združenje Manager ta teden, je tudi Branko Franc Selak. Za dolgoletno in uspešno delovno družbo Marmor Hotavlje si je prislužil prestižno priznanje za življenjsko delo na področju menedžmenta. V podjetju, ki ga danes vodi sinova, je dejaven že 55 let. Prvič je direktorsko mesto prevzel leta 1980, nato pa v času gradbene krize, ko je družini Selak podjetje uspelo rešiti in povzdigniti v vodilnega opremljevalca luksuznih jaht.

▶ 2. stran

Branko Franc Selak je dvaindvajseti prejemnik priznanja za življenjsko delo. / Foto: Gorazd Kavčič

V prihodnjih letih upajo na boljši zrak

Škofjeločane onesnaževanje zraka s formaldehidom in fenolom zaradi izpustov iz Industrijske cone Trata skrbi že dlje časa. Tako je Civilna iniciativa Moja Škofja Loka o tej temi v torek zvečer na Godešiču pripravila javno tribuno.

KLARA MRAK

Godešič – Skoraj sto ljudi se je v torek zbralo v dvorani Krajevne skupnosti Godešič na javni tribuni z naslovom Zlo formaldehida in fenola – kako do rešitve? in zaznati je bilo optimističen pogled na to, da bi se v prihodnjih letih onesnaževanje zraka zmanjšalo. Ustanovni član Civilne iniciative Moja Škofja Loka Rolando Krajnik je povedal, da so se za pripravo torkove tribune odločili, da širši javnosti

osvetlijo težavo dveh zelo strupenih spojin. »O njih se v Sloveniji premalo govori, čeprav jih več tovarn v državi izpušča v zrak v velikih količinah, žal tudi Knauf Insulation v Škofji Loki,« je opozoril.

Na javno tribuno se je v sredo odzvalo tudi podjetje Knauf Insulation. Poudarjajo, da bodo tudi v prihodnje vodili odprt in argumentiran dialog z vsemi deležniki v smeri doseganja konkretnih in merljivih izboljšav.

▶ 9. stran

AKTUALNO

Patru Benediku Trubarjevo priznanje

Kranjskemu rojaku prof. dr. Metodu Benediku, teologu, cerkvenemu zgodovinarju in zaslužnemu profesorju Teološke fakultete Univerze v Ljubljani, so podelili Trubarjevo priznanje.

2

GORENJSKA

V Šenčurju novi medicinski center

Ob vходу v Poslovno cono Šenčur bo podjetje RP investicije gradilo sodoben Medicinski center Arcus, ki bo zasnovan predvsem za zdravstvene ter z zdravstvom povezane poslovne dejavnosti.

8

GG+

Na stres se nikoli ne navadiš

Eva Pogačar, zdravnica iz Studenčic pri Lescah, je po poklicu specialistka anesteziologije in reanimatologije, zaposlena v Splošni bolnišnici Jesenice, in gorska reševalka.

22

RAZVEDRILO

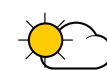
Nova serija Skrito v raju

V ponedeljek na POP TV prihaja nova slovenska serija Skrito v raju, katere urednik je Gorenjec Dejan Krupič. Dogajanje bo razpeto med prestolnico in hrvaškim kampom Paradiso.

26

VREME

Danes bo zmerno do pretežno oblačno. Jutri in v nedeljo bo razmeroma sončno z nekaj visoke koprenaste oblačnosti.

-4/8 °C

jutri: večinoma sončno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Komedijska Vse zastonj! Vse zastonj!

Po razprodanem gostovanju predstave Vse zastonj! Vse zastonj! pri Svetem Duhu v Škofji Loki lahko gledališki navdušenci odlično komedijo Daria Foja ujamejo še 9. februarja v Kulturnem centru Tržič in 15. februarja v Domu krajanov Šenčur. Zgodba te duhovite, a hkrati ostre Fojeve družbenokritične farse se začne tik po uporabi v trgovskem centru, ko se ženske, ogorčene nad ponovnim dvigom cen, odločijo, da temu naredijo konec. Predstava Prešernovega gledališča Kranj je na festivalu Dnevi komedije 2023 osvojila naziv žlahtna komedija po izboru strokovne žirije, Vesna Pernarčič je bila razglašena za žlahtno komedijantko, Ajda Valcl pa za žlahtno režiserko festivala. Informacije in rezervacija vstopnic: 051 606 220 / www.smejmo.se.

En naročnik Gorenjskega glasa pa bo prejel dve vstopnici za ogled komedije Na zdravje s Tino Gorenjak in Tanjo Kocman, ki bo 29. marca v Kulturnem domu Sv. Duh. Za sodelovanje v žrebanju odgovorite na vprašanje: Kako z drugo besedo imenujemo znižanje cen v trgovinah? Odgovore s svojimi podatki pošljite do četrтка, 8. februarja, na koticek@g-glas.si.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme JOŽE HOSTAR iz Zgornjih Gorij.

Z Brnika od konca aprila
tudi v København

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – Letalski prevoznik Norwegian bo 29. aprila vzpostavil povezavo med brniškim letališčem in danskim Københavnom. Kot sporoča upravljavec letališča Fraport Slovenija, bodo potnikom leti na voljo dvakrat na teden, sprva ob ponedeljkih in petkih, v vrhuncu poletne sezone pa ob torkih in sobotah. Prevoznik bo lete opravljal s 189-sedežnim letalom boeing 737-800. V voznem redu prevoznika je odhod z ljubljanskega letališča predviden ob 8.45, prihod v København pa ob 10.40.

Po besedah poslovodne direktorice Fraporta Slovenija dr. Babett Stapel bo nova povezava priložnost tako za potnike, ki želijo odkriti živahno prestolnico Danske, kot tiste, ki prek tamkajšnjega letališča, ki predstavlja pomembno severnoevropsko vozlišče, želijo potovati v druge nordijske države in Severno Ameriko.

Po zdajšnjih napovedih 22 letalskih prevoznikov bo z Letališča Jožeta Pučnika v poletnem voznem redu mogoče poleteti na vsaj 26 rednih povezavah. Poleg omenjenih letov v København bodo med novostmi tudi leti v Rigo z AirBaltic in v Madrid z Iberio.

Vlada umaknila sporni predlog

Ljubljana – Vlada je po napovedih premierja Roberta Goloba iz predloga energetskega zakona umaknila prepoved vgradnje peči na lesno biomaso kot primarnega vira ogrevanja v novogradnjah, ki je v javnosti naletel na negativen odziv. Vlada je sicer ta teden zagotovila dodatnega 79,5 milijona evrov za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi. Skupno bo tako do leta 2026 na voljo približno 194,9 milijona evrov. S projektom spodbujajo zamenjavo zastarelih malih kurilnih naprav z novimi na lesno biomaso in s toplotnimi črpalkami.

Patru Metodu Benediku
Trubarjevo priznanje

Kranjskemu rojaku prof. dr. Metodu Benediku, teologu, cerkvenemu zgodovinarju in zaslužnemu profesorju Teološke fakultete Univerze v Ljubljani, so Trubarjevo priznanje za leto 2023 podelili v torek v Narodni in univerzitetni knjižnici.

JOŽE KOŠNJEK

Ljubljana – Leta 2008 je Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani za zasluge pri varovanju in ohranjanju nacionalne pisne kulturne dediščine prvič podelila Trubarjevo priznanje. Letošnjega je na torkovi slovesnosti v Narodni in univerzitetni knjižnici prejel pater kapucin prof. dr. Metod Benedik, teolog, cerkveni zgodovinar in zaslužni profesor Teološke fakultete Univerze v Ljubljani, ki je bil rojen julija leta 1943 na Graparjevi domačiji v Stražišču v Kranju. Priznanje je prejel za zasluge pri preučevanju zgodovine kapucinskih knjižnic v Sloveniji in predstavljanje njihove zapuščine javnosti, še posebej pa se je zavzemal za raziskovanje in ohranjanje na trenutke že hudo načetega knjižnega fonda v kapucinski knjižnici v Škofji Loki, za preselitev knjižnice, ki je dobila ime po

Prof. dr. Metodu Benediku sta Trubarjevo priznanje podelila ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice Vilijem Leben (levo) in predsednik žirije dr. Luka Vidmar. / Foto: Gorazd Kavčič

patru Romualdu Marušiču, v nove prostore in za zasluge pri raziskovanju in uprizoritvi Škofjeloškega pasijona. Njegov izvirnik hrani škofjeloška kapucinska knjižnica. Pater Benedik je bil v letih 1985–1991 in 1999–2008

tudi predstojnik kapucinskega samostana v Škofji Loki. Veliko je raziskoval in pisal tudi o posameznih obdobjih cerkvene zgodovine na Slovenskem, tudi o Primožu Trubarju, po katerem se imenuje priznanje, ki ga je prejel.

NUK skrbi za prireditve in odnose z javnostmi, ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice Vilijem Leben in predsednik žirije za podeljevanje Trubarjevih priznanj dr. Luka Vidmar. Ta je dejal, da je slovenska beseda zmagovita, saj je do da

Trubarjev nagrajenec v pogovoru s soprogo predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar Alešem Musarjem

/ Foto: Gorazd Kavčič

Kulturni program, ki sta ga izvedla Julija Mlejnik z baročno violino in Janez Jocif s čembalom, je bil vzlet iz časa, ki ga je nagrajenec najpogosteje raziskoval.

Nagrajenca so z udeležbo na podelitvi počastili njegovi svojci, tudi brata Stane in Miha ter sestra Mira, soproga predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar Aleš Musar, ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore in mnogi prijatelji. O nagrajenčevem delu so govorili Helena Janežič, ki v

nes premagala vse verske, upravne in politične delitve. Prof. dr. Metod Benedik je v zahvalnem govoru poudaril željo, da bi se vsi skupaj bolj zavedali našega duhovnega in kulturnega bogastva, to zavest prenašali na rodove, ki prihajajo, in s tem ustvarjali višjo raven srčne kulture naroda.

Selaku priznanje za življenjsko delo

1. stran

Selak se je v družbi Marmor Hotavlje zaposlil leta 1969, nato pa ob delu diplomiral na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju. Od prevzema direktorskega mesta leta 1980 se je osredotočal na sodobno opremljenost podjetja, usposabljanje kadra, računalniško podprto informatiko, razvoj novih materialov in tehnologij, izvoz na zahtevne trge in predvsem na ohranitev podjetja v slovenski lasti.

Konec osemdesetih so začeli podzemno pridobivanje

kamna, razvoj polimernih armiranih penobetonov, osredotočili so se na izdelavo masivnih elementov za

Čeprav se je leta leta 2008 delno upokojil, je pet let kasneje, ko je gradbena kriza podjetje potisnila v rdeče številke, znova prevzel vodenje družbe.

obnovo obstoječih objektov in izdelkov najzahtevnejših oblik.

Čeprav se je leta leta 2008 delno upokojil, je pet let kasneje, ko je gradbena kriza podjetje potisnila v rdeče številke, znova prevzel vodenje družbe. »Ekipa podjetja

z družino Selak na čelu je nase prevzela breme in se ga odločila rešiti. Poplačali so vse podizvajalce, plače

v podjetju niso nikoli izostale, nihče ni ostal brez službe,« so zapisali v Združenju Manager.

Danes Marmor Hotavlje velja za vodilno podjetje pri opremljanju notranjosti velikih jaht s kamnom. Lani so dosegli 19 milijonov evrov

prometa z dodano vrednostjo 57 tisoč evrov na zaposlenega. V petih letih so prihodki zrastle za več kot šestdeset odstotkov. Družba, ki temelji na tristoletni tradiciji, pozornost namenja tudi varovanju okolja in povezovanju z lokalno skupnostjo.

Naziv mladi manager leta 2023 je prejel Michal Maco, direktor podjetja Corwin v Sloveniji, priznanji artemida pa sta šli v roke dr. Viti Godec, direktorici podjetja Lenis farmaceutika, ter Evi McLellan, generalni direktorici podjetja Roche Slovenija.

Stavke ne podpirajo

»Podpiramo pa izboljšanje delovnih pogojev ter ureditev kadrovskih standardov in normativov za vse poklice v zdravstvu, vendar ne na račun pacientov. Zdravniška stavka je stavka za denar, za izboljšanje plač, ne pa za reševanje zdravstvenega sistema,« je kritična Monika Ažman, predsednica Zbornice – Zveze. Stavka zdravnikov vsaj še do včeraj dopoldne ni bila preklicana, njena zaostritev ponekod pomeni tudi umik soglasij za nadurno delo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Kranj – V Zbornici – Zvezi, krovni strokovni organizaciji, ki združuje več kot 16.800 članov (medicinskih sester, babic in tehnikov zdravstvene nege), podpirajo in zagovarjajo javno zdravstvo, ki še vedno zagotavlja standard zdravstvene oskrbe za vse državljane, tudi socialno najšibkejše. »Podpiramo izboljšanje delovnih pogojev ter ureditev kadrovskih standardov in normativov za vse poklice v zdravstvu, vendar ne na

»Če kdo, bi bili do stavke upravičeni tisti naši kolegi in kolegice tehniki zdravstvene nege in bolničarji negovalci, katerih začetni plačni razred je dva plačna razreda pod minimalno plačo, kar je nesprejemljivo.« (Monika Ažman)

račun pacientov. Zdravniška stavka je stavka za denar, za izboljšanje plač, ne pa za reševanje zdravstvenega sistema. V Zbornici – Zvezi ne verjamemo, da lahko z dvigom plač znotraj ene poklicne skupine rešimo težave zdravstvenega sistema, zato stavke zdravnikov ne podpiramo. Njihove zahteve se ne posvečajo glavnim problemom v zdravstvu in niso usmerjene v izboljšanje delovanja zdravstvenega sistema v dobrobit pacientov in vseh izvajalcev,« je prepričana predsednica Zbornice – Zveze Monika Ažman.

Kot tudi opozarja Ažmanova, največje breme in posledice zdravniške stavke žal nosijo pacienti, ki po njenih besedah zagotovo nimajo nič z delovnimi pogoji in plačami zdravnikov. »Mi vsi, ki delujemo v zdravstvu, smo tam zaradi pacientov in zanje – in tega bi se morali vsi zavedati. Skrb za paciente je naše osnovno poslanstvo, česar se medicinske sestre in babice dobro zavedamo in smo vedno in v vseh primerih njihove zagovornice.«

Nič krive, a slabo voljo najbolj občutijo

Medicinske sestre so prvi stik s pacienti, zlasti na primarni ravni v zdravstvenih domovih. »Tudi zdaj, v času zdravniške stavke. Zato so

Monika Ažman / Foto: Tina Dokl, arhiv Gorenjskega glasa

pogosto deležne nezadovoljstva in ogorčenosti pacientov, ki ne morejo priti do zdravnika.« A kot dodaja Ažmanova, stavka zdravnikov ni največja težava našega zdravstvenega sistema, bistveno večje so po njenem mnenju težave, povezane s pomanjkanjem izvajalcev zdravstvene nege v bolnišnicah, domovih za starejše, posebnih socialnovarstvenih zavodih, kjer vedno skrbijo za najranljivejše in najtežje obolele. »Zaradi pomanjkanja izvajalcev zdravstvene nege se zapirajo bolnišnični oddelki ter krčijo namestitvene zmogljivosti v domovih za starejše. To bi moralo skrbeti tudi zdravnike in politične odločevalce. Sleherni izvajalec v zdravstvenem timu je pomemben, ne le posamezne poklicne skupine, saj lahko samo vsi skupaj najboljše poskrbimo za bolne in pomoči potrebne.«

Težave je treba reševati celostno

»Če kdo, bi bili do stavke upravičeni tisti naši kolegi in kolegice tehniki zdravstvene nege in bolničarji negovalci, katerih začetni plačni razred je dva plačna razreda pod minimalno plačo, kar je nesprejemljivo,« je kritična Monika Ažman. V Zbornici – Zvezi podpirajo prizadevanja sindikatov s področja zdravstvene nege ter pričakujejo, da bo vlada težave v zdravstvu in socialnem varstvu reševala celostno in ne parcialno ter da bo v reševanje razmer in pogajanja vključila vse deležnike v sistemu. »Le tako bo mogoče

vzpostaviti red ter zagotoviti vsem dostopno zdravstveno varstvo, izvajalcem pa ustrezne delovne pogoje.«

Zaostritev s preklici nadurnega dela

Ker zdravniški sindikat Fides in vlada vsaj do včeraj dopoldne – stavka poteka že tretji teden – še vedno nista našla skupnega jezika glede stavkovnih zahtev, je soglasja za nadurno delo po oceni Fidesa umaknila približno polovica vseh zdravnikov. »To je bil nujen ukrep, ki smo ga morali narediti prav zaradi tega, da opozorimo, da si ta vlada sploh ne želi nobenih sprememb v

soglasje zdravnikom za delo pri drugem delodajalcu.

Na ministrstvu za zdravje so javne zdravstvene zavode prosili, naj sporočijo ukrepe za zagotavljanje neprekinjenega zdravstvenega varstva. Znova pa so pozvali Fides, naj stavko zamrzne in se dejavno udeležuje stebrih pogajanj, dokler ne najdejo rešitve, ki bo sprejemljiva za obe strani.

Odločitev zdravnikov v jeseniški bolnišnici

V Splošni bolnišnici Jesenice se je po včerajšnjih podatkih 60 (43 odstotkov) zdravnikov odločilo, da bo začelo opravljati delo na

»Največje breme in posledice zdravniške stavke žal nosijo pacienti, ki zagotovo nimajo nič z delovnimi pogoji in plačami zdravnikov. Mi vsi, ki delujemo v zdravstvu, smo tam zaradi pacientov in zanje – in tega bi se morali vsi zavedati. Skrb za paciente je naše osnovno poslanstvo, česar se medicinske sestre in babice dobro zavedamo in smo vedno in v vseh primerih njihove zagovornice.« (Monika Ažman)

zdravstvu,« je po torkovi seji glavnega stavkovnega odbora Fides povedal predsednik sindikata Damjan Polh. Zdravniki bodo tako po njegovih besedah odslej delali največ 48 ur na teden. Prav tako ne bodo delali več kot 16 ur neprekinjeno. »To je povsem v skladu z evropsko direktivo o delovnem času,« je pojasnil Polh. Ponekod naj bi umik soglasij za nadurno delo začel veljati takoj, v nekaterih primerih v tridesetih dneh. V eni od bolnišnic (neuradno naj bi šlo za novomeško) pa je direktor umaknil

podlagi zakonskih omejitev. »To pomeni, da bi bila v dobrobit zagotavljanja nujnih storitev potrebna temeljita reorganizacija dela, saj bi lahko prišlo predvsem do težav pri zagotavljanju nujnih storitev. Predstojniki posameznih služb bodo pripravili projekcijo dela na podlagi teh omejitev in v primeru neuspešnega dogovora med sindikatom in vlado tak način dela, tako kot v večini zdravstvenih zavodov, začeli predvidoma z drugim marcem,« so še sporočili iz jeseniške bolnišnice.

k

KOMENTAR
SIMON ŠUBIC

Stavke

Pomemben del javnega sektorja in vlada sta na okopih, stavkovni val je znova pljusnil na sončno stran Alp. Državljeni trenutno najbolj občutimo stavko zdravnikov in zobozdravnikov, ki poteka že tretji teden in so jo ta teden še zaostriili s preklici soglasij za nadurno delo nad 48-urnim delavnikom. Zahtevajo uresničitev stavkovnega sporazuma za vlado izpred leta dni o oblikovanju ločenega zdravstvenega plačnega stebra, določitev kariernih poti zdravnika in odpravo plačnih nesorazmerij, vključno z dvigi plač starejšim zdravnikom. V sindikatu Fides sedanji pogajalski skupini vlade očitajo, da se sploh ne pogaja, pač pa prihaja le na pogovore.

Sodniki so štirinajstdnevni opozorilni protest, ko so sodišča večinoma opravljala le nujne zadeve, končali pred kratkim in se ta teden že odločili, da bodo odslej protestne aktivnosti nadaljevali »zgolj« s protestnimi zbori, da delo na sodiščih ne bi zastalo v škodo državljanov. Zahtevajo uresničitev ustavne odločbe o ureditvi sodniških plač. V Slovenskem sodniškem društvu ob tem poudarjajo, da v vladi nimajo sogovornika, s katerim bi se pogovarjali o uresnitvi svojih zahtev. V sredo iz istega razloga za tri ure delo protestno prekinili tudi državni tožilci, katerih plače so vezane na sodniške plače.

Ta teden je tridnevna stavka potekala tudi na večini upravnih enot v državi, s katero so državni uradniki opozorili predvsem na prenizke plače in preobremenjenost. In tudi iz njihovih izjav veje spoznanje, da se vladna pogajalska skupina ne pogaja, temveč le pogovarja. O preslabem plačilu ta čas glasno govorijo še uslužbenci v pravosodju in medicinske sestre ...

Vsakomur je najbrž že postalo jasno, da je nekaj res narobe s plačnim sistemom javnega sektorja in z vzpostavljenimi plačnimi (neso)razmerji. Vlada, ki je sicer plačno reformo napovedovala že za lani, se kaže kot precej neučinkovita pri pogajanjih. Časa za izvedbo reforme pa vse bolj zmanjkuje, saj bomo čez nekaj mesecev že na polovici mandata aktualne vlade, pretekle izkušnje pa govorijo, da gre za pomembno prelomnico, ko začne postopoma zmanjkovati politične volje za korenite spremembe. Ob tem je po zadnjem dogajanju v zvezi z ministrico za pravosodje Dominiko Švarc Pipan, ki kljubuje pozivu svoje stranke, naj odstopi zaradi spornega nakupa sodne stavbe na Litijski ulici v Ljubljani, pod vprašajem tudi trdnost koalicije. Seveda vladi tudi ne gre v prid, da bodo ogromno sredstev zahtevali tudi poplavalni ukrepi.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Nika Toporiš, Ana Volčjak Aleksič
stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Jana Triller, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Umrli je pater Polikarp Brolih

JOŽE KOŠNJEK

Brezje – Frančiškanski samostan Brezje in Slovenska škofovska konferenca sta sporočila, da je v ponedeljek, 29. januarja, umrl pater Polikarp Brolih, ki je bil 5. decembra lani star

našel svoj mir in poslanstvo, zato je k njima prihajal, dokler je zmogel. Še lani decembra, na slovesni maši v čast njegove stoletnice, je aktivno sodeloval pri obredu. Pokojni Polikarp se je kot novinec pridružil frančiškonom 1. septembra leta 1939, na

Pater Polikarp Brolih (1923–2024) / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

sto let in je bil najstarejši član slovenske frančiškanske province. Med romarji in sobrati zelo priljubljenega in spoštovanega patra so pokopali včeraj.

Pater Polikarp, ki se je kot Tonček rodil 5. decembra leta 1923 na Zgornji Beli v župniji Preddvor, je prišel v samostan na Brezjah leta 2007 in je bil med najbolj iskanimi in spoštovanimi spovedniki in tolažniki v težkih življenjskih preizkušnjah. V spovednici in pri oltarju je

dan začetka druge svetovne vojne. V začetku leta 1949 je izrekel slovesne redovne zaobljube, decembra leta 1949 pa je bil posvečen v duhovnika. Novo mašo je daroval v Preddvoru. Njegovi sorodniki na Beli in v Tupaličah so povedali, da je rad prihajal med domače v kraje, kjer je preživel otroštvo, Občina Preddvor pa ga je kot gosta in tudi govornika vabila na svoja praznovanja in mu pred leti podelila posebno priznanje.

Znani prejemniki jeseniških občinskih priznanj

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Znani so letošnji občinski nagrajenci Občine Jesenice. Plakete Občine Jesenice bodo ob občinskem prazniku prejeli: dolgoletna tajnica Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora Helena Erman, Klemen Klinar za dolgoletno delovanje pri Turističnem

društvu Golica in prispevek na področju razvoja turizma in ljudskega imenoslovja ter Kvintet Vintgar za dosežke na kulturno-umetniškem področju ob desetletnici delovanja. Naziva častni občan ne bodo podelili, saj niso prejeli nobenega predloga, so sklenili jeseniški občinski svetniki na sredini seji.

Občina Šenčur
Kranjska cesta 11, 4208 Šenčur

Občina Šenčur obvešča, da je danes, v **petek, 2. februarja 2024**, na svoji spletni strani www.sencur.si objavila

Javni razpis za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti, ki se sofinancirajo iz proračuna Občine Šenčur za leto 2024. Rok za prijavo na javni razpis je **5. marec 2024.**

Evropska sredstva unovčena

Kolesarska povezava med Bledom in Bohinjem bo zagotovljena predvidoma do konca leta. Gradnja, ki se je začela jeseni 2022, za zdaj poteka po načrtih, na trasi od Bohinjske Bistrice do Soteske jo je le nekoliko omejil lanski vetrolom.

MAŠA LIKOSAR

Bled, Bohinjska Bistrica – Gradnja trase od Bohinjske Bistrice do Soteske, ki bi morala biti že zaključena, bo zaradi vetroloma in posledično gozdnogospodarskih opravil dokončana v letu 2024. »Lastniki na tem območju so nas prosili za preložitev gradnje do aprila, da lahko do tedaj odstranijo polomljeno drevje in sanirajo poškodovano območje, zato dela na tem odseku trenutno ne potekajo,« je pojasnil bohinjski župan Jože Sodja. Na trasi je bil sicer že položen grobi asfalt, čemur sledi še fini in nameščanje ograj, ki so že kupljene in do nadaljevanja gradnje shranjene v vojašnici na Bohinjski Beli.

»Na določenih odsekih se bodo namestile tudi zaščitne mreže proti padanju kamena, ki sicer prvotno niso bile načrtovane,« je dejal Sodja in poudaril, da dokler trasa ne bo v celoti zaključena, kolesarjenje na njej ni dovoljeno. »Kolesarje zato pozivamo, naj po stezi ne vozijo. V nasprotnem primeru se morajo zavedati, da ravnajo na lastno odgovornost.«

Ob tem je Sodja dodal, da so vseeno uspešno unovčili

Odsek skozi Sotesko je v fazi gradnje, ki bo skladno s terminskim planom in pogodbenim rokom zaključena predvidoma konec leta 2024. / Foto: Tina Dokl

vsa evropska sredstva. »Vračati bi jih morali le v primeru, da kolesarska povezava med Bledom in Bohinjem ne bo zagotovljena do konca letošnjega leta,« pojasnjuje Sodja, ki verjame, da bodo pogoji izpolnili. »Če nam do roka vseeno ne bi uspelo, bi zadevo reševali z začasno zarisanim kolesarskim delom na cestišču, a srčno upam, da bomo uspešni.«

Odsek skozi Sotesko

V fazi gradnje je prav tako odsek skozi Sotesko, gradnja bo skladno s terminskim planom in pogodbenim rokom zaključena

predvidoma konec leta 2024, so navedli na DRSI, kjer odgovarjajo, da bo kolesarska infrastruktura predana v uporabo, ko bo izdano uporabno dovoljenje. »Na trasi skozi Sotesko se na poti gradijo propusti zaradi ogromne količine vode. V delu so tudi študije opornih zidov, ki bodo pokazale, ali bodo morda potrebne kakšne spremembe na tem delu,« je še povedal Sodja. Ob tem je poudaril, da pot ob Savi ni predvidena za kolesarsko traso, temveč je le servisna pot, da lahko z gradbeno mehanizacijo pridejo do delovišča.

Inšpekcija za naravne vire in rudarstvo letos nadaljuje ugotovitveni postopek v zvezi s celotnim posegom gradnje kolesarske povezave Bled-Bohinj. »Trasa ima gradbeno dovoljenje, kar pomeni, smo morali pridobiti vsa soglasja in izpolniti vse zahteve. Morda posameznike le moti, da so škarpe prevelike, a očitno so se ob neurjih izkazale za primerne, saj niso bile poškodovane ali odtrgane,« se je na to odzval Sodja. Na DRSI pa so še dodali, da ima projektna dokumentacija, po kateri se gradi kolesarska pot, vsa zahtevana soglasja in mnenja.

V Bohinju spremembe pri parkiranju

◀ 1. stran

Poenotenje cenovne politike

Tretja sprememba prinaša poenotenje cenovne politike. »Bohinj je za obiskovalce enotno območje in navzven kot tako tudi mora delovati. Obiskovalci ne poznajo meja krajevnih skupnosti in jih te tudi ne zanimajo. Ob prihodu pričakujejo urejen in enoten režim tudi na področju cenovne politike,« so utemeljili spremembo.

Vse strategije so bile po navedbah Občine Bohinj predmet široke javne razprave in s podporo sprejete na njihovem občinskem svetu.

Kot so pojasnili, se višina parkirnin z novim sklepom ne bo spreminjala, poenotile pa se bodo cene na parkiriščih v posameznem območju. Parkirišča so bila namreč skladno z določili odloka o

Na Nomenju je predvidena vzpostavitev novega parkirišča ob železniški postaji. / Foto: Gorazd Kavčič

prometnem režimu razvrščena v tri območja. Parkirišče Vorenčkajca in parkirišče pod kulturnim domom v Stari Fužini imata trenutno tarifo tri evre na uro celo leto. S predlogom se bo višina parkirnine na teh dveh parkiriščih poenotila z drugimi parkirišči v prvem območju

(Ukanc, Ribčev Laz). V obdobju med 1. januarjem in 31. marcem ter med 1. novembrom in 31. decembrom bo parkirnine tako znašala 0,5 evra na uro. V obdobju od 1. aprila do 31. maja in od 1. do 31. oktobra pa bo za parkiranje treba odšteti 1,50 evra na uro. Za obdobje od 1. junija

do 30. septembra višina parkiranja ostaja nespremenjena, torej tri evre na uro.

Kljub deljenim mnenjem bohinjskih svetnikov glede predvidenih sprememb so predlog z devetimi glasovi za in šestimi proti sprejeli. Sklep se bo začel uporabljati s 1. junijem letos.

Pohod v znamenju miru in solidarnosti med narodi

Ob slovenskem kulturnem prazniku, 8. februarju, bodo vasi pod Stolom znova zaživele v duhu časa literatov, ki so s svojim delovanjem pomembno vplivali na obstoj in razvoj slovenskega jezika, kulture, literature ter umetnosti.

MAŠA LIKOSAR

Vrba – V žirovniški občini vsako leto opomnijo na veličino slovenskih kulturnih ustvarjalcev, zlasti na dediščino pesnika Franceta Prešerna, s tradicionalnim pohodom po Poti kulturne dediščine Žirovnica in z osrednjo slovesnostjo ob slovenskem kulturnem prazniku, ki jo organizira Občina Žirovnica s pomočjo lokalnih društev. Potekala bo ob 13. uri v Prešernovem rojstnem kraju, kjer bo zbrane nagovoril žirovniški župan Leopold Pogarčar, slavnostni govornik bo predsednik državnega sveta Marko Lotrič. V kulturnem programu bodo nastopili: Maraaya, recitator Gregor Čušin, Kulturno društvo dr. France Prešeren Žirovnica - Breznica in pevska skupina Korona.

Živé naj vsi naródi

Pohod po Poti kulturne dediščine Žirovnica bo letos potekal pod sloganom **Živé**

Slogan letošnjega pohoda Živé naj vsi naródi odseva univerzalno hrepenenje po miru in solidarnosti med narodi.

naj vsi naródi. Kot so pojasnili na Zavodu za turizem in kulturo (ZTK) Žirovnica, slogan odseva univerzalno hrepenenje po miru in solidarnosti med narodi. »V današnjem svetu, ki se sooča z izzivi in napetostmi, so Prešernove misli iz Zdravljice še posebno aktualne

Organizatorji znova pričakujejo več kot tisoč pohodnikov, v Vrbi pa več tisoč obiskovalcev, ki si bodo med drugim lahko ogledali Prešernovo domačijo. / Foto: Tina Dokl, arhiv Gorenjskega glasa

in izražajo našo kolektivno odgovornost za gradnjo bolj harmoničnega sveta. Obenem nas spodbujajo, da se povežemo v skupnosti, ki ceni strpnost in kulturno dediščino, ter si tako skupaj prizadevamo za globalni mir in spodbujamo medsebojno razumevanje in enotnost med ljudmi,« so poudarili.

Pot povezuje muzejske hiše, ki bodo na Prešernov dan med 8. in 16. uro brezplačno odprle vrata obiskovalcem. Pri vsaki bo živahno dogajanje z glasbenimi nastopi, projekcijami filmov, tržnico domačih dobrot in izdelkov, degustacijo medenih dobrot, animacijami za otroke, foto stojnico ... Pri Prešernovi v Vrbi, Čopovi v Žirovnici in Finžgarjevi rojstni hiši v Doslovčah ter pri čebelnjaku Antona Janše na Breznici bodo

na ogled tudi priložnostne razstave na prostem, ki bodo prikazovale omenjene hiše skozi čas.

Pohodniški lonček

Letošnja novost bo pohodniški lonček, ki je bil ustvarjen v omejeni izdaji posebej za pohod. Z njim si pohodniki zagotovijo brezplačen čaj ali kavo pri muzejskih hišah. »S tem želimo zmanjšati količino odpadkov, ki se nakopiči pri organizaciji prireditev, obenem pa obiskovalcem ponuditi spominek na letošnji pohod,« so pojasnili na ZTK Žirovnica.

Na ta dan bo v žirovniški občini veljal poseben prometni režim in parkiranje, ki bo mogoče na desetih različnih mestih. Ker je številno parkirnih mest omejeno, priporočajo obisk Vrbe z vlakom. Slovenske železnice poleg rednih vlakov

na slovenski kulturni praznik uvajajo tudi nekaj izrednih postankov vlakov v Žirovnici.

Prešerni teden v Žirovnici

V sklopu praznika pripravljajo v Žirovnici niz zabavnih kulturnih dogodkov, ki so jih združili pod imenom Prešerni teden v Žirovnici. V ponedeljek, 5. februarja, bo ob 18. uri v Čopovi rojstni hiši potekala predstavitev knjige Spomeniki mag. Damirja Globočnika. V kulturni dvorani na Breznici bodo v sredo, 7. februarja, ob 18. uri odprli razstavo likovnih del slikarske kolonije Kulturnega društva (KD) dr. France Prešeren Žirovnica - Breznica, ki bo na ogled tudi na praznični dan. Odprtje razstave bodo združili s pesniškim večerom, kjer se bodo predstavili lokalni pesniški ustvarjalci.

V nadzor zaradi smrti pacientke tudi ministrstvo za zdravje

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Ministrstvo za zdravje je zaradi primera 65-letne pacientke, h kateri v Zdravstvenem domu (ZD) Kranj, kot smo poročali tudi v Gorenjskem glasu, niso poslali reševalnega vozila, bolnica pa je zaradi posledic kapi kasneje umrla, napovedalo nadzor v ZD Kranj. Na

okoliščine tega tragičnega dogodka je takrat opozorila Petra Bilban iz Šenčurja, hči pokojnice. Zdravstveni dom sicer v lastnem izrednem internem strokovnem nadzoru neustrezne zdravstvene obravnave ni odkril, zaradi tajnosti postopka obravnave pa podrobnosti niso razkrili. Tako svojci pacientke kot izvajalec zdravstvene storitve

(ZD Kranj) so bili soglasni, da se izvede še zunanji strokovni nadzor pristojnih institucij. Tudi na Policijski upravi Kranj so potrdili, da v zadevi poteka predkazenski postopek. Minuli torek pa so z ministrstva za STA sporočili, da bodo izvedli nadzor v ZD Kranj, več o primeru pa bodo lahko povedali, ko bo ta zaključen.

Višje cene komunalnih storitev na Jesenicah

Jesenice – Jeseniški občinski svetniki so na sredini seji potrdili nove, višje cene komunalnih storitev. Na položnici za štiričlansko družino bo znesek višji za 1,57 evra oziroma se bo s sedanjih 47,75 evra povišal na 49,32 evra. Kot izhaja iz tabele o primerjavi cen med gorenjskimi občinami, bodo tudi po podražitvi cene na Jesenicah med najnižjimi, nižje imajo samo v Kranjski Gori. Nove cene so stopile v veljavo s 1. februarjem.

Odprti razpisi za družbene dejavnosti

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Medvode – Občina Medvode je letos razpisala novo rekordno višino proračunskih sredstev (450.500 evrov) za izvajanje programov in projektov s področja športa, kulture, socialnega varstva ... Kot so pojasnili, s podporo v teh za nevladne organizacije težkih časih upadanja članstva želijo spodbuditi razvoj dejavnosti, ki bogatijo skupnost. Sredstva za sofinanciranje otroških in mladinskih programov so dvignili z lanskih

10 tisoč na 15 tisoč evrov, pri ostalih razpisih so ohranili enako višino. Največ sredstev namenjajo za izbiro in sofinanciranje izvajanja letnega programa športa (165.500 evrov), sledijo kulturne dejavnosti (145.000 evrov). Odprti so še razpisi – vsi do 12. februarja – za podporo programov s področja socialnega varstva občanov, spodbujanje razvoja turizma, za sofinanciranje letošnjih prireditev v občini in področje kulturne dediščine. Zanje je na voljo od 40 tisoč do 25 tisoč evrov.

Pogovor o teoriji izbire

Preddvor – V petek, 2. februarja, ob 19. uri bo gost pogovorne večera na gradu Dvor Janez Planinc, psiholog in psihoterapevt realitete terapije, ki temelji na teoriji izbire, nekdanji svetovni delavec in pomočnik ravnatelja preddvorske osnovne šole, planinski vodnik in prostovoljec. Po predstavitvi teorije izbire skozi pogovor bo pripravil še pet delavnic z manjšim številom udeležencev, na katerih bo podrobneje predstavil, kako v svojem življenju uresničevati pet osnovnih psiholoških potreb, ki morajo biti zadovoljene, če se želimo dobro počutiti.

Podjetno nad izzive

Kranj – Na spletni strani BSC Kranj in Kovačnica – podjetniški inkubator Kranj je objavljen javni razpis za vključitev v projekt Podjetno nad izzive – PONI GORENJSKA 2024–2028. Gre za projekt spodbujanja podjetništva, v sklopu katerega lahko udeleženci s pomočjo izkušenih podjetniških mentorjev ob sodasni štirimesečni zaposlitvi svojo poslovno idejo spremenijo v podjetje. Rok za prijavo na razpis je sredo, 7. februar. Letos bo objavljen še en razpis. Projekt je vključen v Dogovor za razvoj gorenjske regije, v zadnjih štirih letih pa je nastalo vsaj 42 novih malih podjetij, nekaj društev in registracij osebnega dopolnilnega dela.

ADLER APOTHEKE
FERLACH BOROVLJE
Mag. Theresa Schuller KG

LEKARNA V BOROVLJAH Z BOGATO TRADICIJO
A-9170 Borovlje/Ferlach • Glavni trg/Hauptplatz 16
T: 0043 4227 2225
Pon. - pet.: 8:00 - 12:30 in 14:30 - 18:00, sob.: 8:00 - 12:00

- Zdravila lahko rezervirate tudi po telefonu oz. e-pošti
- Ekspresna dobava zdravil tudi iz drugih držav EU
- Alternativna medicina (homeopatija, Schüsslerjeve soli...)

Obiščite nas na Facebook-u

Mag. Blaž PRAPER
Mag. Theresa SCHULLER

GOVORIMO SLOVENSKO
E: narocila@apothekeferlach.at
www.apothekeferlach.at

Delna zapora ceste na Betinovem klancu

Pred zaključkom gradnje prve faze blejske južne obvoznice bo od predvidoma 4. marca do prvomajskih praznikov potrebna polovična zapora ceste na Betinovem klancu. V tem času bo vožnja na Bled potekala z obvozom prek avtocestnega izvoza Jesenice vzhod z vožnjo skozi Kočno in Spodnje Gorje, v obratni smeri pa kot običajno, po glavni cesti do Lesc.

Slikarsko društvo Atelje Bled ustvarja že deset let

Slikarsko društvo Atelje Bled v letu 2024 praznuje deseto obletnico ustanovitve. Praznovanje desetletnice bodo začeli s tradicionalno slikarsko razstavo ob kulturnem dnevu v Festivalni dvorani in z dnevom odprtih vrat. Skozi vse leto bodo nadaljevali slikarska srečanja in izobraževanje članstva, organizacijo likovnih dogodkov in udeležbo na likovnih dogodkih po vsej Sloveniji. V soboto, 10. februarja, od 16. do 19. ure vabijo na obisk v prostor nekdanje knjižnice, Ljubljanska cesta 8 (pri Pošti Bled), kjer bo na ogled skupinska razstava del članic in članov društva.

Novi prostor odpirajo tudi za ljubitelje likovne umetnosti, ki bi se jim radi pridružili. Med 17. in 18. uro se boste lahko ob pomoči mentorice, akademske slikarke mag. Anje Tolar Tomšič, tudi sami preizkusili v slikarstvu. Kako sproščujoče je lahko slikanje, spoznamo le ob potezah čopiča po belem platnu, ko nas barva in oblike popeljejo v svet miru in lepega.

Slikarsko društvo Atelje Bled ob desetletnici ustvarjanja vabi na dan odprtih vrat.

Organizirano zimsko kopanje v Blejskem jezeru

V soboto, 24. februarja, bo med 11. in 15. uro na kopaljšču Grand Hotela Toplice potekala prireditev Zimsko kopanje v Blejskem jezeru. Javni zavod za Turizem Bled do 24. februarja do 10. ure zbira spletne prijave na spletni strani www.bled.si pod objavo Prireditve. Udeležba je brezplačna. V sklopu organiziranega zimskega kopanja vse pogumne vabijo, da se pridružijo skoku v Blejsko jezero na lokaciji zunanjega kopaljšča Grand Hotela Toplice, ki bo udeležence dobrodu osvežil in napolnil z adrenalinom. Kopanje v hladni vodi ima številne pozitivne učinke na zdravje in počutje, med drugim krepi imunski sistem, deluje antistresno in pripomore k izboljšanju kakovosti spanca. Po kopanju se je prijetno ogreti v savni, zato so v Spa Luisa pripravili popust na vstopnino v svet savn, ki ga bodo lahko uporabili udeleženci Zimskega kopanja.

Več informacij na:
www.e-bled.si,
www.bled.si

Ob kulturnem prazniku

Na Bledu se bodo na slovenski kulturni praznik ves dan vrstile številne prireditve.

Osrednja občinska prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku, 8. februarju, bo pri Prešernovem spomeniku na Bledu ob 10.30. Slovesnost bo del 22. Pohoda spomina in prijateljstva v spomin Janeza Svetine, ki ga organizirata Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska in Območno združenje slovenskih častnikov Radovljica. Slavnostni govornik bo antropolog dr. Dan Podjed, v kulturnem programu bodo nastopili učenci OŠ Josipa Plemlja Bled.

Pohod tradicionalno poteka na relaciji od Radovljice do Prešernovega spomenika na Bledu in dalje skozi Piškovco v Vrbo. Zbor in prijava pohodnikov bosta potekala od 6.30 dalje pri Srednji gostinski in turistični šoli v Radovljici, od koder bodo pohodniki ob 8. uri krenili na okoli 12 kilometrov dolgo pot. Takoj po proslavi na Bledu, predvidoma ob 11. uri, bodo pohodniki nadaljevali pot skozi Piškovco v Vrbo, kjer se bodo udeležili osrednje praznične prireditve pri spomeniku. Po proslavi bo za pohodnike organiziran avtobusni prevoz na startno mesto v Radovljico, kjer bo v Srednji gostinski in turistični šoli zanje pripravljena malica.

Voden ogled in uvodni koncert

Zavod za kulturo Bled v četrtek, 8. februarja, vabi ob 11. uri na voden ogled Blejskega gradu, ob 20. uri pa v Festivalno dvorano na prireditve ob slovenskem kulturnem

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska in Območno združenje slovenskih častnikov Radovljica tudi letos organizirata Pohod spomina in prijateljstva.

prazniku in uvodni koncert udeležencev festivala AS.

Prireditve po krajevnih skupnostih

Učenci Osnovne šole prof. dr. Josipa Plemlja Bled bodo v sredo, 7. februarja, ob 13. uri odnesli cvetje k Prešernovemu spomeniku na Bledu in izvedli krajši kulturni program. Kulturno-umetniško društvo Zasip vabi na

literarno-pevski večer z naslovom Francetu Prešernu, ki bo v Domu krajanov Zasip v ponedeljek, 5. februarja, ob 18.30. Nastopila bosta pevski zbor Canticum Novum in Oktet LIP Bled.

Kulturno društvo Rudija Jedretiča Ribno in POŠ Ribno bosta pripravila proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku v sredo, 7. februarja, ob 18. uri v Zadržnem domu Ribno.

Iz Dolomitov prinesli tudi zlato

Športni navdušenci se bodo razveselili uspehov, ki jih tudi letos dosejajo otroci in mladostniki, člani Tekaško smučarskega kluba Bled.

Dovolj snega ne nudi le kakovostnih treningov, ampak tudi zanimiva tekmovanja, kjer se lahko merijo z vrstniki. Januarsko tekmovanje Skiri Trophy v dolini Val di Fiemme v italijanskih Dolomitih zaradi svoje množičnosti že 40 let predstavlja svojevrsten izziv in je najmočnejše v regiji. Udeleži se ga kar 1500 tekmovalcev.

Bjorn Pretnar je v kategoriji U12 dosegel velik uspeh, prvo mesto med 205 tekmovalci, in s tem pozlatil izjemne tekaške sposobnosti. Prvič po zmagi Lucije Medja v letu 2020, pa še iz istega kluba prihajata. Na vrat so mu nadelo ogromen lovorjev venec. Katarina Brlec je v napetem zaključnem boju med deklicami v kategoriji U12 osvojila četrto mesto. Do bronaja jo je ločila zgolj sekunda. Na svoje nastope so lahko ponosni prav vsi blejski nastopajoči, skupno so kot klub zasedli 15. mesto.

Šport pri mladih krepi telesno zdravje in omogoča razvoj samodiscipline, vzdržljivosti, sodelovanja ter zdrave tekmovalnosti.

Mladi blejski tekači so iz Dolomitov prinesli tudi zlato. / Foto: News Power

Pod vodstvom trenerjev Filipa Kalana in Vinka Poklukarja ter ob dobri tehnični pripravi smučarji in predanih starših setekači lahko

celostno športno razvijajo. Z dobrimi uvrstitvami pa razveseljujejo vse Blejce, posebno tiste, ki so s tekom na smučeh zelo povezani.

Pustna povorka blejskih legend

Zimo bomo s pustnimi maskami letos preganjali v nedeljo, 11. februarja. Zbrali se bomo med 14. uro in 14.30 pri Infrastrukturi Bled, od koder bo povorka nadaljevala pot čez Bledec po Grajski cesti do Jezerske promenade, kjer bo letos potekalo tudi osrednje dogajanje – pustno rajanje za otroške in odrasle maškarke z glasbeno skupino Karneval band.

Turizem Bled vabi društva, klube, organizacije ali skupine prijateljev, da se v čim večjem številu prijavite k udeležbi v pustni povorki in s tem pripomorete k ustvarjanju pravega pustnega vzdušja na Bledu. Rdeča nit letošnjega karnevala so blejske legende, sodelujoče skupine pa se lahko odločijo tudi za kakšno drugo, poljubno temo, zaželeno pa je, da je maska skupinska.

Udeležba blejskih klubov in društev bo tudi tokrat štela pri prijavi na izbrane občinske razpise.

JZ Turizem Bled sprejema prijave skupin do 5. februarja po elektronski pošti na naslov mateja.vilman@visitbled.si, informacije o pustnem karnevalu pa so na voljo na telefonski številki 045 80 507 in na spletni strani www.bled.si.

Prešerni SOStenuto

V Zavodu za kulturo Bled vabimo na Prešerni SOStenuto, prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku in uvodni koncert udeležencev Festivala AS. Prireditev bo v četrtek, 8. februarja, ob 20. uri v Festivalni dvorani.

Džezovsko obarvan glasbeni program pripravlja Kulturno društvo Sekvoja, ki tega dne začenja osmo izvedbo mednarodnega Festivala AS Bled.

Mladinskemu saksofonskemu orkestru SOS se bodo pridružili mednarodno uveljavljeni saksofonisti. Na koncertu bodo izvajali dela džezovskih skladateljev Phila Woodsa, Jureta Pukla in Joeja Zawinula. Na programu bodo tudi dela dveh klasičnih skladateljev, ki sta se spogledovala z džezom. Erwin Schulhoff je svojo najbolj znano skladbo Hot-Sonate (1930) napisal pod močnim vplivom takrat novega glasbenega sloga, ki je prihajal iz Amerike. Bled, majhen

košček nebes na zemlji pa je skladba, ki jo je belgijski skladatelj in saksofonist Alain Crepin napisal pod vtisom s svojega gostovanja na Festivalu AS na Bledu. Dirigenta večera bosta Lev Pupis in Domen Koren. Nastopili bodo solisti Arno Bornkamp, Nicolas Prost, Gerald Preinfalk, Saksofonski kvartet ADA in Jure Pukl.

Glasbeni program bo dopolnjeval recital Prešernove poezije, ki ga v Zavodu za kulturo Bled pripravljamo v sodelovanju z dramskim igralcem Gregorjem Čušinom. Prireditev bo povezoval Bojan Pogačnik. Zagotovite si brezplačne vstopnice na mojekarte.si ali v Turističnem društvu Bled (Cesta svobode 10).

Foto: Zana Zavrtnik-Crnobagar

Razstava društva Atelje v Festivalni dvorani

V predverju Festivalne dvorane bo v času prireditev med 8. in 11. februarjem na ogled razstava slikarskega društva Atelje Bled. Članice in člani društva so ustvarjali na temo slovenskega kulturnega praznika. Prijazno vabljeni na prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku!

Voden ogled Blejskega gradu

Ob osrednjem slovenskem kulturnem prazniku vas v četrtek, 8. februarja, vabimo na voden ogled Blejskega gradu. Vodnik vas bo ob 11. uri čakal pri vodnjaku na spodnji grajski terasi. Obvezne so predhodne prijave, ki jih zbiramo do torka, 6. februarja, oziroma do zapolnitve mest na naslov: info@zkbled.si. Svetujemo prihod na vstopno točko nekaj minut pred 11. uro. Vodenje je brezplačno, za vstop na grad je treba plačati vstopnino.

Foto: Jolij Gantar

Fotografska razstava Za vedno

Na letošnji razstavi Za vedno se v Galeriji Stolp na Blejskem gradu predstavljajo fotografi Sanja's Visuals ter duo Nika & Grega Photography. Poročne filme tokrat na ogled postavlja Miloš Milošević. Na odprtje razstave vas v Zavodu za kulturo Bled vabimo v sredo, 14. februarja, ob 16. uri.

Foto: Sanja's Visuals, vabila, foto: Nika & Grega Photography

Blejski grad je že dolgo poročna lokacija, ki pritegne pare z mogočnostjo grajskega obzidja in stavb. Te so prizorišče za poročne zaobljube parov z vseh koncev sveta. Blejski grad jih, kot pravijo, navduši s slikovitimi razgledi in dih jemajočim mozaikom naravnih lepot. Vse to in še več so že večkrat prepoznali tudi priznani ocenjevalci Conde Nast Traveler, ki so Blejski grad uvrstili na prestižni seznam 10 naj-

boljših poročnih destinacij na svetu ter na seznam najbolj osupljivih svetovnih prizorišč za grajske poroke. Trenutke s poročnih obredov na Blejskem gradu v svoj objektiv lovijo tako domači kot tuji fotografi in videografi. Svoje delo bodo na letošnji razstavi v Galeriji Stolp predstavili fotografi Sanja's Visuals in duo Nika & Grega Photography ter videograf Miloš Milošević. Fotografska razstava Za vedno

bo na ogled od 5. februarja do 28. marca.

Za vstop na grad je treba plačati vstopnino. Z vabi-

lom, objavljenim na tej strani, imate prost vstop na dogodek za dve osebi. Prisrčno vabljeni!

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA
ZA VEDNO

Z vabilom imate prost vstop za dve osebi

na otvoritveni dogodek s predstavitev avtorjev razstave in kulturnim programom.

V sredo, 14. februarja,
med 15.30 in 18. uro.
Dogodek bo ob 16. uri.

GRAD BLED
ZAVOD ZA KULTURO BLED
BLED CASTLE Weddings

VIII. mednarodni Festival AS Bled

Med 8. in 11. februarjem bo Festivalni dvorani potekal že osmi mednarodni Festival AS Bled, ki je namenjen tako mladim glasbenikom kot širšemu koncertnemu občinstvu. Pod umetniškim vodstvom profesorja Leva Pupisa je festival od svojega nastanka leta 2014 prerasel v osrednji tovrstni dogodek v tem delu Evrope. Kulturno društvo Sekvoja in Zavod za kulturo Bled sta tokrat pripravila bogat štiridnevni glasbeni dogodek, sestavljen iz vrhunskih koncertov, izobraževalnih delavnic, mojstrskih tečajev in glasbenega sejma.

Mladinski saksofonski orkester SOS bo skupaj s svetovno uveljavljenimi saksofonisti nastopil na uvodnem koncertu (8. 2. ob 20. uri) v okviru slovesnosti Prešerni SOStenuto. Do nedelje, 11. februarja, bodo na sporedu še trije koncertni večeri: SPECTRUM, večer s saksofonskim kvartetom iz Avstrije (9. 2. ob 20.30), ARTIST GALA, koncert profesorjev festivala (10. 2. ob 20.30), in zaključni koncert festivala Rapsodija v zlatem (11. 2. ob 18. uri).

Več informacij o koncertih najdete na spletni strani Festivalne dvorane. Brezplačne vstopnice so na voljo na mojekarte.si in v Turističnem društvu Bled (Cesta svobode 10) ter uro pred prireditvijo pri blagajni Festivalne dvorane.

Foto: Danijl Stavar Tisa

Napovedujemo

Glasbena pravljica Gal v galeriji

Vas in vaše najmlajše vabimo na glasbeno pravljico za otroke Gal v galeriji, ki bo v soboto, 2. marca, ob 17. uri v Festivalni dvorani Bled.

Glasbena pravljica, opera za otroke Gal v galeriji, v režiji Eve Hribernik bo tokrat posebej prirejena za oder Festivalne dvorane Bled.

Avtorica znane zgodbe o zelenem možicu, ki končno najde svoje domovanje v galeriji, je priljubljena pisateljica Svetlana Makarovič. Vabi k odkrivanju lepe besede in likovnih umetnin, slikarsko platno pa v pravljici postane glasbena partitura. Namesto čopiča na sprehod po galeriji vabi dirigentska paličica. Škrat Gal, igra ga Simona Kočar, se po prostrani palači umetnosti ne sprehaja le šepetaje, ampak tudi zapoje, svoj glas pa mu posodijo pevci otroškega zbora. V zgodbo vstopajo tudi izbrana glasbila.

Skrivnostno Galovo pripoved o popotovanjih in raziskovanju najlepših podob oživlja operni pevec Klemen Torkar, domačin iz Gorij, ki je večč ne samo gledališkega odra, ampak tudi posebnega sožitja glasbe in besede v glasbeno-gledališki predstavi.

Vstopnice za glasbeno pravljico Gal v galeriji so že na voljo na mojekarte.si in v Turističnem društvu Bled (Cesta svobode 10).

ZKB
ZAVOD
ZA KULTURO
BLED

Več informacij na: www.zavod-za-kulturo-bled.si
Sledite nam na naših družbenih medijih @Bled castle (Facebook, Instagram) ter na kanalu Bled Castle na YouTubeu.

Nadaljevanje del na cesti proti coni

Kmalu bodo začeli drugo fazo rekonstrukcije lokalne ceste do Poslovne cone Hrastje.

SIMON ŠUBIC

Hrastje – Po lanski prvi fazi rekonstrukcije lokalne ceste, ki od glavne ceste Kranj–Šenčur vodi do nove Poslovne cone Hrastje, bodo v kratkem oziroma takoj, ko bodo to dovoljevale vremenske razmere, začeli še drugo fazo rekonstrukcije. Kot so pojasnili na Mestni občini Kranj (MOK), bodo dela na 650 metrov dolgem odseku ceste

Izvedba rekonstrukcije ceste je pomemben korak k uresničevanju načrtov v zvezi s Poslovno cono Hrastje, ki jo na občini označujejo za največji razvojno-investicijski projekt občine v zadnjih desetletjih.

trajala predvidoma pet mesecev, izvajalec Gorenjska gradbena družba pa je prejšnji teden že opravil uvedbo v delo. V času del bo na omenjenem odseku delna zapora prometa. Pristojni bodo sicer o

spremembah prometne ureditve javnost obveščali sproti.

»Rekonstruiran odsek, na katerem bodo uredili tudi odvodnjavanje in poskrbeli za prometno opremo, bo služil kot dostopna cesta do Poslovne cone Hrastje. Z rekonstrukcijo bodo izvedli še preplastitev glavne ceste Kranj–Spodnji Brnik v območju križišča. Vrednost del znaša dobrih 675 tisoč evrov,« so sporočili z MOK.

Izvedba rekonstrukcije ceste je pomemben korak k uresničevanju načrtov v zvezi s Poslovno cono Hrastje, ki jo na občini označujejo za največji razvojno-investicijski projekt občine v zadnjih desetletjih. Nova cona bo skupaj z že obstoječo velika približno 24 hektarjev. Kot je znano, je MOK pravno močno gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo povezovalne ceste od naselja Hrastje do glavne ceste Šenčur–Kranj in za gradnjo javne komunalne infrastrukture v poslovni coni pridobila lani jeseni. Infrastrukturo v coni bodo predvidoma začeli graditi poleti.

Register kmetijskih gospodarstev ne bo deloval

Kranj – V torkovi številki časopisa smo na podlagi informacije ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano zapisali, da aplikacija za vodenje registra kmetijskih gospodarstev februarja zaradi posodobitve z novimi podatki ne bo delovala. Ministrstvo je v ponedeljek, že po zaključku redakcije časopisa, poslalo novo informacijo, s katero obvešča kmete, da posodobitev aplikacije prestavlja na čas od 20. februarja do 25. marca.

V spomin Valentinu Kokalju, 8. del

DANIJELA BAKOVNIK

Poznavanje dogodkov iz preteklosti in zavedanje o njihovem pomenu je še posebno pomembno prav v tem času, ko se pri nas in v svetu dogaja toliko hudih in težkih

stvari – tu mislim na preštevila naravne katastrofe in še posebno na premnoge vojne po vsem svetu, med katerimi so v tem času najaktualnejši vojni spopadi v Ukrajini in na Bližnjem vzhodu, ki jim žal še zdaleč ni videti konca.

Zato se ob koncu te pripovedi z velikim spoštovanjem in hvaležnostjo želim spomniti vsaj nekaterih posameznikov (večine med njimi žal ni več med nami), ki so nam (poleg v različnih časopisih, revijah in knjigah

objavljenih zapisov in fotografij) pomagali ohraniti življenjsko in vsestransko aktivno pot Zormanovega Tineta in njegovih najbližjih družinskih članov in sokrajanov.

Med njimi so bili najprej moji stari starši in drugi sorodniki, ki so mi že v zgodnjem otroštvu veliko povedali o Tinetu kot sovaščanu – o njegovem odnosu do sokrajanov in sodelavcev; nato Ivana Gros (p. d. Premedenova Johana), ki je bila ena izmed glavnih igralk pred drugo svetovno vojno in je bila kot pevka in blagajničarka društva dejavna še desetletja po vojni, zato mi je natančno popisala dejavnost igralcev in pevcev v vseh svojih aktivnih letih; Marinka Kokalj-Radakovič (Tinetaova nečakinja, hči njegovega brata Naceta) mi je predstavila življenje in dejavnosti

ZORMANOV MLIN NA VISOKEM

Igralska skupina v ljudski igri Razvalina življenja v 50. letih prejšnjega stoletja. Čisto na levi stoji Ivan Rezman - Hanzi, ki je bil s Tinetom, Mihom in Jakobom 16. septembra 1941 tudi ustanovitelj Odbora OF za Visoko in Luže v Zormanovem mlinu na Visokem.

Tinetaove ožje in tudi celotne Kokaljeve družine; Emil Sekne (nekdanji dolgoletni predsednik KO ZB za vrednote NOB na Visokem) mi je prisrkel mnogo pisnega

gradiva in fotografij); na koncu pa so mi bili v veliko pomoč še vsi trije bratje iz družine Krišelj – Milan, Miha in Marijan Krišelj.

(Se nadaljuje)

Tine z Visočani v narodnih nošah; od leve: Tine, Premedenove Ana, Johana in Pavla, Šavsova Franca, Skutnekova Ana, Šnekova Johana, Frančeva Francka, Lukčevi Cita in Micka, Markčeva Micka in Mežnarjev Vida

V Šenčurju se obeta novi medicinski center

Ob vhodu v Poslovno cono Šenčur bo podjetje RP investicije gradilo sodoben Medicinski center Arcus, ki bo zasnovan predvsem za zdravstvene dejavnosti ter z zdravstvom povezane poslovne dejavnosti.

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – Medicinski center Arcus bo po besedah direktorice podjetja RP investicije Sabine Fašmon Muznik umeščen na strateški lokaciji tik ob regionalni cesti Kranj–Brnik in priključku na gorenjsko avtocesto. Obsegal bo približno 3.500 kvadratnih metrov neto nadzemnih površin in imel 84 parkirnih mest v garaži. Zunaj objekta bo še 64 parkirnih mest, ki bodo namenjena delno za zaposlene in delno za stranke. V njem so predvidene različne zdravstvene dejavnosti, kot so splošno zdravstvo, zobozdravstvo, medicina dela, fizioterapija, ginekologija, urologija, protibolečinske terapije in optika, poleg tega pa tudi druge poslovne dejavnosti.

»Za objekt imamo pridobljena vsa soglasja in smo v fazi pridobitve gradbenega dovoljenja, ki ga bomo dobili takoj po plačilu komunalnega prispevka,« je dejala direktorica. Graditi bodo začeli predvidoma letos pred poletjem in zaključili pred jesenjo prihodnjega leta. »V tem trenutku sicer ne moremo natančneje definirati rokov izvedbe, saj so ti pogojeni s potrditvijo zainteresiranih

Medicinski center Arcus bodo začeli graditi predvidoma pred letošnjim poletjem. / Foto: RP investicije

za najem ali nakup poslovnih prostorov,« je dodala.

Za prodajo so namenjeni prostori v pritličju in prvem nadstropju, medtem ko so prostori v drugem in tretjem nadstropju predvideni za najem. Prostore bodo dali v najem oziroma prodajali v zaključni fazi. »Vse stranke bodo sodelovale že v projektni fazi, tako da bodo prostori prilagojeni in bodo izpolnjevali vse pogoje za opravljanje njihove dejavnosti,« je pojasnila in dodala, da je interesentov trenutno zelo veliko. »Če bodo vsi podpisali ne samo pristopne pogoje, na podlagi

katerih jih okvirno umeščamo v objekt, temveč tudi pismo o nameri, imamo trenutno zasedenih približno osemdeset odstotkov razpoložljivih površin.«

za umestitev objekta in zavoljo potreb občanov iz ožje in širše okolice po tovrstnih storitvah. »V coni se že izvajajo medicinske dejavnosti, ki so razpršene v različnih

V njem so predvidene različne zdravstvene dejavnosti, kot so splošno zdravstvo, zobozdravstvo, medicina dela, fizioterapija, ginekologija, urologija, protibolečinske terapije in optika, poleg tega pa tudi druge poslovne dejavnosti.

Kot je še pojasnila Sabina Fašmon Muznik, so se za gradnjo medicinskega centra v Šenčurju odločili zaradi prostorskih možnosti

objektih. Z gradnjo našega centra pa bodo storitve delno združene in za uporabnike lažje dosegljive,« je še poudarila.

V prihodnjih letih upajo na boljši zrak

1. stran

Optimizem je med drugim zavel iz informacije, da so tako občini kot civilni iniciativi (CI) v podjetju na zadnjem sestanku obljubili, da bodo do konca leta postavili filtrno komoro, ki naj bi zelo zmanjšala onesnaževanje. Obljubili so tudi uvedbo trajnih meritev in da bodo v petih do šestih letih na dveh linijah, ki še delujejo na koks, prešli na elektriko. »Tako upamo, da bomo v Škofji Loki v petih letih imeli od sedemdeset do osemdeset odstotkov boljši zrak, v tem smo si enotni tako občina kot civilna iniciativa,« je dejal Krajnik.

Krajnikovim besedam in željam se je pridružila tudi podžupanja Tina Teržan. »Tako občina kot civilna iniciativa si prizadevata za to, da bi Ločani dihalih svež zrak. V zadnjem letu smo intenzivirali pogovore s podjetjem Knauf Insulation, ki je prepoznan kot največji onesnaževalec zraka. Na zadnjem sestanku pred nekaj tedni smo se z zagotovili, kakšne tehnične izboljšave bodo uvedli, strinjali. Na občini predlagamo, da

civilna iniciativa izvaja pritisk na svoj način, občina pa ga bo prav tako z vsemi pravnimi in formalnimi sredstvi, ki so ji na razpolago,« je zagotovila.

Članica CI Ana Frelih Larsen živi v Virmašah od avgusta 2022. »V Slovenijo smo se vrnili po 25 letih življenja v tujini, dolgoletno hrepenenje, da se vrnemo, se je uresničilo. A prišel je šok. Veliko delam od doma, in ko sem dopoldne stopila ven, je velikokrat tako prismojelo, da sem samo šla nazaj noter. Moramo se aktivirati, nekaj narediti, tudi mi v iniciativi smo odgovorni za to, v kakšnem okolju živimo. Sem vesela, da smo se povezali. Bodite aktivni in ozavestite prepričanje, da če stopimo skupaj, lahko tudi kaj spremenimo na bolje,« je zbrane pozvala Ana Frelih Larsen.

Strupi v zraku delujejo skupaj

Vodja Centra za klinično toksikologijo in farmakologijo v sklopu Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana Miran Brvar je povedal, da formaldehid povzroča draženje sluznic, bronhitis, astmo in alergije ter

lahko tudi več vrst raka. Sicer pa, pravi Brvar, je onesnažen zrak mešanica snovi, med katerimi so delci PM, dušikovi oksidi, žveplovi oksidi in druge snovi. Onesnaženje poleg industrije povzročajo tudi kurišča in promet. »Strupi v zraku delujejo skupaj in so tako bolj strupeni kot vsak posebej,« je poudaril.

Aljoša Petek iz Pravnega centra za varstvo človekovih pravic in okolja je poudaril, da so osnova prizadevanj vseh civilnih iniciativ kakovostni podatki. Slovenija po njegovem mnenju potrebuje zakonske spremembe, ki bi presecale finančno odvisnost izvajalca meritev od lastnika industrijske naprave, na kateri se meritev opravlja.

Odziv podjetja Knauf Insulation

Najavno tribuno se je v sredo odzvalo tudi podjetje Knauf Insulation. Poudarjajo, da bodo tudi v prihodnje vodili odprti in argumentiran dialog z vsemi deležniki v smeri doseganja konkretnih in merljivih izboljšav. »Podjetje je zakonsko obvezano izvajati meritve izpustov v sodelovanju z akreditiranimi

Govorci na javni tribuni so bili Aljoša Petek, Miran Brvar, Ana Frelih Larsen in Rolando Krajnik, povezoval jo je znani novinar in aktivist Erik Valenčič. / Foto: Gorazd Kavčič

in pooblaščenimi strokovnimi institucijami. V vseh dosedanjih letih so bili rezultati meritev znotraj zakonsko določenih meja, v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem in v skladu z evropskimi direktivami,« so med drugim zapisali. Skupaj z občino izvajajo tudi meritve emisij. »Te kažejo koncentracijo snovi, ki so posledica emisij in delovanja naravnih in antropogenih dejavnikov

(kurišča, promet), niso pa zaznale znatnega vpliva s strani našega podjetja,« so dejali. »Podjetje ima izdelano celostno strategijo dolgoročnega razvoja lokacije, ki predvideva prehod na okoljsko sprejemljivejše energente, kot je npr. elektrika. Skupaj z občino pripravljamo ustrezne pravne podlage za vzpostavitev elektrifikacije in novo obvozno cesto, kar bo znatno vplivalo na

izboljševanje okoljskega odnosa. Trenutno čakamo na sprejetje občinskega prostorskega načrta, ki bo omogočil nadaljevanje omenjenih projektov,« še pojasnjujejo v podjetju in poudarjajo, da nadaljujejo izvajanje zaveze za zmanjševanje emisij glede na dostopne tehnologije. Pri tem še poudarjajo, da podjetje vzpostavlja merilni sistem, ki bo omogočil trajne meritve izpustov.

PREJELI SMO

Sprava bo, sprave ne bo ...

Odgovor na Prispevek Petra Hribarja v GG+ 19. januarja 2024 z naslovom Prava pot do sprave slovenskega naroda izhaja iz ljudi

Vedno, ko se pojavi kakšna vest o spravi, se vprašam, kdo jo sploh želi in kako bi bila videti, komu bi koristila. Če govorimo o spravi, imamo seveda v mislih dve nasprotni strani. Takoj se pa pojavi vprašanje, kdo od teh dveh strani si spravo res želi. Pri spravnem aktu gre v glavnem za krivico ali zločin, ki ga je ena stran povzročila drugi. Zato je uspeh takšnega akta odvisen tudi od tega, ali sta obe strani pripravljene pristati na odkrito obravnavanje resnice ali se katera boji izgube svojega, lahko tudi nezasluznega ugleda.

Nekega dne se je pojavil pri meni gospod Peter Hribar. Čutil sem se počaščenega, da se obrne name tako prominentna oseba, ki simbolično zastopa žrtve komunistične revolucije. Razodel mi je namen svojega obiska. Kot naslednik komunističnih žrtev Ksenije in Rada Hribarja je s predsednikom države Boru-

tom Pahorjem javno demonstriral akt sprave med morilci njegovega strica in njim kot zastopnikom žrtev. S tem naj bi na splošno pripomogel k pomiritvi med storilci komunistične revolucije in njenimi žrtvami. Po tem prijaznem aktu sprave je imel predsednik republike idejo, da bi podoben akt izvedli na državni ravni še v Celju za otroke s Petrička. Korektno je gospod Hribar predsedniku odvrnil, da bo o tem vprašal za mnenje še mene kot otroka s Petrička. Meni je bila ideja predsednika simpatična, bilo mi je pa takoj jasno, da ne morem jaz odločiti v imenu svojih sotrpinov in teharskih žrtev ali celo svoje matere, ki je bila nekje v okolici Celja umorjena koncem avgusta 1945. Peter Hribar mi je zagotavljal, da so namenili predsednika iskreni in da ima pri njem stalno odprta vrata ter da je tudi s strani tajništva deležen zelo prijazne obravnave. Po temeljitih premisleku sem med tem že prijatelju Hribarju povedal, naj sporoči predsedniku Pahorju naslednje: Osebnost zelo cenim njegovo pobudo in sem pripravljen sodelovati. Pri tem pa se ne sme zgoditi, da se žrtve in storilci postavijo na isto raven. Sprave sicer ne moremo celebrirati, ker so storilci že pokojni, zato tudi ne moremo od nikogar pričakovati opravičila in kesanja ozi-

roma prošnje za odpustitev storjenih zločinov. Lahko pa storimo nekaj, kar je pomembno za našo in prihodnje generacije, namreč ob tej priložnosti moramo pokazati na povzročitelje in glavne krivce, da se kaj takšnega ne bi več ponovilo. To pa so v prvi vrsti Komunistična partija Jugoslavije s svojimi takratnimi voditelji s Titom na čelu, ki so bili nosilci iz Sovjetske zveze prinesene komunistične revolucije. Postavil sem tudi pogoj, da smem to spregovoriti jaz in da se vse prenaša neokrnjeno v javnih medijih.

Po tej izjavi mi je prijatelj Hribar sporočil, da so v predsedniški palači postali zelo rezervirani in je aktivnost v to smer popolnoma zamrla.

V prispevku Petra Hribarja Prava pot do sprave slovenskega naroda izhaja iz ljudi sem si zabeležil več kot dvajset vprašanj oziroma mest, kjer se z njim ne strinjam. Iz tega je nastalo zelo obširno delo, ki zaradi obsega verjetno ni primerno za objavo v GG. Če koga zanima, lahko dobi od mene po elektronski pošti celotno besedilo. Moj naslov je franci.kindlhofer1@gmail.com. Tukaj se bom osredotočil na bistveno težavo Hribarjevega pogleda na spravo. Nekako spremlja ves prispevek neki ton, ki vzbuja sum, da je storilcem prijazen. Hribar

žrtvam polaga na srce, da so one tiste, ki lahko s svojo strpnostjo do storilcev prispevajo k spravi ali bolje rečeno k medsebojni pomiritvi. Seveda se tu postavlja vprašanje, kdo lahko to stori, če sam osebnostni žrtev in hoče govoriti v njenem imenu. Se je Peter Hribar kdaj vprašal, ali bi se z njegovo spravljalivostjo strinjala njegova pred smrtjo večkrat posiljena teta Ksenija ali njegov stric, ki je že pri zaslišanju podlegel smrti? To so zelo žgoča vprašanja. Ravno zakonca Hribar sta simbol razsežnosti komunističnih zločinov. Denarna odškodnina svojcem Rada Hribarja je drobec vrednosti, ki bi jo Hribar ustvaril po vojni, če bi lahko delal v normalni državi. To pa velja za nešteto drugih žrtev. To so astronomske razsežnosti komunističnih zločinov, ki so prizadeli Slovenijo in njihove posledice čutimo še danes. Zato potrebujemo končno temeljito zgodovinsko analizo revolucije in njenih posledic. Posamezni akti dobre volje so stvar posameznikov. Vsak ima pravico preteklost preboleti na svoj način. Ampak tu ne gre za še preživle žrtve, temveč za vse prihodnje generacije, da jih oborožimo z znanjem, ki jih bo ubranilo pred takšnimi katastrofami.

FRANCI KINDLHOFER

Delna zapora ceste na območju gradnje obvoznice

Železniki – Iz Gorenjske gradbene družbe so sporočili, da bo v sklopu gradnje obvoznice v Železnikih od 3. februarja do 25. marca zaradi sanacije brežine na območju »Pod Zijalko« vzpostavljena delna zapora regionalne ceste.

Zaposlujeemo

diplomirana medicinska sestra (m/ž)
plača od 2.913,80 €

bolničar negovalec (m/ž)
plača od 2.694,82 €

Ugodnosti

- polni delovni čas: 37 ur na teden
- dodatna plačila: 13. in 14. plača
- po potrebi posredujemo začasno stanovanje

Pričakujemo

- certifikate izobrazbe
- nemški jezik (stopnja B1/2)
- ljubezen do dela z starejšimi

karriere.wiedaham.at

+43 664 / 84 44 318

Mladi šampioni na prvenstvu v Planici

Po lanskem članskem svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju bo Planica v naslednjem tednu gostila še mladinsko svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju in svetovno prvenstvo do 23 let v teku na smučeh.

VILMA STANOVNIK

Kranjska Gora – Mladi obetavni športniki in športnice s celega sveta bodo v dolini pod Poncami tekmovali v smučarskih skokih, nordijski kombinaciji in teku na smučeh.

Tekme bodo potekale med 5. in 11. februarjem, slovensko odprtje tekmovanja FIS pa je na sporedu to nedeljo, 4. februarja, ob 18. uri. Potekalo bo na Trgu zmagovalcev v Kranjski Gori.

Letos bo v Planici drugič v zgodovini podeljenih 24 kompletov odličij, in sicer po pet v smučarskih skokih ter nordijski kombinaciji in 14 v teku na smučeh, od tega sedem v kategoriji do 23. leta starosti.

V dolini pod Poncami se bodo predstavili tudi najboljši mladi tekmovalci in tekmovalke, ki so nedavno posegli po najvišjih mestih na mladinskih olimpijskih igrah v Gangwonu. Med njimi bodo tudi slovenski

Na mladinskem svetovnem prvenstvu leta 2007 je v Planici Slovenija osvojila zlato medaljo na ekipnem tekmovalstvu, člani zmagovalne ekipe pa so bili Mitja Mežnar, Jurij Tepeš ter danes glavni trener slovenske skakalne reprezentance Robert Hrgota in kolesarski šampion Primož Roglič.

Prvo mladinsko svetovno prvenstvo je potekalo leta 1977 v švicarskem Sainte-Croixu, letošnje prvenstvo v Planici pa je že 47. mladinsko svetovno prvenstvo po vrsti. To bo hkrati tretje prvenstvo, ki ga bo gostila Slovenija. Prvo je bilo leta 2006 v Kranju, leto dni kasneje pa je Planica prvenstvo gostila skupaj z italijanskim Trbizem. Prvenstvo v Kranju je bilo prvo v zgodovini, na katerem so se za odličja v teku na smučeh merili tudi tekmovalci in tekmovalke do 23. leta starosti.

junaki v smučarskih skokih Taja Bodlaj, Ajda Košnjek, Enej Faletič in Urban Šimnic, ki so ekipno osvojili zlato medaljo, Taja Bodlaj pa še posamično zlato odličje. Prav tako bosta nastopili nordijski kombinatorki Teja Pavec in Tia Malovrh, ki sta osvojili srebrno in bronasto posamično odličje, z mešano ekipo pa še naslov mladinskih olimpijskih podprvakov. Ekipe je v Gangwonu nastopila v postavi Aljaž Janhar, Tia Malovrh, Teja Pavec in Lovro Perci Seručnik.

Hokejska reprezentanca znova na Bledu

VILMA STANOVNIK

Bled – Med februarjskim premorom v klubskih tekmovanjih se bo v ponedeljek na Bledu znova zbrala moška članska hokejska reprezentanca, ki bo najprej opravila dva dneva treningov na ledu, nato pa bo odpotovala proti Južni Tirolski. V Bolzanu in Val Gardeni slovenske hokejiste v četrtek in petek čakata dva obračuna z izbrano vrsto Italije.

Selektor Edo Terjav je na reprezentančno akcijo povabil vratarje Luka Kolina (SŽ Olimpija), Gašperja Krošlja (HC Banská Bystrica) in Mitjo Pintariča (Dragons de Rouen), branilce Rožleta Bohinca, Žigo Urukala (oba SIJ Acroni Jesenice),

Aljošo Crnoviča, Jana Čosića, Aleksandra Magovca, Bineta Mašiča (vsi SŽ Olimpija), Matica Podlipnika (Kitzbüheler EC) in Miha Štebiha (SK Horacká Slavia Trebic) ter napadalce Žana Jezovška (SIJ Acroni Jesenice), Marcela Mahkovca, Žigo Mehleta, Nika Simšiča (vsi SŽ Olimpija), Luko Gomboca (EC KAC), Anžeta Kuralta (Fehervar AV19), Roka Macuha (Olomuc), Luko Maverja (Pioneers Voralberg), Kena Ograjenška (Graz 99ers) in Roberta Saboliča (VSV).

Vodja naše reprezentance bo Dejan Kontrec, glavnemu trenerju Edu Terjavu pa bodo kot pomočniki pomagali Gorazd Drinovec, Mitja Šivic in Mitja Robar.

Za začetek presenetili Dance

S torkovo slovesnostjo v Sokolskem domu in sredinima prvima tekmama se je v Škofji Loki začel kvalifikacijski turnir za nastop na svetovnem prvenstvu v floorballu na Švedskem.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Reprezentantje Danske, Italije, Belgije, Švice in seveda člani slovenske izbrane vrste so se v torek zvečer najprej predstavili v Sokolskem domu. Na prireditvi jih je pozdravil tudi škofjeloški podžupan Robert Strah in poudaril, da je Škofja Loka tudi mesto z dolgo športno tradicijo, ter vsem skupaj zaželel veliko športnih užitkov, najboljšim trem ekipam pa uvrstitev na svetovno prvenstvo, ki bo decembra potekalo v Malmöju na Švedskem.

Športni obračuni v dvorani Poden so se v sredo začeli s tekmo med ekipama Švice in Italije, ki so jo po pričakovanjih s 16 : 2 dobili favorizirani Švicarji.

Nabito polna dvorana navijačev je nato zvečer pričakala prvi obračun slovenske izbrane vrste, varovanci selektorja Gorazda Tomca pa so se pomerili še z enim favoritom tekmovanja, ekipo Danske. Kljub začetni nervozni so v prvem

Po borbeni igri so naši reprezentantje ugnali favorizirane Dance. / Foto: Gorazd Kavčič

delu igre povedli naši igralci. V drugem delu so Slovenci najprej zvišali na 2 : 0, nato pa so Danci zadeli za 2 : 1. V zadnjem delu tekme so najprej zadeli naši, nato znova Danci, rezultat 3 : 2 pa je, po razburilni končnici, ostal do konca tekme.

»Vedeli smo, da bo tekma zelo težka, saj so Danci na lestvici mednarodne zveze precej više od nas in so bili favoriti. Borili smo se po najboljših močeh, s pomočjo polne dvorane navijačev pa nam je uspelo tudi zmagati,« je bil po tekmi zadovoljen Maj Oman, ki je

dobil nagrado za najboljšega igralca tekme v slovenski reprezentanci.

Včeraj zvečer so naši igrali še z ekipo Italije, danes so prosti, jutri ob 18. uri se bodo pomerili z ekipo Belgije, v nedeljo ob 14. uri pa na zadnji tekmi turnirja še s Švico.

Največ mladih nogometašev doslej

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Cerklje – Na letošnjem zimskem nogometnem turnirju za pokal Občine Cerklje v organizaciji Nogometnega kluba (NK) Velesovo je sodelovalo več kot tisoč petsto otrok iz Slovenije in Hrvaške. »Letos smo gostili tudi starejše selekcije, tekmovanja so tako potekala za kategorije od U6 do U17. Skupno je nastopilo 146 ekip iz Slovenije in Hrvaške, v štirih dneh je bilo odigranih 316 tekem. S takšno izvedbo je naš turnir, ki smo ga uspešno organizirali s podporo občine in pomočjo številnih prostovoljcev, postal eden največjih tovrstnih otroških dvoranskih dogodkov v Sloveniji,« je bil po tekmah, razdeljenih na dva januarska konca tedna,

Turnir je potekal v Velesovem in Cerkljah. / Foto: arhiv NK Velesovo

zadovoljen predsednik NK Velesovo Matjaž Ljubeljšek.

Turnir je potekal v športni dvorani v Cerkljah in na pokritem igrišču v Nogometnem centru Velesovo. Peti veliki prehodni pokal za

najuspešnejši klub je osvojil NK Šenčur, ki se je zmagave veselil že lani. V posameznih kategorijah so se med zmagovalce vpisali predstavniki nogometnih klubov Domžale (U9), Naklo (U10),

Sava Kranj (U11), Ljubljana (U12), Tolmin (U13), Škofja Loka (U14), Šenčur (U15) in Arne Tabor 69 (U17). V najmlajših kategorijah (U6, U7 in U8) so priznanja prejeli vsi otroci.

Po napeti končnici so slavili Jeseničani

VILMA STANOVNIK

Ljubljana – V zadnjem krogu drugega dela državnega prvenstva v hokeju na ledu je bil na sporedu tudi obračun med ekipama SŽ Olimpije in HDD SIJ Acroni Jesenice. Jeseničani, ki si za

razliko od Ljubljančanov nastopa v finalu do zadnje tekme še niso zagotovili, so bili zelo motivirani in pet minut pred koncem tekme vodili s 4 : 1. Očitno je nato nekaj nezbranosti botrovalo temu, da so domačini izenačili. Tudi podaljšek nato

ni dal zmagovalca in začela se je dolga serija kazenskih strel, pri katerih pa so bili natančnejši hokejisti Jesenic. Na drugi tekmi je ekipa RST Pellet Celje ugnala Triglav s 4 : 2. V finalu se bo SŽ Olimpija pomerila z ekipo HDD SIJ Acroni Jesenice,

Triglav pa z RST Pellet Celje. Se pa že danes na Jesenicah obeta nov obračun v Alpski hokejski ligi, ko se bodo Jeseničani pomerili z Meranom. Navijače vabijo, da prinesejo plišaste igrače, ki jih bodo na led metali po prvem голу domačega moštva.

Zaradi napadov zamude pri dobavi

Jemenski uporniki že več tednov napadajo trgovske ladje v Rdečem morju. Vpliv že čutijo tudi v Domelu iz Železnikov, kjer se trenutno srečujejo z dvo- do tritedenskimi zamudami pri dobavi materialov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Železniki, Kranj – Zaostrovanje konflikta na Bližnjem vzhodu ima globalen vpliv, ki posledice kaže tudi v slovenskem gospodarstvu. Zaradi hutijevcev, jemenskih upornikov, ki v Rdečem morju napadajo tovarne ladje, se z zamudami srečujejo v Luki Koper, težave pa ima tudi Domel iz Železnikov.

Sueški prekop, ki zagotavlja pomorski promet med Azijo in Evropo, predstavlja eno izmed najpomembnejših plovnihi poti.

»Kritične so dobave iz Kitajske, od koder uvažamo predvsem magnetne redkih zemelj, ki so ključni element naših naprednih motorjev. Prav tako imamo nekaj dobaviteljev aluminijastih odlitkov in drugih sestavnih delov elektromotorjev,« nam je povedal predsednik uprave Domela Matjaž Čemažar.

Trenutno se srečujejo z dvo- do tritedenskimi zamudami, skrbi pa jih že tudi oskrba v marcu in aprilu. »Vmes je še kitajsko novo leto in v tem tednu ne moremo nakladati vseh materialov, potrebnih za proizvodno v aprilu, saj v kitajskih pristaniščih primanjkuje

S težavami zaradi razmer v Rdečem morju se spopadajo tudi v Domelu. / Foto: Ana Šubic

ladij, ki se zaradi zastojev v Rdečem morju niso pravčasno vrnile,« težave, s katerimi se spopadajo v podjetju, pojasnjuje predsednik uprave Domela.

Zaradi zaostrenih razmer že iščejo tudi alternativne dobavitelje, a Čemažar poudarja, da to ni vselej možno. Kar 98 odstotkov vseh magnetov redkih zemelj je namreč izdelanih na Kitajskem.

Kaj se dogaja v Rdečem morju

Hutijevci so jemenski uporniki, ki ob podpori Irana že več tednov sprožajo napade predvsem na tovarne ladje, ki plujejo proti Sueskemu prekopu, s čimer

želijo izsiliti konec izraelske ofenzive v Gazi. Zaradi tega je večina največjih ladjarjev in drugih logistov plovila preusmerila na veliko daljšo pot okoli Afrike ali pa jih

Zaradi zaostrenih razmer v Domelu že iščejo tudi alternativne dobavitelje, a to ni vselej možno. Kar 98 odstotkov vseh magnetov redkih zemelj, ki jih potrebujejo za izdelavo naprednih motorjev, je namreč izdelanih na Kitajskem.

zadržala v pristaniščih, kar povzroča precejšnje zamude v dobavah.

Sueški prekop, ki zagotavlja pomorski promet med Azijo in Evropo, predstavlja eno izmed najpomembnejših plovnihi poti. Skozenj

pluje kar trideset odstotkov vsega kontejnerskega prometa. Gre sicer že za drugo krizo v Sueskem prekopu v zadnjih nekaj letih. Marca 2021 je v prekopu za te-

den dni namreč obtičala ladja Ever Given, kar je po nekaterih ocenah svetovno trgovino stalo približno deset milijard dolarjev na dan in povzročilo vrzel v globalni dobavni verigi, ki je imela še precej večje posledice.

Od iPhonea do samokolnice

Kupci na spletu postajajo vse bolj racionalni, kaže zadnja raziskava platforme Ceneje! in družbe Valicon.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Leto 2023 je bilo leto racionalizacije in stagnacije tudi v spletnem poslovanju, kaže sveži E-commerce Report, ki so ga pripravili pri platformi za primerjalno spletno nakupovanje ter

Največ vračil pri spletnih nakupih je povezanih z oblačili.

svetovanje spletnim kupcem Ceneje! in družbi Valicon, podjetju za trženjsko svetovanje.

Kljub temu so nekatere kategorije, kot so moda,

elektronika in izdelki za dom in vrt, ohranile svojo priljubljenost. V predstavitvi pred dnevi so kot zanimivost omenili tudi, da se je, čeprav je bilo domače nakupovanje še vedno prevladujoče, povečal delež nakupovanja iz tujine – s 14 na 17 odstotkov.

Po besedah Matjaža Robinšaka iz Valicon je v spletnem nakupovanju vedno bolj dominanten vpliv generacije Y oz. milenijcev, torej oseb, rojenih med letoma 1981 in 1995. V nakupnem procesu imajo vodilno vlogo mobilni telefoni, kar po njegovem mnenju kaže na stalno prilaganje tehnologij in

spletnih platform potrebam sodobnih potrošnikov.

Kot je povedal David Čreslovnik s platforme Ceneje!, so kupci lani postali izredno racionalni, kar je vodilo do zmanjšanja impulzivnih na-

Rast v segmentu mode se je umirila, več povpraševanja pa je bilo po električnih skirojih.

kupov. Sicer pa so bili med najbolj iskanimi izdelki mobilni telefoni iPhone ter Playstation 5. Presenetljivo so se na listi znašle tudi samokolnice. Rast v segmentu mode se je umirila, več povpraševanja pa je bilo po električnih skirojih.

Med zanimivostmi je Robinšak omenil tudi, da je največ vračil pri spletnih nakupih povezanih z oblačili. Do tega prihaja predvsem zaradi neustreznih velikosti, kar po njegovem mnenju

kaže na pomembnost natančnih informacij o izdelkih in njihovo predstavitev na spletu.

Raziskavo sta podjetji izvedli oktobra lani, v njej pa je sodelovalo 2.994 ljudi, ki so zastopali širok spekter potrošnikov.

DOBRO JE VEDETI

Obdavčitev podedovanega premoženja

CVETO ZAPLOTNIK

Kdor podeduje premoženje – nepremičnine, premičnine, vrednostne papirje in denar, je tudi zavezanec za plačilo davka. Kot pojasnjuje na finančni upravi, mu za to ni treba vložiti davčne napovedi, ampak mu davek odmerijo po uradni dolžnosti na podlagi podatkov pravnomočnega sklepa o dedovanju, ki ga dobijo od sodišča. Osnova za davek je vrednost podedovanega premoženja, zmanjšana za dolgo-ve, stroške in bremena, pri premoženju se davčna osnova zniža za pet tisoč evrov.

Koliko davka bo plačal dedič od podedovanega premoženja oziroma ali ga bo sploh kaj plačal, je odvisno od tega, v kakšnem sorodstvenem razmerju je bil z zapustnikom premoženja. Dediči prvega dednega reda, kamor sodijo otroci, posvojenci, zakonci ali zunajzakonski partnerji pokojnika, z njimi pa so izenačeni tudi zet, snaha, pastorek in oseba, ki je s pokojnim živela v registrirani istospolni partnerski skupnosti, so oproščeni plačila

davka na dediščine. Davka jim tudi ni treba plačati, če dedujejo le premičnine, katerih skupna vrednost ne presega pet tisoč evrov. Oprostitev velja tudi za kmete, ki dedujejo kmetijska zemljišča, in še v nekaterih drugih primerih. Vsi ostali dediči morajo od podedovanega premoženja plačati davek. Dediči drugega dednega reda – starši, bratje in sestre ter njihovi potomci – nečaki in nečakinje – plačajo davek po davčni stopnji od 5 do 14 odstotkov, pri tem pa je stopnja odvisna od vrednosti premoženja. Dediči tretjega dednega reda – dedki in babice, tete in strici ter njihovi potomci – bratrance in sestrične – plačajo davek po stopnji od 8 do 17 odstotkov, vsi drugi dediči – partnerji vnukov in pastorkov, svakinje in svaki ter vsi, ki niso v sorodstvenem razmerju z zapustnikom – pa po davčni stopnji od 12 do 39 odstotkov. Dobro je tudi vedeti, da dediči odgovarjajo tudi za zapustnikov davčni dolg, če ta na presega 80 evrov in se ne odpovejo dediščini. Iz dolga so izvzete denarni kazni, globe in stroški postopka.

Plačevanje davkov s Flikom

Ljubljana – Finančna uprava je v sodelovanju z Upravo za javna plačila omogočila plačevanje davkov prek sistema eDavki s pomočjo Flika. Takojšnje plačilo s Flikom omogočajo vse banke pri nas z izjemo Sparkasse. Postopek plačevanja je predstavljen tudi v kratkem filmu na spletni strani Fursa.

Ponudba za delovno mesto:

TESAR/TESARSKI MOJSTER (m/z/d)

Lokacija: 9611 Čajna/Nötsch im Gailtal

Iščemo predanega tesarja ali tesarskega mojstra, ki bi se želel pridružiti naši ekipi v Čajni/Nötsch im Gailtal. Na tem delovnem mestu boste odgovorni za proizvodnjo, usmerjanje sodelavcev ter kontrolo kakovosti.

Vaše naloge:

- vodenje proizvodnih procesov
- navodila in podpora članom ekipe
- zagotavljanje standardov kakovosti z rednimi pregledi
- optimizacija delovnih procesov za povečanje učinkovitosti

Pogoji:

- zaključena izobrazba za tesarja ali tesarskega mojstra
- izkušnje v proizvodnji pohištva so prednost
- vodstvene sposobnosti in ekipni duh
- natančnost in odgovornost
- dobre komunikacijske spretnosti v nemškem jeziku

Ponujamo:

- raznoliko in odgovorno delo
- prijazno delovno okolje v motivirani ekipi
- možnosti razvoja in nadaljnega izobraževanja
- konkurenčno plačilo

Vas zanima delo v našem podjetju? Veselimo se vaše prijave po e-pošti na lv@diaplan.com ali vašega klica na 00436609476517 (ga. Razmovska).

Obravnavali več incidentov kot lani

Nacionalni odzivni center SI-CERT je lani obravnaval za štiri odstotke več incidentov kot leto poprej.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Nacionalni odzivni center za kibernetno varnost SI-CERT je pred kratkim objavil nekaj podatkov o kibernetni varnosti v Sloveniji v letu 2023. Obravnavali so 4280 incidentov, kar je štiri odstotno povečanje, po več kot 1600 primerov phishing napadov (ribarjenja) in goljufij ter okoli 150 kriptoinvesticijskih prevar. Gre za največje število prevar, kjer goljufi žrtve na različne načine privabljajo v lažne investicije v kriptovalute, do zdaj.

Med kibernetnimi grožnjami, ki ciljajo na fizične osebe, so posebej poudarili tudi t. i. smishing napade, to so potvorjena SMS-sporočila, namenjena pridobivanju finančnih podatkov prejemnikov. Na SI-CERT so jih obravnavali skozi celo leto in so poleti pripeljali do aretacij storilcev, ki so z uporabo predplačniških SIM kartic pošiljali povezave na lažna NLB Pay spletna mesta.

Najvišje oškodovanje pri investicijski prevari s kriptovalutami je bilo 140 tisoč evrov, povprečno pa 40 tisoč evrov. Najvišje oškodovanje v ljubezenski prevari je znašalo 20 tisoč evrov. Povprečno oškodovanje pri direktorski prevari je znašalo 42 tisoč evrov, pri spletnem nakupovanju dobrih tisoč evrov, v prevari z vnaprejšnjim plačilom (znani tudi kot »nigerijska prevara«) pa pet tisoč evrov. Ti statistični podatki niso povsem relevantni, saj prijavitelji finančno škodo podajo prostovoljno, nekatere žrtve pa ne želijo razkriti višine oškodovanja. Vseeno pa ti podatki prikažejo uvid v razpon oškodovanj pri določenih incidentih, pojasnjujejo na SI-CERT.

Kot ugotavljajo, sta uvedbi specializiranih linij za obravnavo prvolinijskih prijav in phishinga že prinesli prve rezultate. Odzivni čas SI-CERT se je namreč v primerjavi z letom 2022 izboljšal in večji delež odgovorov je bil poslan v prvi in drugi uri od prijave, so zapisali.

Eksplodiralo zaradi tehnične napake

SIMON ŠUBIC

Kranj – Policija je pred kratkim zaključila kriminalistično preiskavo novembrske eksplozije plina in požara v Trbojah. Na Policijski upravi Kranj so pojasnili, da so na kranjsko tožilstvo podali poročilo brez podane kazenske ovadbe. Kot smo neuradno

izvedeli, so kriminalisti ugotovili, da je do eksplozije prišlo zaradi tehnične napake. Kot smo poročali, je 22. novembra okoli 6.30 prišlo do eksplozije zemeljskega plina v kleti stanovanjske hiše v Trbojah, ki jo je takoj zajel požar, sicer leseno hišo pa je v eksploziji tudi porušilo. Poškodovanih ni bilo.

Sredi popoldneva oropala občanko

Domžale – V sredo kmalu po 16. uri so policisti izvedeli za rop v okolici Domžal. Kot so ugotovili, sta se neznan moška z vozilom Audi A3 črne barve in z nameščenimi registrskimi številkami BiH pripeljala do oškodovanke, ki je hodila po cesti. Sopotnik je iz vozila izstopil in ji z ramen strgal žensko torbico, nato pa sta pobegnili. Policisti še zbirajo obvestila za izsleditev storilcev.

Nepravilnosti pri tujih delavcih

Jesenice – Gorenjski policisti za izravnalne ukrepe so pred dnevi v sodelovanju z delovno inšpekcijo opravili nadzor nad zaposlovanjem tujcev v podjetju na območju Jesenic. Obravnavali so sedem državljanov Egipta, tri državljanke Indije in državljanke Nepala, ki so izvajali dela za tuje podjetje, ki je bilo podizvajalec projekta v tem podjetju. Vsi so bili tja napoteni iz Hrvaške, kjer so zaposleni in imajo urejen status tujca. Ugotovili so, da podjetje iz tujine ni upoštevalo veljavne slovenske zakonodaje in ni prijavilo opravljanja čezmejnih storitev na območju Slovenije. Tujci tudi niso pridobili enotnih dovoljenj za prebivanje in delo v Sloveniji kot napoteni delavci.

Kranjska porodnišnica predlaga obnovo postopka

Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj, za katero je sodišče že odločilo, da je odgovorna za hude telesne napake deklice Gaje zaradi napačno vodenega poroda pred skoraj enajstimi leti, predlaga sodišču obnovo postopka. Kot navajajo, naj bi bile pri kasnejši obravnavi deklice v ljubljanskem kliničnem centru storjene hude napake.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V odškodninski tožbi danes desetletne deklice Gaje in njenih staršev zaradi napačnega vodenja poroda pred slabimi enajstimi leti v kranjski porodnišnici so v torek na kranjskem okrožnem sodišču obravnavali predlog za obnovo postopka. Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj ga je preko pooblaščenke Ane Javh aprila lani vložila na podlagi dokumentacije o Gajinem zdravljenju takoj po porodu v kliničnem

Po mnenju pooblaščenca tožnikov Aljoše Ravnikarja gre pri zadnjih potezah porodnišnice zgolj za zavlačevanje pri določitvi in izplačilu odškodnine, kar se vleče že osem let.

oddelku za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana. Kot navajajo, iz marca lani pridobljene dokumentacije izhaja sum o hudih napakah, ki naj bi jih tamkajšnji zdravniki storili pri obravnavi Gaje takoj po porodu. Okrožna sodnica Tanja Bizjak je po opravljenem naroku napovedala izdajo pisne odločbe.

Vmesna sodba: porodnišnica odgovorna

Gaji so ob rojstvu 3. aprila 2013 diagnosticirali težko obliko cerebralne paralize, hipoksično ishemično encefalopatijo in najtežjo stopnjo epilepsije, njene težave pa se z leti stopnjujejo, je v dosežanem postopku na sodišču povedal njen oče. Kranjsko sodišče je aprila 2019 že izdalo vmesno sodbo, s katero je odločilo, da je tožbeni zahtevek družine, ki je ovrednoten na približno milijon evrov, utemeljen, kar je kasneje potrdilo tudi višje sodišče, po nadaljnji pritožbi porodnišnice pa je z odločitvami obeh sodišč soglašalo tudi vrhovno sodišče. Porodnišnica, ki krivde sicer ne priznava, je ubrala še pot na ustavno sodišče, ki pa o zadevi še ni odločilo. V vmesnem obdobju je Zavarovalnica Triglav kot drugotožena stranka z družino

sklenila delno sodno poravnavo za plačilo 238 tisoč evrov odškodnine.

Podali tudi kazensko ovadbo

Prva naroka za določitev višine odškodnine, ki jo mora Gaji in njenim staršem plačati Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj, je kranjsko sodišče izvedlo julija 2022. Aprila lani pa je potem porodnišnica na podlagi že omenjene dokumentacije iz kliničnega centra vložila predlog za obnovo postopka z navedbo, da so bile v največji zdravstveni ustanovi pri nas pri obravnavi deklice takoj po porodu storjene hude napake. Kot smo izvedeli na torkovem naroku, je v. d. direktorja Marko Breznik skupaj s strokovnim direktorjem bolnišnice Alešem Rozmanom konec lanskega leta na Policijski postaji Kranj tudi prijavil sum storitve kaznivega dejanja.

Tožniki: zavlačevanje postopka

Po mnenju pooblaščenca tožnikov Aljoše Ravnikarja gre pri zadnjih potezah porodnišnice zgolj za zavlačevanje pri določitvi in izplačilu odškodnine, kar se vleče že osem let. Pri tem je toženki očital premajhno skrbnost, saj bi morala dokazati o morebitnih sumih na napake v kasnejšem zdravljenju deklice in posledično o delni odgovornosti ljubljanskega kliničnega centra sodišču predložiti v začetni fazi postopka. Kot je v kasnejši izjavi za medije še poudaril odvetnik, so zdravniki v kliničnem centru očitke porodnišnice že zavrnilo,

V. d. direktorja porodnišnice Kranj Marko Breznik in pooblaščenka Ana Javh podrobneje o podanih sumih glede nepravilnosti pri delu ljubljanskih zdravnikov novinarjem nista želela spregovoriti. / Foto: Simon Šubic

Pooblaščenec Gajine družine Aljoša Ravnikar: »Zdravniki v kliničnem centru so očitke porodnišnice že zavrnilo.«

/ Foto: Simon Šubic

z njimi pa se je strinjal tudi izvedenec, ki je pregledal navedbe porodnišnice.

Pooblaščenka porodnišnice Ana Javh je na drugi strani navajala, da je tožena stran že v predhodnem postopku opozorila, da je treba upoštevati ustreznost kompletne obravnave deklice Gaje po porodu in da so posledice lahko nastopile tudi zaradi neustrezne obravnave v kliničnem centru. Predlog za obnovo postopka so

Pooblaščenka porodnišnice Ana Javh je na drugi strani navajala, da je tožena stran že v predhodnem postopku opozorila, da je treba upoštevati ustreznost kompletne obravnave deklice Gaje po porodu in da so posledice lahko nastopile tudi zaradi neustrezne obravnave v kliničnem centru.

podali šele po pridobljenih novih dokazih, tj. dokumentacije kliničnega centra kot navedeno lanskega marca, v podanem predlogu pa so tudi utemeljili, zakaj prej kljub vsej skrbnosti niso mogli posumiti, da je v kasnejši obravnavi deklice dejansko prišlo

do hudih zdravniških napak.

Sodišče bo razrešilo dve vprašanji

Javhova je na torkovem naroku sodišče zaprosila tudi za 60-dnevni rok za odziv na odgovor tožečih na predlog za obnovo postopka, ki ga je prejela šele dan pred narokom. Predhodno morajo namreč pridobiti še strokovna mnenja, da bodo lahko celovito in strokovno od-

govorili na vlogo tožnikov, je dejala. Sodnica Tanja Bizjak je prošnjo zavrnila s pojasnilom, da se bodo s tem ukvarjali, če bo sodišče odobrilo obnovo postopka. Pri odločanju o tem pa sodnica vidi dve glavni vprašanji. Prvo je vprašanje skrbnosti oziroma tega, kaj se je dogajalo v postopku na prvi stopnji, drugo pa je razmejitev med samim temeljem za odškodnino in njeno višino. Sodišče se bo do obeh vprašanj opredelilo v pisnem sklepu, je še napovedala.

Kot pravijo strokovnjaki, ima sodišče na razpolago več možnosti. Predlog za obnovo postopka lahko v celoti zavrne, lahko se odloči za obnovo postopka, tudi glede temelja odgovornosti, lahko pa zavrne predlog za obnovo postopka, a navedbe iz predloga upošteva pri odmerjanju višine odškodnine.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Orkester, ki zaigra tudi na Golici

Leta 1874 je Nikolaj Bernard v Bohinju ustanovil Godbo bohinskih kovačev, ki je bila prva godba na Gorenjskem. Danes, po 150 letih, je godba, naslednica tiste prve bohinske, še vedno živa in živahna. Pod imenom Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora ne manjka na nobeni večji prireditvi v občinah Jesenice in Kranjska Gora ...

URŠKA PETERNEL

Kot je v almanahu ob 150-letnici Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora z naslovom Harmonije časa napisala urednica Štefanija Muhar (nalogo kronistke v orkestru natančno in srčno opravlja že skoraj pol stoletja), je godba pozdravljala kralje in cesarje, predsednike vlad in držav, športnike in kulturnike, gasilce in planince ter gradila mostove prijateljstva. Danes je orkester varuh preteklosti in neumoren ustvarjalec glasbenih in človeških harmonij, je zapisala, lepša gorenjski vsakdan s promenadnimi, spomladanskimi, jesenskimi, dobrodelnimi in novoletnimi koncerti. Ne manjka niti ob prvem maju, kjer Jesenice prebujajo z budnicami; še več, ker ohranja stoletno tradicijo budništva, je

a obenem ne izgubi poguma, če te umanjajo ... V repertoarju imajo godbeniki tako ljudsko glasbo kot glasbo sodobnih slovenskih avtorjev, resno, operno in zabavno glasbo, pa tudi Avsenikove viže.

Orkester so ljudje

V orkestru danes igra 60 godbenikov, najmlajša članica Tia Justin ima trinajst let, najstarejši član Jožef Lužnik osemdeset. Jožef ima tudi najdaljši staž v orkestru, saj pozavno v orkestru igra že od leta 1956, torej kar 68 let!

Umetniški vodja in dirigent je zadnjih deset let mladi, zavzeti Dejan Rihtarič, ki je v almanahu zapisal, da se je v desetih letih zvrstilo na stotine nastopov, na tisoče prostovoljnih ur. Kot je poudaril, se mu je že od začetka zdelo pomembno, da

Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora ohranja tudi tradicijo igranja budnic. / Nik Bertonec

Godbeniki so že večkrat zaigrali tudi na Golici. Kot je v almanahu napovedal dirigent Dejan Rihtarič, bo z Golico povezan tudi eden vrhuncev praznovanj: na isti dan ob istem času bo z Golice in po Sloveniji odmevala Avsenikova Na Golici. Kdaj in kako, naj ostane še skrivnost ...

kot nosilec vpisan v register nesnovne kulturne dediščine. Udeležuje se tudi tekmovanj, in kot je zapisala Štefanija Muhar, žanje najvišje nagrade in priznanja,

se udeležujejo tekmovanj, prav tako spodbujajo mlade člane, da se udeležujejo godbenih taborov. Veliko pozornost pa je namenil tudi korajanju in »show programu«;

dvakrat so izpeljali celo »flash mob« nastop, s katerim so nepričakovano presenetili naključne sprehajalce na Jesenicah in v Ljubljani.

Orkester že četrti mandat požrtvovalnovodi predsednik Anton Justin, tudi sam glasbenik, saj trobento v orkestru igra že petdeset let. In ne le to, po njegovi poti stopata tudi trinajstletna vnukinja Tia na alt saksofonu in šestnajstletni vnuk Taj na trobenti. Neopogrešljiva v orkestru je tudi

Helena Erman, dolgoletna tajnica društva, ki bo letos za svoje predano prostovoljno delo prejela tudi občinsko priznanje.

Predani člani so tudi člani družine Muhar, oče Peter je bil vrsto let predsednik, sicer pa je član orkestra kot bas saksofonist že neverjetnih 66 let. Štefanija je kronistka, sin Peter je »varuh društvenih financ« in prav tako saksofonist že vse od leta 1986.

Peter in Monika Bohinec

Dolgoletni prijatelj in podpornik orkestra je tudi jeseniški župan Peter Bohinec, ki je pred dvema letoma postal častni član orkestra. Tudi njegova sestra Monika Bohinec, vrhunska mezzosopranistka v Dunajski državni operi, srčno rada sodeluje z orkestrom. Pred leti je tako s tenoristom Klemenom Torkarjem sooblikovala odmeven projekt Ljudska z'Godba, s katerim so želeli

publiki na malce drugačen način približati najlepše slovenske ljudske pesmi. Tako so spletli tri »venčke« pesmi, ki jih ob spremljavi orkestra pojeta oba solista. Projekt je zaživel tudi na zgoščenci.

Letos, v jubilejnem letu, ob veliki podpori občin Jesenice in Kranjska Gora, pripravljajo niz prazničnih dogodkov, častna pokroviteljica slovesnosti pa je predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar.

Kultura

Zbirka skladb za flavto Od dinosavra do virtuoza iz založbe Pucihar music Stran 20

Pogovor

Matjaž Eržen, prejemnik Severjeve nagrade za življenjsko delo Stran 21

Pogovor

Zdravnica in gorska reševalka Eva Pogačar, Slovenka leta po izboru revije Ona Stran 22

Od petka do petka

V SDS so zoper ministrico vložili interpelacijo, njena stranka SD pa jo je pozvala k odstopu zaradi afere o sodni stavbi. / Foto: Primož Pičulin

Prejšnji teden je bila vložena tudi interpelacija o delu ministrice za digitalno preobrazbo Emilije Stojmenove Duh. / Foto: Tina Dokl

Komisija za preprečevanje korupcije po objavi indeksa zaznave korupcije za Slovenijo za leto 2023 poziva k sistemskim spremembam. / Foto: Gorazd Kavčič

Ministrica Švarc Pipan (še) ne razmišlja o odstopu

SIMON ŠUBIC

SDS vložila interpelacijo, SD pozval k odstopu

Usoda ministrice za pravosodje Dominike Švarc Pipan je po razkritju sporne nakupa stavbe za potrebe sodišč na Litijski v Ljubljani, ki ga preiskujeta tudi Nacionalni preiskovalni urad in Komisija za preprečevanje korupcije, vse bolj negotova. Potem ko so v SDS uresničili napoved in v ponedeljek vložili interpelacijo zoper njo, jo je vodstvo njene stranke SD še isti dan pozvalo k odstopu zaradi objektivne odgovornosti v zvezi z nakupom stavbe na Litijski. Švarc Pipanova se je naslednji dan na to temo srečala na štiri oči s predsednikom vlade Robertom Golobom, v sredo pa je sporočila, da prevzema objektivno odgovornost za nakup sodne stavbe, vendar pa ne misli odstopiti, saj je pogodbo podpisala v dobri veri, da so pristojne službe svoje delo opravile strokovno, zakonito in z dolžno skrbnostjo. »Danes vem, da so mi lagali ter načrtno prikrivali in prirejali podatke. A če odstopim v tem trenutku, se bodo podobne zgodbe nadaljevale in nič se ne bo spremenilo,« je dejala. Kot je še povedala, so v zvezi z nakupom sodne stavbe po zamenjavi generalnega sekretarja

Uroša Gojkoviča in ob pregledu vse dostopne dokumentacije na pravosodnem ministrstvu ugotovili, da ni šlo za nikakršno malomarnost, temveč vse bolj kaže, da gre za skrbno načrtovano, protipravno delovanje, zavestno zavajanje in prirejanje dokumentacije s strani organizirane skupine s ciljem pridobitve protipravne koristi. Po njenih besedah gre za posamezne uradnike ministrstva in tudi za članke stranke SD. Prst je upežila tudi v generalnega sekretarja SD Klemena Žibereta, ki da se je vmešaval v delo ministrstva. V drugi največji koalicijski stranki poudarjajo, da pri predlogu razrešitve Švarc Pipanove vztrajajo, na potezi pa je premier Robert Golob. Ta je v sredo pred vrhom koalicije povedal, da se je po prejemu predloga SD za razrešitev pravosodne ministrice srečal z vsemi akterji. Ker so obtožbe zares hude, se je dolžan z njimi podrobneje seznaniti, zato bo srečanja z njimi nadaljeval »tudi v naslednjih dneh, če bo to potrebno«.

Vložena interpelacija zoper Stojmenovo Duh

Poslanci SDS so prejšnji četrtek vložili tudi interpelacijo o delu ministrice za digitalno preobrazbo Emilije Stojmenove Duh. Osrednji očitek se nanaša na njihovi

oceni nesmotrni nakup 13 tisoč prenosnih računalnikov za nekaj manj kot 6,5 milijona evrov, ki ga je lani izvedlo ministrstvo. V zvezi z nakupom ji očitajo oškodovane davkoplačevalce in javnih financ ter negospodarno in nesmotrno upravljanje z javnimi sredstvi. Ministrica po njihovi oceni doslej tudi še ni pripravila enega zakona, ki bi prispeval k digitalni preobrazbi Slovenije. Glede kupljenih prenosnih računalnikov je sicer ministrica Stojmenova Duh po sredi seji vlade napovedala, da bodo ti razdeljeni še to pomlad na podlagi novele zakona o spodbujanju digitalne vključenosti, katere predlog je vlada potrdila v sredo. Računalnike naj bi prejele najbolj ranljive skupine prebivalstva, predvsem otroci iz revnejših družin.

V sredo stavkali še tožilci

Državni tožilci so v sredo izvedli opozorilno stavko s triurno prekinitvijo dela. Stavko, ki se je udeležila večina tožilcev, so izrazili nezadovoljstvo zaradi neuresničene ustavne odločbe o sodniških plačah. Vlado so ob tem pozvali, naj se vendarle začne z njimi pogajati o uresnitvi stavkovnih zahtev, obenem pa so ji poslali predlog za rešitev spora, po katerem bi se plače tožilcev zvišale za 1244 evrov

bruto, kolikor znaša razlika med najnižjo plačo okrajnega državnega tožilca in poslanca. Glavni odbor Slovenskega sodniškega društva pa se je ta teden odločil, da bodo protest zaradi neuresničene ustavne odločbe nadaljevali še z mesečnimi protestnimi zbori na sodiščih, dela pa ne bodo več omejevali, ker ne želijo poseči prekomerno v pravice državljanov.

Nazadovali na lestvici zaznave korupcije

Slovenija je prejela enako oceno indeksa zaznave korupcije za leto 2023 kot za leto prej, to je 56 od 100 možnih točk, so sporočili iz Transparency International (TI) Slovenia. Slovenija s tem znova zelo ostaja za povprečjem držav EU (64) in se je na lestvici uvrstila na 42. mesto, kar je mesto nižje kot lani. »Za učinkovito kaznovanje vseh korupcijskih kaznivih dejanj ter zagotavljanje nadzora je pomembno, da odločevalci poleg boljših zakonov in postopkov zagotavljajo tudi neodvisnost, sredstva in preglednost pravosodnim sistemom,« ocenjuje predsednica TI Slovenia Neža Grasselli. V Komisiji za preprečevanje korupcije pa pozivajo k sistemskim spremembam, prevzemanju odgovornosti in spremembi miselnosti.

Slovinci v zamejstvu (940)

Milijoni, brez sreče in ljubezni

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

»Nekje sem brala, da je lepa beseda, namenjena sočloveku, poleg poljubljajanja tisti način medsebojne izmenjave, ki nas najbolj osreči,« je dejala Marija Olip, ravnateljica Višje šole za gospodarske poklice v Šentpetru v Rožu na letošnji sklopni prireditvi govorniškega natečaja, ki sta ga leta 1989 prvič organizirala Narodni svet koroških Slovencev in Krščanska kulturna zveza iz Celovca. Natečaj spodbuja mlade k javnemu nastopanju in pisanju in predstavljanju svojih kritičnih misli, k iskanju pravih besed v pravem času.

Letos so se za to odločili Dana Gregorič in Maks Rozman z Zvezne gimnazije za Slovence, Mojca Prosen in Anna Voronina z Višje šole za gospodarske

poklice in Lea Globočnik ter Urh Sušnik z Dvojezične trgovske akademije. Žirija, v kateri so bili Vincenc Gotthardt, Sara Pan, Jurij Perč, Marina Piko - Rustia, Nadja Volavšek - Kurasch in Miha Vrbinc kot njen predsednik je prvo nagrado podelila di-

Zmagovalec je v eseju z naslovom Postani karkoli na svetu razmišljal o življenjskih in poklicnih odločitvah mladih in pogosto tudi o ne-realnih predstavah.

Zmagovalca Maksa Rozmana je doletela čast, da je lahko govor povedal pred

V nedeljo, 4. februarja, ob 11. uri bo na pokopališču v Svečah spominska svečanost v čast padlim borcem iz tega dela Koroške, tudi narodnemu heroju Matiji Verdniku - Tomažu. Govornik bo Božo Janež, predsednik borčevske organizacije iz Kranja.

jaku sedmega letnika Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu Maksu Rozmanu iz Grahovš v Lomu nad Tržičem. Maks se je po zgledu svojega starejšega brata in njegovih dobrih izkušenj odločil za šolanje v Celovcu.

izbranim občinstvom na podelitvi Tischlerjeve nagrade v Celovcu. »Imel sem to srečo, da sem se v sklopu svojega referata pri psihologiji ukvarjal z osebnimi cilji in motivacijo posameznikov. Ko sem spraševal 13- in

Zmagovalec govorniškega natečaja Maks Rozman iz Grahovš v Lomu s profesorjem slovenščine in glasbe mag. Romanom Verdnom / Foto: Gorazd Kavčič

14-letnike, sem ugotovil, da nas čaka generacija milijonarjev, vplivnežev in profesionalnih nogometašev ... Po eni strani je skrb vzbujajoča, po drugi pa zanimivo, ker od približno 30 otrok niti eden ni v ospredje postavil želje po sreči, veselju, ljubezni, biti ljubljene, biti

zaljubljen. Tako se žene-mo za materialnimi dobrinami, da pozabimo, da nismo nekakšni stroji, ki čutimo in živimo! Pogosto oseba, ki poskuša doseči kaj nemogočega, propade. To nas mora skrbeti,« je govorec spomnil na misel Friedricha Nietzscheja.

8. FEBRUAR PREŠERNOV SMENJ

VSAK DAN PREŠERNOVO 1. – 8. 2. 2024

Dobrodošli v prešernem Kranju. Tu je od 1. do 8. februarja Vsak dan prešernovo. Hiše kulture na stečaj odpirajo vrata in razgrinjajo svoje vsebine. Mestni ogledi, literarno glasbeni dogodki, predavanja, razstave, predstave in koncerti so vseh 8 dni na voljo s posebnimi ugodnostmi. Vrhunec dogajanja je na 8. februar, ko Kranj zadiha z romantiko 19. stoletja. S Prešernovim smenjem se v Kranju poklanjamo Francetu Prešernu in njegovemu času. Potovanje v 19. stoletje se prične s slavnostnim odprtjem ob 11. uri pred Prešernovim gledališčem. Nato pa se sprehodite po mestnih ulicah: na sejmu domače in umetnostne obrti se bodo predstavili številni rokodelski mojstri, zaigrali bodo lajnarji, zadišalo bo po Prešerni kuhni, na odrih se bodo zvrstili pevski zbori in recitacije Prešernovih pesmi, pod njimi pa se bodo vrteli plesalci in plesalke folklornih skupin. Predstavljena bo tudi moda Prešernovega časa, po mestu bo vozila kočija, otroci se bodo razveselili jahanja ponijev. Kranjske kulturne hiše vabijo na javna vodenja, koncerte, delavnice in otroške dogodke. Na ogled bodo tudi kranjske turistične atrakcije. Ob 16. uri bodo na odru na Glavnem trgu zapeli pevci Slovenskega okteta. Program Prešernovega smenja bo trajal vse do 17. ure in se končuje s Shodom muz na kranjskem Parnasi. Prešernov smenj se tako že tradicionalno končuje z druženjem z ustvarjalci, ki so prejeli najvišja državna priznanja s področja kulture in umetnosti.

Vabljeni v Kranj na 8-dnevno praznovanje kulture in doživetij.

Po obisku Vsak dan prešernovega in Prešernovega smenja ne morete zapustiti našega mesta drugače kot prešerne volje.

Kulturni praznik, 8. februar, je dan, ki nas še posebej združuje. Ne samo to. Je dan, ko je prepričan. Prav povezanost in vključevanje pa sta tisti vrednoti, ki ju je nekoč poudarjal naš največji pesnik. Prepričan sem, da bi bil dr. France Prešeren zadovoljen in ponosen, ko bi videl, kako kultura v njegovem mestu bogati ljudi in nagovarja vsakogar, naj si vzame čas za umetnost in jo doživi. Zato vabljeni v Kranj, na Prešernov smenj, kjer umetnosti in kulture ne bo zmanjkalo.

Matjaž Rakovec,
župan Mestne občine Kranj

Umetnost in kultura sta v letu 24 – 25 nosilni temi slovenskega turizma. V podporo trženju te tematike je pripravljen dokument, ki med drugim izpostavlja najboljše kulturno-turistične produkte in doživetja. En izmed teh je tudi Prešernov smenj. S tradicijo 21 let, bogatim programom in sodelovanjem med kranjskimi hišami kulture je Prešernov smenj ob kulturnem prazniku osrednja slovenska prireditev. Vabim vas, da si vpišete kulturo v koledar in jo z nami praznujete v Kranju.

Klemen Malovrh,
direktor Zavoda
za turizem in kulturo Kranj

Za kulturni praznik se dobimo v Kranju! Zaradi prešerne kulturne energije povsod po mestu in zaradi Mestne knjižnice Kranj, ki je s Prešernovo Glosom na steklu najbolj fotogenična kulturna ustanova. Reševali boste najbolj zabaven kviz o Prešernu, si ogledali najbolj originalne Prešernove Poezije, poslušali najbolj prešeren koncert, si pogledali predstavo za otroke, naredili »selfi« z Modrim psom in na glas prebrali svojo najbolj prešerno pesem.

Maja Vunšek,
direktorica Mestne
knjižnice Kranj

V Gorenjskem muzeju se ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku veselimo 60. obletnice odprtja Prešernovega spominskega muzeja. Kranjčani so od pesnikove smrti ohranjali spomin nanj, a dolgoletne želje, pobude in prizadevanja za predstavitev Prešernove dediščine so se uresničile 8. februarja 1964. Naj nas skupno praznovanje v Prešernovem mestu spodbuja, da stremimo k vrednotam Prešernove poezije – k pravičnosti, k miroljubnosti, k strpnosti, k ljubezni do sočloveka, domovine in umetnosti.

Marjana Žibert,
direktorica Gorenjskega muzeja

"V Prešernovem gledališču Kranj s ponosom nosimo ime našega največjega pesnika. Kulturni praznik 8. februar obeležimo z vodenimi ogledi gledališča, kjer obiskovalcem ponudimo še bolj pristen stik z gledališkimi ustvarjalnimi procesi, prav tako pa s tradicionalnim sprejemom in pogovorom s Prešernovimi nagradjenkami in nagrajenci, Shodom muz na kranjskem Parnasi. Pesnikovo ime slavimo z vsako našo predstavo na domačih odrih, po Sloveniji in po svetu."

Jure Novak,
direktor Prešernovega
gledališča Kranj

SHOD MUZ NA
KRANJSKEM PARNASI

RECITALI IN PEVSKI ZBORI,
FOLKLORNE SKUPINE

PREŠERNA
KUHNA

PREŠEREN – PESNIK

KONCERT:
SLOVENSKI OKTET

Srečanje z aktualnimi Prešernovimi nagrajenci ob 16.00 v Galeriji Prešernovih nagrajencev in ob 18.00 v Prešernovem gledališču.

Na trgu pred Prešernovim gledališčem bodo nastopili pevski zbori ter recitatorji, na Glavnem trgu se bodo zavrtele folklorne skupine.

Kuharski mojstri bodo na Prešerni kuhni razvajali s šmornom, kranjsko klobaso s polento, štruklji in pestrimi jedmi iz Bližnjega ter Daljnega vzhoda.

Ob 13.00 bo v Prešernovi hiši potekalo javno vodstvo po stalni razstavi Prešeren – Pesnik s kustosom Gašperjem Peternelom.

Slovenski oktet velja za najbolj reprezentativen slovenski moški vokalni komorni ansambel. Prislunhite mojstrom vokalne glasbe. Glavni trg ob 16.00.

PREŠERNOV SMENJ 8. FEBRUAR

PRED PREŠERNOVIM GLEDALIŠČEM KRANJ

11.00
Slavnostno odprtje prireditve

11.15–14.00
Nastopi pevskih zborov in recitacije

Bodeče neže, Gimnazija Franceta Prešerna, Gimnazija Kranj, Gledališki studio Dramatikon, KPZ Mysterium Kranj, Kranjski furmani, KZ De Profundis, MePZ Petra Liparja, MePZ Svoboda Stražišče in DU Kranj, Me PZ Šenčur, MOPZ Maj, Pihalni orkester Mestne občine Kranj, PZ Vrelec Škofja Loka, Tičice

10.00–18.00
Prešerna kuhna

GLAVNI TRG OB VODNJAKU

11.00–15.00
Nastopi folklornih skupin

AFS Ozara, FD Preddvor, FS Cerklje, FS Iskraemeco, FS Vodice, KD Sava Kranj, KDP Lesce, Pihalni orkester MOK, KD Lonca, Gledališki studio Dramatikon, Teater Cizamo

Muzikal Povodni mož
V Kranju se nam bo pridružil del ekipe muzikala, ki nas bo z izvedbo glasbene točke popeljal v skrivnostni svet Povodnega moža.

16.00
Koncert Slovenski oktet

PRED MESTNO KNJIŽNICO KRANJ

11.00–15.00
Vožnja s kočijo

Krožna vožnja s kočijo od Mestne knjižnice Kranj do Prešernovega gaja. Vstopnice so na voljo na informacijski stojnici pred Mestno knjižnico Kranj.

PRED PREŠERNOVIM SPOMINSKIM MUZEJEM

10.30, 11.30, 12.30, 13.30
Oznanilo mestnega glasnika v spremstvu kranjske garde

PRI CERKVI SV. KANCIJANA IN TOVARIŠEV

Manufaktura Mojster Janez

Natisnite si Prešernovo Zdravljico na poseben papir in na način, kot so jo tiskali v času življenja Franceta Prešerna. Ostal vam bo trajni spomin na Prešernov dan, slovenski kulturni praznik.

PUNGERT

11.00–15.00
Jahanje konjičkov

STARO MESTNO JEDRO

10.00–18.00
Sejem domače in umetnostne obrti

11.00–17.00
Festival lajnarjev

11.00–16.00
Spominski foto kotiček, Kranjska hiša

Za spominsko fotografijo, kot so jih imele vaše babice, vabljeni v Kranjsko hišo, kjer se lahko preoblečete v gospodo iz 19. stoletja in s seboj odnesete trajni spomin na Prešernovo mesto.

PREŠERNOV GAJ

15.15
Polaganje venca ob spomeniku dr. Franceta Prešerna

MESTNA KNJIŽNICA KRANJ

10.00–16.00
Prešerna jagat, kviz z iskanjem skritih odgovorov

10.00–16.00
Klik, klik prešerni nasme, foto kotiček v pritličju knjižnice

10.00–16.00
Lov na knjige, knjižnični lov na zaklad na otroškem oddelku

10.00–13.00
Prešerna ustvarjalnica

10.30, 11.15
Zmešnjava iz kovčka, predstava Lucije Čirovič

11.00
Muzikantavtor Robert Petan, koncert

Ob nakupu plišaste maskote Modrega psa vam na praznični dan priznamo 50 % popust.

KRANJSKA HIŠA

9.00–18.00
Zvonik cerkve sv. Kancijana

10.00, 10.30, 11.00, 11.30, 12.00, 12.30, 13.00, 13.30, 14.00, 14.30, 15.00, 15.30, 16.00, 16.30

Voden ogled Rovov pod starim Kranjem*

9.45, 11.45, 13.45, 15.45, 17.45
Voden ogled Info centra SOS proteus*

10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00
Voden ogled starega mestnega jedra Kranja*

17.00
Digitalni potep po Rovih pod starim Kranjem*

* 20% popust na vodenja v času Prešernovega smenja

** 10% popust na izdelke Visit Kranj v trgovini Kranjske hiše

Organizator Zavod za turizem in kulturo Kranj

KRANJSKA HIŠA

ČAS ZA ROMANTIKO 19. STOLETJA
CILINDRI ZA GOSPODE
KLOBUČKI ZA GOSPODIČNE

PREŠERNOV SMENJ 8. FEBRUAR

GORENJSKI MUZEJ - JAVNA VODSTVA:

12.00

Mi ne hranimo v oblaku – 70 let gorenjskega muzeja, vodi mag. Tatjana Dolžan Eržen; grad Khislstein

13.00

Prešeren- Pesnik, vodi Gašper Peternel; Prešernova hiša

14.00

Bi ga zibal ali zvrnil, 210 let od konca Ilirskih provinc, vodi Barbara Kalan; Mestna hiša

15.00

Prelepa Gorenjska, vodi dr. Monika Rogelj; grad Khislstein

10.00–16.00

Izdelovanje grafik s podobo Franceta Prešerna – otroška delavnica; grad Khislstein

Organizator Gorenjski muzej

GALERIJA PREŠERNOVIH NAGRAJENCEV ZA LIKOVNO UMETNOST KRANJ

16.00

Recital Prešernovega nagrajenca Milana Jesiha v Galeriji Prešernovih nagrajencev

Sledilo bo odprtje fotografske razstave Toneta Stojka Portreti Prešernovih nagrajencev 2024.

Organizator Galerija Prešernovih nagrajencev Kranj

SPOMINSKI FOTO KOTIČEK Fotografirajte se v stilu 19. stoletja

18.00

Shod muz na kranjskem Parnasi: srečanje s Prešernovimi nagrajenci v Prešernovem gledališču

Srečanje s Prešernovimi nagrajenci na tradicionalnem pogovoru s Patricijo Maličev. Vabljeni na druženje z nagrajenci, ki so dobili najvišja državna priznanja s področja kulture in umetnosti.

11.30 Podaljšana kava s Suzano Brborovič; Galerija Janez Puhar – Stolp Škrlovec

12.00 Spreganje glagola prihajati:

predstavitev nove izdaje Layerjeve založbe; terasa Layerjeve hiše

LAYERJEVA HIŠA

10.00

Prešernov dan v Layerjevi hiši

10.00

Rumena pika na nebu, interaktivno plesno-vizualno-taktilna predstava; Stolp Škrlovec

10.00–12.00

Kranska slama, pesniški pop-up-i; terasa Layerjeve hiše in Mergentalerjeva ulična galerija

10.00–13.00

Layerjev knjižni sejem, Layerjeva hiša

11.00

Voden ogled razstav z umetnicami:

Suzana Brborovič, Ana Janež, Lara Žagar, Hannah Koselj Marušič; vsi galerijski prostori Layerjeve hiše

STOLP PUNGERT

11.00

Delavnica izdelovanja pustnih mask

11.00–13.00

Jorine Homan: Skrivno življenje v kanjonu reke Kokre, odprtje pravljicne poti in razstava ilustracij

CERKEV SV. KANCIJANA IN TOVARIŠEV

10.00–11.00

Glasbena skupina Dlan, taizejska molitev

11.00–12.00

Kranjski skavti, adoracija

12.00

Mučeniška in življenjska pot sv. Kancijana in tovarišev – pogovor ob predstavitvi restavratorskih del na kipih farnih zavetnikov

18.00

Sv. maša za kulturne ustvarjalce (Komorni zbor Gallus)

18.30

Komorni zbor Gallus, koncert

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

13.00–16.00

Vodeni ogledi Prešernovega gledališča

Ob slovenskem kulturnem prazniku bo Prešernovo gledališče Kranj ponovno odprlo svoja vrata. Vabimo vas v zaodrje in druge skrite kotičke gledališča, kjer se ustvarjajo predstave. Od angažiranosti obiskovalcev pa bo odvisno, ali jim bodo vodiči razkrili tudi kakšno anekdoto, ki je obiskovalcem gledališča običajno skrita.

Organizator Prešernovo gledališče

LEGENDA

1 Prešernovo gledališče

2 Glavni trg

3 Grad Khislstein

4 Kranjska hiša – Turistično informacijski center

5 Pungert

6 Galerija Prešernovih nagrajencev

7 Mestna hiša

8 Layerjeva hiša

9 Stolp Škrlovec

10 Prešernova hiša

11 Mestna knjižnica

12 Prešernov gaj

13 Mala galerija

14 Postajališče za kočije

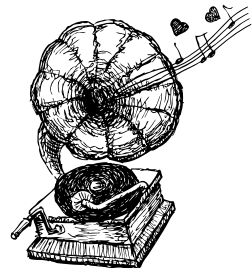
15 Spominski foto kotiček

16 Zavod za varstvo kulturne dediščine

17 Prešernov spominski muzej

18 Drsaljšče

19 Cerkev svetega Kancijana in tovarišev

8 DNI DOŽIVETIJ KULTURE V KRANJU

1. februar

11.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša
17.00 Digitalni potep po Rovih pod starim Kranjem; Kranjska hiša
18.00 Voden ogled starega mestnega jedra; Kranjska hiša
18.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša
18.00 Sledi poeta; Fakulteta za organizacijske vede
18.00 Minljiva, zbirka kratkih zgodb; Mestna knjižnica Kranj

2. februar

11.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša
16.00 Ogled kanjona reke Kokre; Kranjska hiša
17.00 Voden ogled Rovov pod starim Kranjem; Kranjska hiša
18.00 Voden ogled starega mestnega jedra; Kranjska hiša
18.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša

3. februar

10.00 Voden ogled Rovov pod starim Kranjem; Kranjska hiša
10.00 Nagajiva hruška, Lutkovna skupina Čačke; Prešernovo gledališče Kranj
11.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša
11.00 Ogled kanjona reke Kokre; Kranjska hiša brezplačen voden ogled
11.30 Voden ogled starega mestnega jedra; Kranjska hiša
13.00 Digitalni potep po Rovih pod starim Kranjem; Kranjska hiša
18.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša

4. februar

10.00 Voden ogled rovov pod starim Kranjem; Kranjska hiša
11.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša
11.30 Voden ogled starega mestnega jedra; Kranjska hiša
13.00 Digitalni potep po Rovih pod starim Kranjem; Kranjska hiša
18.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša

5. februar

11.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša
11.30 Voden ogled starega mestnega jedra; Kranjska hiša
17.00 Digitalni potep po Rovih pod starim Kranjem; Kranjska hiša
18.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša

6. februar

11.30 Voden ogled kanjona reke Kokre; Kranjska hiša
11.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša
17.00 Voden ogled Rovov pod starim Kranjem; Kranjska hiša
18.00 Voden ogled starega mestnega jedra; Kranjska hiša
18.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša
18.00 Brenčanja v mestu: Čebelje paše v Sloveniji; Mestna knjižnica Kranj

7. februar

11.00 Ogled informacijskega centra SOS proteus; Kranjska hiša

11.00 Digitalni potep po Rovih pod starim Kranjem; Kranjska hiša
11.30 Voden ogled starega mestnega jedra; Kranjska hiša
18.00 Ogled Info centra SOS proteus; Kranjska hiša
17.30-18.00 Trenutek tišine; Prešernov gaj
18.00-18.30 Podoknica; Prešernova ulica, pred Prešernovim gledališčem Kranj
18.30 V tej hiši je bival in umrl prvak slovenskih pesnikov – 60 let Prešernovega spominskega muzeja; Prešernova hiša
19.00 Suzana Brborović: Panorama, odprtje razstave; Galerija Janez Puhar – Stolp Škrlavec
19.30 Harun in morje zgodb; Prešernovo gledališče Kranj

1. do 8. februar

9.00-18.00 Zvonik cerkve sv. Kancijana; Kranjska hiša

7. do 12. februar

Festival x Fige; Hiša Layer

V času Vsak dan prešernovo
-20% popust na vsa vodenja razen Ogled Info centra SOS proteus.

KRANČKOV KARNEVAL

10

SOBOTA
FEBRUAR

10:00 GLAVNI TRG

ČAROVNIK GREGA
GLASBENO PUSTNO
RAJANJE
DEJAN DOGAJA

11:00 PRED PREŠERNOVIM
GLEDALIŠČEM

HARMONIKARSKI
ORKESTER BUČAR

Fotokotiček, Obisk kurentov

www.visitkranj.com

OBVESTILA ZA OBISKOVALCE

Zaradi prireditve Prešernov smenj bodo 8. februarja od 9. do 18. ure, popolnoma zaprte ceste in ulice v starem Kranju, od 6. do 18. ure pa cesta med Delavskim domom in Mestno knjižnico Kranj ter del Gregorčičeve ulice in ceste Slovenski trg. Organizator naproša obiskovalce, da upoštevajo navodila rediteljev in parkirajo svoja vozila na javnih parkiriščih Huje, Zlata riba. Parkirišče pri Čebelici bo zaprto in je namenjeno stanovalcem mestnega jedra.

Obiskovalci se z vstopom na prireditveni prostor strinjajo, da bodo za promocijske potrebe dogodka video snemani ali fotografirani; audiovizualni materiali pa bodo brez avtorizacije in nadomestil uporabljeni za javne objave. Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa in odpovedi programa v primeru slabega vremena.

Po svetu

Sarajevo v središču sveta

Sarajevo je neverjetno mesto, v zadnjih 110 letih je bilo vsaj trikrat v središču svetovne pozornosti: leta 1914 zaradi atentata, leta 1984 zaradi zimskih olimpijskih iger, v letih 1992–1995 je bilo središče jugoslovanskih vojn ...

MIHA NAGLIČ

Sarajevo 84

Zimske olimpijske igre 1984 so bile štirinajste po vrsti, potekale so v Sarajevu od 8. do 19. februarja 1984. Na njih je sodelovalo 1272 športnikov (998 moških, 274 žensk) iz 49 držav. Najbolj uspešni so bili športniki iz Vzhodne Nemčije, Sovjetske zveze, ZDA, Finske, Švedske, Norveške, Švice, Kanade, Zahodne Nemčije in Italije – če jih naštejemo le prvih deset. Naš smučar Jure Franko je osvojil srebrno medaljo v veleslalomu, prvo olimpijsko odličje za Slovence in Jugoslavijo. Olimpijska prizorišča so bila Bjelašnica (alpsko smučanje za moške), Igman in Malo Polje (nordijska kombinacija in smučarski skoki), Igman in Veliko Polje (biatlon, nordijska kombinacija, tek na smučeh), Jahorina (alpsko smučanje za ženske), stadion Koševo (ceremonial odprtja olimpijskih iger), Skenderija, dvorana 2 (umetnostno drsanje in hokej), Trebević (bob), Ledena dvorana Zetra (hokej in umetnostno drsanje, ceremonial zaprtja olimpijskih iger), drsališče Zetra (hitrostno drsanje).

Sarajevo in Alpina

V teh dneh bomo lahko v različnih medijih videli, poslušali, brali in še drugače podživljali dejstva in zgodbe sarajevskih iger. Zato bo mogoče bolj zanimivo, če na tem mestu navedem, kako je bilo Sarajevo povezano z enim od gorenjskih krajev – z mestom Žiri in Alpino. »Sarajevo v Žireh in Žiri v Sarajevu? Ja, ne boste verjeli, povezav med obema krajema je kar nekaj. Enkratna se mi zdi tista, do katere je prišlo na dan sarajevskega atentata, ki se je kmalu izkazal za povod v prvo svetovno vojno. Bilo je v nedeljo, 28. junija 1914. V Žireh je bil velik sokolski zlet, na katerem so žirovski sokoli razvili svoj prapor, sledila je velika veselica. Kako je to mogoče, ko pa so istega dne v Sarajevu ubili prestolonaslednika takratne države? Človek bi mislil, da bodo takoj ustavljene vse prireditve veselega značaja. A bilo je v predkomunikacijski dobi. Edini način hitrega sporočanja je bil brzozjav oziroma telegram. Ta je dejansko brz prišel in žandarmeriji naročil, kaj ima storiti. In če bi bila poštarica klerikalka, bi veselico gotovo takoj prekinili. A bila je navdušena sokolica, žena električarja Strliča z Dobračeve,

in je telegram namenoma zadržala in zamolčala. Tako so Žirovci za atentat izvedeli šele naslednjega dne, 29. junija, pri maši na praznik sv. Petra in Pavla. Po drugi svetovni vojni je povezava med Žirmi in Sarajevom ves čas omogočala Alpina. Že decembra 1953 je v tem mestu odprla svojo prvo lastno prodajalno. Veliko je bilo aktivnosti v pripravah na zimske olimpijske igre v Sarajevu februarja 1984. Te je Alpina izkoristila za promocijo svojih novih pancercjev. Tekmovalnemu modelu, ki so ga v tistih letih razvili, so dali ime po Sarajevu: SR 84. Tekmovalno ni bil uspešen, a je pomenil premik. Alpina je bila eden od sponzorjev teh OI in je svoje oglasno pojavljanje na olimpijskih prizoriščih dobro izkoristila. V Sarajevu so povabili svoje tuje partnerje in ti so bili nad dogajanjem navdušeni. Erich Riess, ki je bil glavni prodajnik Alpininih čevljev v ZDA, je v poznejšem pogovoru z direktorjem Tomažem Koširjem, s katerim sta skupaj doživljala zaneseno olimpijsko vzdušje, izjavil: 'Če bi mi takrat nekdo rekel, da bo že čez osem let v tem mestu divjala krvava državljanska vojna, bi mislil, da je nor!' A zgodilo se je prav to, olimpijada ni zagotovila miru. Po tej vojni je Alpina aprila 2001 v projektu

globalizacije svojega poslovanja, ki ga je vodil tedanji direktor Martin Kopač, kupila sarajevski FOGS (Fabrika obuče i galanterije Sarajevo), najmodernejšo tovarno obutve v Bosni. Ta povezava je še aktualna, Alpina je še vedno dejavno prisotna v enem najbolj prepoznavnih mest na Balkanu in v svetu. »Tako sem povezavo med Sarajevom in Žirmi na kratko povzel v svoji knjigi Žirovski besednjak, izšla je leta 2019. Žal ravno v teh dneh slišim, da sedanji češki lastnik Alpine sarajevsko tovarno prodaja. Bojim se, da to potrjuje vse bolj razširjeno domnevo, da so češki lastniki kupili Alpino predvsem zaradi njenih nepremičnin, prodaja letih pa je nadaljevanje izčrpanja te nekoč uspešne tovarne in blagovne znamke; to traja že od leta 2006, ko je bila Alpina prvič prodana slovenskim tajkunom ...

Sarajevo osebno

Žal moram na tem mestu zapisati še eno manj boleče spoznanje od gornjega: da sam v Sarajevu sploh še nisem bil. V času iger sem živel v Parizu, si kupil majhen črno-beli televizorček in nostalgčno spremljal olimpijsko dogajanje v daljnem Sarajevu ... Ki je preživelo vse vojne in me še vedno čaka.

Gora Bjelašnica nad Sarajevom. Tu je Jure Franko osvojil prvo slovensko olimpijsko medaljo v alpskem smučanju, srebrno v veleslalomu. / Foto: Wikipedija

V vojni v letih 1992–1995 poškodovan spomenik, ki je bil tudi kraj eksekucij. Zdaj je spomenik obema, olimpijadi in vojni. / Foto: Wikipedija

Logo olimpijskih iger Sarajevo '84, ki se je ohranil v mestnem tlaku / Foto: Wikipedija

Nove knjige (722)

Ivan Zajec (1869–1952)

MIHA NAGLIČ

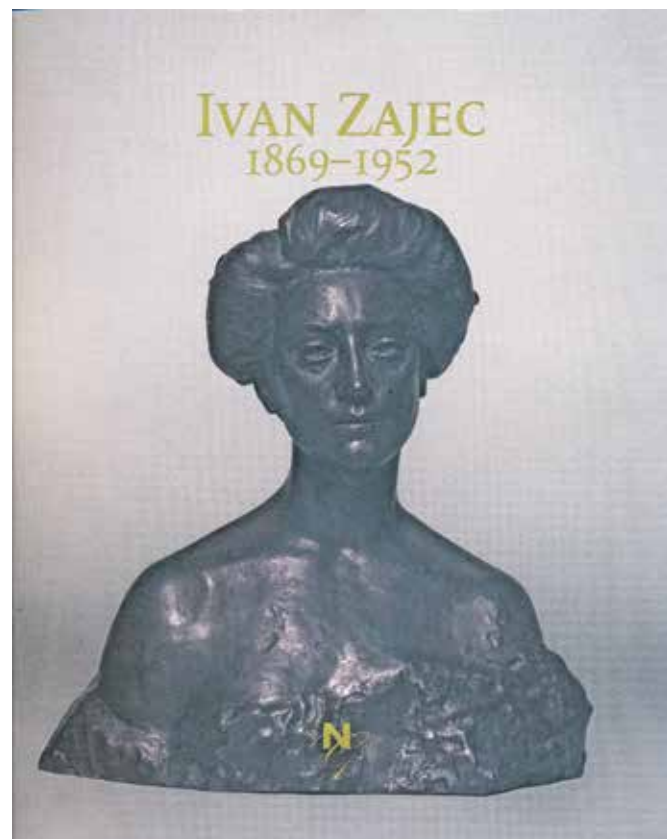
»Dve leti pred 120. obletnico odkritja najvidnejšega javnega spomenika v Sloveniji, spomenika našemu največjemu pesniku Francetu Prešernu na Tromostovju v Ljubljani, posvečamo avtorju kiparju Ivanu Zajcu (1869–1952) prvi celovit pregled njegovega ustvarjanja. Katalog povzema domala vsa do zdaj znana umetnikova dela v javnih in v zasebnih zbirkah, spomeniško in arhitekturno plastiko. Skupaj z Alojzom Ganglom, Josipom Urbanijo, Alojzijem Repičem in s progresivnejšima Svitoslavom Peruzzijem in Franom Bernekerjem ga uvrščamo v prvo generacijo modernih slovenskih

kiparjev, ki so konec 19. stoletja na Dunaju, v takratni prestolnici, svojo domovino postavili na evropski umetnostni zemljevid. Po obetavnih začetkih, najprej se je učil v kiparski delavnici svojega očeta Franca Ksaverja Zajca, pozneje pa na dunajski akademiji, in zgodnjih delih – juvenilija ostaja najbolj kakovosten del Zajčevega opusa – je prav ljubljanski Prešernov spomenik, odkrit leta 1905, zaznamoval kiparjevo celotno življenje. Ostre kritike so po eni strani motivirale politična nasprotja med seboj sprtih strank, po drugi umetniški prelom z akademizmom, usmerjene pa so bile tudi v povsem osebne diskvalifikacije umetnika. Zajca so potisnile na

obrobje umetnostnega dogajanja na Kranjskem in v dolgoletni umik v tujino – na Dunaj, v Pariz, Rim, Trst, prvo svetovno vojno pa je preživel v internaciji na Sardiniji. Tudi po vrnitvi v Ljubljano se je držal bolj zase. Šele po drugi svetovni vojni je doživel priznanje kot prvi kipar prejemnik Prešernove nagrade za življenjsko delo leta 1950, realizmu zavezanemu ustvarjalcu pa so ustrezali tudi povojni socrealizem, figuralka in ponovni zagon monumentalne spomeniške plastike. /.../ Kipar Ivan Zajec, avtor Prešernovega spomenika, spomenika, ki je s svojo simbolno vsebino zaradi pesnikove veličine postal osrednja točka slovenskega glavnega mesta,

točka državljanske identifikacije, v zavetju katere protestiramo, slavimo, se spominjamo ali samo srečujemo, se s to razstavo in spremljajočim preglednim katalogom izrisuje v celoti, kot osebnost in s svojim obsežnim umetniškim delom.« (str. 13 in 15)

Gornji odlomek je iz predgovora Barbare Jaki v katalogu Zajčeve razstave. Uredila ga je Nataša Ciber, avtorica besedila in razstave je Mateja Breščak. Kipar Ivan je sin kiparja Franca Ks. Zajca, ki se je rodil na Sovodnju v Poljanski dolini. Tudi oče je portretiral pesnika, njegov kip stoji pred Prešernovo rojstno hišo v Vrbi. Ta imenitna razstava je odprta samo še do 11. februarja, vključeni pa so ogled.

Ivan Zajec (1869–1952), katalog razstave, Narodna galerija, Ljubljana, 2023, 328 strani

Ko dinozaver postane virtuoz

Zakladnici knjig v založništvu Pucihar music, iz katerih se otroci lahko učijo igranja na flavto, klavir in druga glasbila, sta Blaž Pucihar in dr. Ana Kavčič Pucihar dodala novo zbirko skladb za flavto z naslovom *Od dinozavra do virtuoz*. Ilustriral jo je svetovno znani britanski ilustrator Korky Paul.

IGOR KAVČIČ

Kaj imata skupnega dinozaver in virtuoz? In čemu bi tega ogromnega rastlinojedca iz pradavnine povezovali z virtuoznostjo? Ker sem te časopisne vrstice zapisujoči precej radovedne sorte, sem se o tem pozanimal pri obeh avtorjih nove knjižne zbirke skladb za flavto, predvsem pa za učenje tega čudovitega instrumenta – glasbenikov, pedagogov in življenjskih sopotnikov Blažu Puciharju in dr. Ani Kavčič Pucihar. Izvrstna glasbena pedagoga, Ana je pred leti svoje strokovno izobraževanje na področju učinkovitega instrumentalnega pouka pridobivala tudi v ZDA, sta pred leti ustanovila zasebni glasbeni studio Glasbénium, kjer za svoje učence ustvarjata številne nove skladbe, v založništvu Pucihar music pa že več let izdajata tudi knjige skladb za flavto, klavir in druga glasbila ter komorne skupine.

»Pred leti sva ugotovila, da v Sloveniji manjka skladb za učence flavte, in sva pripravila prvo knjigo Igramo se flavto. Učbenik je lani praznoval deset let, pomembnejše pa je to, da ga učiteljice in učitelji flavte zelo veliko uporabljajo. V zadnjih letih sva od njih

dobila več pobud, naj napiševa še kaj podobnega. Ko smo se po skoraj treh letih vendarle izvili iz epidemije, sva opazila, da otroci bistveno slabše berejo tako besedila kot note, da so slabši pri finomotoriki, tudi doba njihove koncentracije se je skrajšala,« pove Ana Kavčič Pucihar, sicer tudi asistentka za pihalno didaktiko na Akademiji za glasbo v Ljubljani. »Kako premostiti vse te vrzeli? V novi zbirki *Od dinozavra do virtuoz* to poskušava doseči na preprost in otrokom prijazen način. Od prvih korakov do zahtevnejših skladb in muziciranja v komornih sestavih.«

V zbirki je predstavljeno petdeset skladbic, ki se stopnjujejo po zahtevnosti. »V knjigi se kot prvi z ilustracijo in skladbo predstavi dinozaver Dare. Sledijo toni G, A, B, C, E in z njimi grizli Goran, antilopa Alma, hrček Hubert, flamingo Franca, emu Erik ..., vse do zadnje, petdesete skladbe, ki nosi naslov *Virtuoz*, za katero verjamem, da se bo izvajala na različnih nastopih in tekmovanjih,« zgradbo nove zbirke pojasnjuje Blaž, ki je k skladbicam napisal tudi klavirske spremljave. Seveda pa k novi izdaji sodijo tudi kakovostne ilustracije, ki na

neki način spremljajo otroka pri učenju flavte.

Ilustracije očeta čarovnice Winnie

Tudi pri izboru ilustratorja sta bila sogovornika srečne roke, saj jima je k sodelovanju uspelo pridobiti svetovno znanega ilustratorja Korkyja Paula, ki je zaslovel z likom Winnie the Witch (čarovnica Winnie). »Še danes ne vem, kako mi je uspelo pridobiti ilustratorja, katerega ilustracije v slikanicah in knjigah se prodajajo v milijonskih nakladah. Seveda sva iskala slovenske ustvarjalce, predvsem tiste, s katerimi sva že sodelovala, a so ti popolnoma zasuti z delom. Ko sem obiskal spletno stran Korkyja Paula, sem si rekel: poskusim pa lahko. In sem 'potrkal na njegova vrata'. Poslal sem mu še povezavo do najine spletne strani s knjigami, ki sva jih z Ano izdala, in vprašal, ali bi ga zanimalo ilustriranje nove knjižne izdaje, naslovnice in še 14 barvnih ilustracij,« se z navdušenjem spominja Blaž. »Čez dva dni je odgovoril na mojo pošto z besedami, da je navdušen nad idejo in da bi z veseljem sodeloval pri tem projektu. Ob dejstvu, da ugledni ilustrator Korky Paul predava

Ustvarjata za mlade bodoče glasbenike: dr. Ana Kavčič Pucihar in Blaž Pucihar. / Foto: osebni arhiv

ilustracijo na Univerzi v Oxfordu, me je s tem še bolj razveselil, saj je 'Dinozavra' sprejel kot ustvarjalni izživ, doslej namreč take vrste knjige še ni ilustriral.«

Knjiga *Od dinozavra do virtuoz* je izšla tako v angleščini kot tudi v slovenščini, ob knjigi pa je mogoče kupiti tudi vse partiture in klavirske spremljave. Pucihar je pri pisanju skladb poskrbel tudi za žanrsko raznolikost – od ruskega in

kitajskega melosa do bluza in popularnih tonov. Na spletni strani so brezplačno dostopni tudi posnetki vseh skladb. Kot je povedal Pucihar, je knjiga v Angliji in Nemčiji že prejela odlične kritike, navdušila pa je tudi učiteljice in učitelje flavte. »Mnogi knjigo že priporočajo svojim učencem, in sicer njihov lastni izvod – ne fotokopij.« Ana pa je prepričana, da je zbirka skladb uporabna od prvih začetkov

igranja na flavto pa tja do četrtega, petega razreda glasbene šole.

»Vse najine knjige so zasnovane tako, da do rezultata pridemo skozi igro. Seveda pa so v tak način učenja vključeni tudi vsi tehnični elementi, potrebni za igranje flavte,« doda Ana Kavčič Pucihar, ki se tako kot Blaž še kako zaveda, da če hočeš ustvarjati za otroke, moraš nekaj otroka imeti tudi v sebi.

Podelili nove fotografske nazive

V dvoranci Glasbene šole Kranj so podelili nazive Mednarodne fotografske zveze FIAP za leto 2023. Nove nazive je prejelo tudi pet gorenjskih fotografov.

IGOR KAVČIČ

Konec januarja je Fotografska zveza Slovenije v sodelovanju s Fotografsko družbo Janez Puhar Kranj in Glasbeno šolo Kranj v veliki dvorani nove glasbene šole organizirala podelitev fotografskih nazivov najuglednejše mednarodne fotografske zveze FIAP, Mednarodne zveze za fotografsko umetnost (Fédération internationale de l'art photographique).

Slovenski fotografi uspešno sodelujejo na natečajih po vsem svetu. Z udeležbo na teh natečajih si fotografi z vsega sveta, torej tudi naši, pridobivajo pogoje za osvajanje mednarodnih fotografskih nazivov. Razstave oz. saloni, za katere mora organizator pridobiti

pokroviteljstvo FIAP, se organizirajo na vseh kontinentih. V zadnjem obdobju je več kot šeststo natečajev FIAP na leto.

Prejemniki nazivov FIAP za leto 2023 so: Valerija Jenko, Tomaž Berce (FD JP Kranj), Leon Vidic (FK Tržič) in Jože Marinič (AFIAP), Janez Ribnikar (Foto klub Anton Ažbe Škofja Loka) in Robert Strahinjčič (EFIAP), Miha Kacafura, Tomi Križaj (EFIAP/bronze), Dejan Kokol (EFIAP/silver), iz FD JP Kranj še Emil Božnar (EFIAP/gold), Stojan Gorup (EFIAP/platin), najvišji naziv, EFIAP/diamant 2, pa je tokrat prejel Janez Podnar iz Foto kluba Anton Ažbe Škofja Loka.

Podelitev nazivov zveze FIAP je potekala v dvorani nove glasbene šole v

Med dobitniki nazivov FIAP za leto 2023 je tudi šest članov fotografskih društev in klubov iz Gorenjske. / Foto: Tine Založnik

Kranju ob baletnem in glasbenem programu učenk in učencev šole. Projekcija

izbranih fotografij novih nosilcev nazivov FIAP in čudovito izvedena baletni

in glasbeni program so postavili lep kulturni program, v katerem so združili

svojo ustvarjalnost izvajalci različnega umetniškega izražanja.

Pogovor

»Ti, ta flet'n, skravžlan, boš pa igral«

Matjaž Eržen

Podelitev Severjevih nagrad lani decembra na Loškem odru je bila posebno slovesna. Za življenjsko delo v slovenskem ljubiteljskem gledališču je Severjevo nagrado prejel domačin, dolgoletni igralec Loškega odra Matjaž Eržen.

IGOR KAVČIČ

Kako že gre anekdota, ki sem jo slišal ob 120-letnici Loškega odra, da sta se enkrat na začetku šestdesetih let dva mulca pretepla na Spodnjem trgu, pa ju je Poldka Štiglic, takrat vodja in režiserka v gledališču, zgrabila za ušesa in ju potegnila v gledališče ... Enega v tehniko, tistega s »fletnimi« kodrčki – vas – pa na oder?

Otroci smo se veliko igrali na ulici, tudi tam pred gledališčem. Izdelovali smo loke in puščice. Prijatelj Janez mi jih je nekoč ukradel, in ko sva se srečala, sva se strela in ob tem prav fino po slovensko preklinjala. Poldka je prišla mimo, naju prijela za ušesa in peljala v hodnik gledališča ter rekla prijatelju, da bo za »kulisenšibarja« pri Franceljnu. Meni pa: »Ti, ta flet'n, skravžlan, boš pa igral.« »Pa bom,« sem ji odgovoril. Ko sem prvič iz ozadja stopil na oder, me je to čisto prevzelo. V skupini je bilo sicer nekaj prijateljic sošolk, v glavnem pa so bili starejši igralci, ki so takrat igrali tudi otroške igre. Že v prvi predstavi sem dobil glavno vlogo Kekca in tako se je začelo. To je bilo leta 1960, ko sem bil star 12 let. Hodil sem v šesti razred.

Vas ni bilo nič strah tako rekoč z ulice stopiti na oder?

Niti ne. Ko sem enkrat stopil na oder, me je igranje preprosto navdušilo. Poldka je bila očitno tudi zadovoljna z mano, tako sem že naslednje leto dobil novo vlogo. Če se dobro spomnim, je bila to igra Silni bič, v kateri sem igral Pepčka, baronovega sina. Otroške vloge smo običajno igrali otroci, mame in očetje pa so bili vedno starejši igralci. Naša mentorica je bila zelo vsestranska, režiserka, igralka, bila je dejavna na različnih področjih družbenega življenja v Škofji Loki. Kadar je bilo treba, pa je znala do nas mladih biti tudi stroga.

Do vključitve v odraslo predstavo ni trajalo dolgo?

Res sem kar hitro zaigral tudi v odrasli predstavi. Leta 1964 sem v Shakespearovi Zimski pravljici že igral sina sicilijanskega princa. Režiser in nosilec glavne vloge je bil Polde Polenec.

Kasneje tako rekoč ni minilo leto brez vloge?

Razen takrat, ko sem služil vojaški rok, pa morebiti

Matjaž Eržen je na Loškem odru odigral več kot sedemdeset vlog. / Foto: Tina Dokl

še kakšno leto, ko se je gledališče obnavljalo, nisem izpustil niti ene sezone. Nasprotno, kakšno leto smo igrali tudi po dve predstavi. Največkrat je bilo to ob polletnih prireditvah v okviru Loke skozi stoletja, ko smo recimo igrali Krvavo rihto in Visoško kroniko.

Kaj ste sicer po poklicu, zaposleni ste bili v Iskri v Retečah?

Po poklicu sem orodjar. Doma smo bili štirje otroci. Bili smo še majhni, ko se je oče ponesrečil z motorjem in smo z mamo ostali sami. Mama je rekla, da nas bo vse štiri spravila do poklica, in res smo se vsi tudi šolali. Sam sem srednjo šolo dokončal ob delu, kasneje zaključil še prvo stopnjo »kranjske Sorbone«, takratne Visoke šole za organizacijo dela. Delal sem v Iskri v Retečah, bil v skupini za proizvodnjo štedilnikov in nato prišel v oddelek za planiranje, analize in investicije. Kasneje sem bil vodja sektorja nabave in transporta in sem delal v prodaji. Upokojil sem se pred 16 leti.

Ko sem služil vojaški rok, sem ga moral leta 1968, ko je sovjetska vojska vkorakala v Češkoslovaško, podaljšati. Šel sem že v Zadar, da bi kot vojak OZN šel na Sinaj, a je tam prišlo do konflikta in smo ostali doma.

Kako ste združevali službo in gledališče? Po večernih vajah človek naslednji dan pride utrujen v službo ...

To ni bila nikoli težava, sploh dokler sem delal v pisarni. Morda je bilo nekaj težav v letih, ko sem delal v prodaji in sem najmanj enkrat mesečno poslovno potoval v

Zagreb, Beograd ..., sicer pa se igranje ni poznalo pri delovnih obveznostih.

Naš oder je bil nekaj posebnega, pravi magnet za nas mlade. Že v šestdesetih letih smo postali kot ena velika družina, prijateljevali smo tudi zunaj gledališča. Nekaj let smo delovali na Loškem gradu, vodil pa nas je Peter Jamnik, ki je najemal tudi profesionalne režiserje, kar je danes popolnoma običajno, takrat pa ni bilo. V tistem obdobju smo recimo igrali dela Igorja Torkarja, imeli smo v načrtu predstavo s Stanetom Severjem, a je žal tisto leto umrl.

Najbrž je tudi snovanje predstav potekalo precej drugače kod danes?

Kot dan in noč. Danes k nam pridejo profesionalni režiserji z dramaturgom in imajo jasen pogled na to, kakšna bo predstava. Včasih so režirali amaterji in se je delalo sproti. Spomnim se, kako smo na gradu igrali Visoško kroniko. Vso noč do jutra smo jo snemali za televizijo. Sodelovali smo z nekim italijanskim režiserjem, ki ni znal nič slovensko.

Na pijačo smo šli po vajah. Na gradu je bila gostilna takoj zraven, na Spodnjem trgu pa so bile štiri: Prajerca, Pr' Pepevnak, Pr' Pustež in Pr' Pepet.

Vas ni nikoli imelo, da bi v igranju poskusili kaj več, kot da je to predvsem vaš konjiček? Ali morda igranje tudi v drugih gledaliških skupinah?

Prijatelji so me povabili igrati v Poljane, tudi za Šentjakobsko gledališče v Ljubljani sem imel vabilo, a se nisem odločil za to.

Omenili ste Visoško kroniko. To ste v vseh teh letih igrali v več izvedbah in tudi različne vloge ...

Prvič sem v Visoški kroniki nastopil že leta 1963, ko sem igral mestnega fantka. Igrali smo na grajskem dvorišču. Pritekel sem na dvorišče in rekel: »Ja že peleja.« Režiser Polde Polenec se je jezil, pa sem mu rekel, da rečemo Ločani tako in nič drugače. V naslednji Visoški kroniki sem recimo igral slikarja Rempa. V Loki skozi stoletja, ki jo je režiral Jože Vozny, pa sem imel kar tri vloge.

Z leti se je nabralo kar okrog sedemdeset predstav, v katerih ste igrali. Vam je kakšna vloga še posebno ostala v spominu?

Vsako predstavo, vsak lik, ki sem ga igral, sem vzel zelo resno. Ko smo predstavo, kakšno večkrat, drugo manjkrat, ponovili, smo se lotili nove. V mojem spominu ostaja predvsem enkratna igralska ekipa. Ko je na Loški oder za vodjo prišla Meta Peterač, smo začeli resneje delati tudi z mladimi. Tako so se kalili Matej Čujovič, Bojan Trampuš, Jan Bertonec in drugi. Pri nas je »gor rasla« Tamara Avguštin, ki je danes profesionalna igralka, prav tako Iztok Drabik Jug.

Antologijska je vaša vloga Jasperja v melodrami Igre je konec. Tamara Avguštin je bila vaša gledališka hči, vi ste ves čas brez kakršnega koli glasu sedeli na stolu ...

Morda je bila to ena mojih težjih vlog. Moral sem reagirati na dogajanje na odru, čeprav sem bil – sedeč na stolu – povsem statičen. Okrog mene so se prepirali, stekli, ponesrečil se je eden ali drugi,

celo jokati mi je uspelo. Ko sva ostala na odru le še Juša Berce in jaz, je ona rekla: »Kaj se pa obračaš?« jaz pa sem ji odgovoril: »Vrata so odprta.« To je bilo vse, kar sem govoril.

Sodelovali ste z različnimi režiserji, se vam je kateri posebno vtisnil v spomin?

Jože Vozny, Jaša Jamnik, Matjaž Šmalc, Milan Golob, Matija Milčinski je naš častni član ... Lahko rečem, da sem z vsemi dobro delal. In da ne omenim zadnjih dveh, Dejana Spasića, ki je enkrat, prav tako pa je Tanja Peršuh super režirala našo zadnjo predstavo Agata Visoška. Z njo smo lahko skupaj gradili like, ki jih igramo, kar se ne zgodi vedno.

Ko pa smo recimo pred mnogo leti igrali predstavo po besedilu dramatika Ivana Mraka, jo je ta večkrat prišel gledat. Recimo po tretji predstavi je prišel v zaodrje in ob kakšni naši improvizaciji opozoril: »Da mi tega nikoli več ne ponovite, teh besed pa nisem napisal.« Očitno je znal vsa svoja besedila na pamet.

Na Loškem odru igrate že 63 let. Kako shajate s soigralkami in soigralci, med katerimi tisti »starejši« še niti toliko let nimajo?

Kot eno smo. Mene spoštujemo kot igralskega starosta. Predvsem je pomembno, da smo super ekipa, vsi imamo občutek pripadnosti Loškemu odru in upam, da bo tako šlo tudi naprej.

Ta čas igrate v predstavah Predstava Hamleta v vasi Spodnja Mrduša in Agata Visoška, ki sta si zelo različni, obe pa imata dober odziv.

Kot sem rekel, je Hamlet prava uspešnica. V Agati Visoški smo večji del predstave na odru vsi, ki igramo. Vmes se zgodi pretep, v katerem sem sam skrijem za mizo. Sem deveti, tako da nimam para in se mi ni treba pretepati, kar je dobro zaradi mojega hrbita. (smeh) Spomladi se bo začela delati nova ...

Kako gledate na svojo gledališko prihodnost?

Bom videl, morda bom vključen tudi v novo predstavo. Sicer pa je tako, da ko enkrat dobiš nagrado za življenjsko delo, veš, kje si. Upam, da bom še kakšno leto zdržal. Kondicija za zdaj še je. Sicer moram malo več povaditi besedilo, pa bolje je, če ga je manj, kot več. No, kaj se bo pa že še odigralo.

»Prvič sem v Visoški kroniki nastopil že leta 1963, ko sem igral mestnega fantka. Igrali smo na grajskem dvorišču. Pritekel sem na dvorišče in rekel: 'Ja že peleja.' Režiser Polde Polenec se je jezil, pa sem mu rekel, da rečemo Ločani tako in nič drugače.«

Pogovor

Na stres se nikoli ne navadiš

Eva
Pogačar

Eva Pogačar, zdravnica iz Studenčic pri Lescah, je po poklicu specialistka anesteziologije in reanimatologije, zaposlena v Splošni bolnišnici Jesenice. Je gorska reševalka in članica, v preteklosti tudi predsednica Strokovnega centra za prvo pomoč Rdečega križa Slovenije. Je prejemnica naziva ona 365 po izboru revije Onaplus. Za svoje delo je prejela najvišje priznanje občine, v kateri živi, veliko plaketo Občine Radovljica.

MARJANA AHAČIČ

Svoje profesionalno pa tudi osebno in zasebno življenje ste v veliki meri posvetili skrbi za druge. Se človek z občutkom za drugega rodi ali mu ga privzgojijo?

Ne izhajam iz zdravniške družine. Življenje me je kar nekako pripeljalo na to pot, jaz se pa nisem upirala. Čutila sem, da je tako prav. To je to, kar sem, kar me je zadovoljevalo in me še. Saj to je cilj življenja, kajne? Da delaš nekaj, kar ti daje občutek zadovoljstva, izpolnjenosti. Sicer pa izhajam iz družine, v kateri smo imeli res lepe odnose, med seboj smo se spoštovali in si zaupali. Tudi kot odrasla sem ohranila te vrednote.

Leta 1988 ste bili med prvimi ženskami, ki so opravile izpit za gorsko reševalko, 25 let ste bili zdravnica reševalka, letalka. Zakaj je med reševalci še vedno tako malo žensk?

Zdaj jih je več, kot jih je bilo takrat, ko sem začela, in je bila med reševalkami res samo izjemoma kakšna zdravnica. Lahko razumem; izhajali so iz predpostavke, da smo ženske šibkejši spol, reševanja pa so bila dolgotrajnejša in fizično zahtevnejša kot danes. A v Radovljici je bila že pred mano reševalka zdravnica dr. Seljak in jaz sem bila pri delu dobrodošla in vedno enakovredno obravnavana. Vsi smo se zavedali, da je reševanje timsko delo: nekdo prestavlja, drugi nese, tretji skrbi za pacientovo zdravje. Nikoli ni bilo pomembno, kdo to dela, vedno so bili kolegi reševalci samo veseli, da je bil z njimi zdravnik. V GRS je med reševalkami tudi danes največ žensk zdravnic in medicinskih sester. Seveda za reševanje potrebuješ znanje in fizično moč, ampak mislim, da je med nami veliko žensk, ki vse to imajo. Zato me žalosti, da še vedno obstajajo postaje oziroma društva, ki absolutno zavračajo prisotnost žensk. Ene od mojih kolegic niso sprejeli ne v Mojstrani ne v Kranjski Gori. Žal.

Se na te stalno izjemne razmere ter čustveno intenzivne, fizično in psihično napore delovne razmere človek kdaj navadi? Kje dobite moč in energijo, da prenese te vse te pritiske?

Kot anesteziologinja tudi v bolnišnici v glavnem delam v intenzivnih in urgentnih panogah. Pa vseeno je na terenu zelo drugače, ker si sam, edini zdravnik, pogosto s premalo opreme, način dela pa je izrazita improvizacija. Pomembno je tudi, kako se konkretni dogodki končajo. Ko v nekaj ogromno vložiš in se konča dobro, imaš neverjetno dober občutek, ki te napolni z energijo. Če se konča slabo, in mnogokrat se, je obratno. Takrat si moraš vzeti čas zase. Meni je vedno najbolj pomagalo, da sem šla v naravo, se nadihala svežega zraka, se odmaknila od običajnega življenja in se s kom pogovorila.

Ste se z leti utrdili?

Na stres se ne navadiš, le iztrošiš se lahko. Za prenašanje tako velikih pritiskov ljudje nimamo neomejene kapacitete. Enih se dotakne bolj, drugih manj. Mene se zelo. Tragične zgodbe v hribovih, kamor se ljudje odpravijo, da se bodo imeli lepo v naravi, potem pa je nenadoma vsega konec, so me vedno prizadele.

Posebno v zadnjih letih se, sploh na družbenih omrežjih, tako rekoč ob vsakem reševanju v gorah razvije debata o tem, da bi moralo biti reševanje plačljivo. Kakšno je vaše mnenje?

Absolutno narobe je o tem spraševati nas, ki rešujemo. Mi to, kar delamo, delamo zato, da pomagamo, ne zato, da služimo. Seveda točno vemo, da so nekatere nesreče posledica neumnosti, nekateri dogodki pa pač nesreče. Ampak kje postavi ti mejo? In kdo jo bo? Jaz želim. V danem trenutku sem zato proti temu, da bi se za reševanja v gorah plačevalo.

Ste bili kdaj pri reševanju jezni na koga, ki se je ponesrečil zaradi »neumnosti«?

Oh, kaj vse smo doživeli ... Nekoč se je zgodilo, da so na reševalce metali kamenje. Ampak bistveno večkrat kot jezna sem bila žalostna. Spomnim se res »neumne« nesreče mladega Hrvata, ki je smučal na Krvavcu. Z dekletom sta sedela na robu, od koder mu je v globino ušla deska za smučanje. Po telefonu je obvestil lastnika, od katerega si jo je izposodil, in ta mu je rekel, naj jo gre kar iskat ali pa jo bo drago

Eva Pogačar iz Studenčic pri Lescah, zdravnica specialistka anesteziologije in reanimatologije ter gorska reševalka / Foto: Tina Dokl

plačal. Fant je šel – in se pri tem ubil. To nesrečo sem res težko prenesla. Ne, ob nesrečah ne moreš biti jezen. Žalosten si.

Večkrat slišimo, da ljudje niso več pripravljeni pomagati drug drugemu. Kakšne so vaše izkušnje? Smo pripravljene pomagati naključnemu neznanцу, ki se je znašel v stiski?

Iz raziskav in poskusov vemo, da v primeru, ko se nekdo na primer zgrudi na javnem mestu, večina ljudi ne pomaga. Verjetno zaradi neznanja in strahu. V zadnjem obdobju se zato po vsem svetu, sploh pa po Evropi, poudarja, kako pomembno je, da oseba v takšnih primerih pristopi, pogleda, kaj se dogaja s človekom.

Dokazano je tudi, da je treba, če hočemo dvigniti odstotek preživetja pri srčnem zastoju, v določenem okolju čim več ljudi usposobiti tako, da vedo, kako pomagati. Velikokrat se namreč zgodi, da ljudje, ko se nekdo onesvesti, pokličejo prvo pomoč in potem samo čakajo. Tistih deset, petnajst minut, kolikor potrebuje ekipa, da pride, je pogosto usodnih.

Zato smo razmišljali, da bi bilo o prvi pomoči ob srčnih zastojih najbolje izobraziti cele generacije. Študije iz Evrope so namreč pokazale, da se odstotek preživetja najbolj dvigne v tistih državah, kjer se oživljanja

učijo pri rednem pouku v osnovnih šolah. Ampak pri nas je to spet ena do tistih stvari, ki se jih preprosto ne da izpeljati. Različne organizacije, zlasti Rdeči križ in Slovenski reanimacijski svet, si že dolgo prizadevajo, da se to uredi. Žal je šolstvo trdnjava, ki se je očitno ne da osvojiti.

Pred nekaj leti ste se sami znašli na drugi strani, kot žrtev udara strele so vaš reševalci – in rešili – na Veliki planini.

Takrat se mi je življenje ustavilo, sploh nisem vedela, kaj se je zgodilo. Bila sem sredi koraka, ko me je prevzel nenavaden občutek – in to je bilo vse. Ko sem prihajala k sebi, pa šumenje, bleščanje ... kasneje zvok ljudi, ki so govorili, in panika okoli mene.

Zavedela sem se, da sem živa, zato sem moža vprašala, kako so drugi. Odgovoril je, da se mu zdi, da je s prijateljem konec ... Ne, sem bila odločna, čeprav se nisem mogla premakniti, oživljati ga je treba ... K sreči je bil ob njem takoj eden od turistov, švedski zdravnik, ki ga je oživljal. In ko je prišla ekipa nujne pomoči, je bil že toliko pri sebi, da ni bil več v smrtni nevarnosti. Tudi mene je mož takoj po udaru strele obrnil na bok, da se nisem zadušila.

Oživljanje je zaporedje ukrepov, ki se jih hitro naučiš, in zares lahko reši

življenje. Zato se splača učiti. Saj ne bo preživel vsak, ki ima srčni zastoj, ampak vsaj možnost ima, če je ob njem nekdo, ki pozna temeljne postopke oživljanja. Zato si tako zelo želimo, da bi se jih že v osnovni šoli naučili vsi.

Smo v času stavke zdravnikov. Kakšen se vam zdi odnos skupnosti od zdravnikov? Ljudje se nad vami pogosto pritožujemo, ampak za nagrado revije Onaplus ste bili izbrani prav vi, zdravnica.

Sistem in organizacija zdravstva sta res katastrofalna. Žal. Kup regulativ je samo na papirju, dejansko pa se nič ne zgodi, nič se ne spremeni. Odnos do zdravnikov? Moti me, da se o nas govori kot o bogovih v belem. Morda se kdo res počuti tako, ampak povprečen zdravnik se prav gotovo nima za boga. Daleč od tega. Vsi vemo, kako težko je, ko delaš, ko trpiš z ljudmi ... Ni mi prav, da se govori samo o plačah. Vsi skupaj, pacienti, zdravniki in drugi, ki delajo v zdravstvu, bi si morali želeli nujnih sprememb na bolje. Tako kot je zdaj, ni prav, ampak za to nismo krivi zdravniki. Zdravniki in bolniki se načeloma dobro razumemo. In vesela sem bila priznanja, čeprav me je zelo presenetilo. Res delam nekaj, česar ne dela vsak. Najbrž je moje delo res lepo in dobro, a meni se zdi naravno in samoumevno.

»Takrat se mi je življenje ustavilo, sploh nisem vedela, kaj se je zgodilo. Bila sem sredi koraka, ko me je prevzel nenavaden občutek – in to je bilo vse. Ko sem prihajala k sebi, pa šumenje, bleščanje ... kasneje zvok ljudi, ki so govorili, in panika okoli mene. Zavedela sem se, da sem živa ...«

Jaz, midva in mi

K2

MOJCA LOGAR

profesorica geografije
in zgodovine

K2 je druga najvišja gora na svetu. Tam še nisem bila. Mislim, da tudi nikoli ne bom. Tako spotoma sem od domačinov v Preddvoru slišala, da so eno od poti na Jakoba poimenovali K2. Tem besedam sem takoj prisluhnila in čakala priložnost, da pristopim na Jakoba po smeri K2. Če od daleč gledamo goro Jakob, je ta pot čisto na levi strani in vodi prav po grebenu, ki se potem obrne v dolino potoka Bistrica. Izhodišče je pri strelišču. Pot ni označena, je pa nekako shojena. Pobočje Jakoba je obrnjeno na

JZ, tako da je večino dneva v soncu. Ta pot je čisto na zahodu, da nas sonce popoldan ves čas greje v hrbet. Domačini so pot poimenovali s pravo prispodobno, strmo je, kar se da. Pristopila sva v nedeljo popoldan. Pot je prazna, obiskovalcev je zelo malo. Markacij ni, tudi možicev ne. Pohodne palice so bile odveč, ker je prestrmo, zelo ozko, ponekod tudi izpostavljeno. V nedeljo je bilo lepo in sončno vreme. Ves sneg je že skopnel, sem in tja so že cveteli telohi. Nisem še med starejšimi in vendar je ne bi priporočila komurkoli. Obstaja še ena pot, ki pobočje malo bolj preči, ne gre čisto navkreber, proti vrhu pa se poti združita. Razgled je fantastičen. Pred teboj dolina potoka Bistrica, potem se pokaže vrh

Tudi v znani okolici odkrijemo vedno kaj novega.

Storžiča. V daljavi se za tvojim hrbtom bohotijo Julijci s Triglavom. Ko zagledaš njive na Možjanci, veš, da bo kmalu vrh. Pot se zaključuje pri Francijevi koči. Ko prideš čez ta strmi rob, postane gozdna pot zelo lepa. Prav na koncu ali začetku tega najlepšega dela je nekdo na deblo drevesa postavil

nekakšno leseno škatlo. Postavil je streho s škrlavcevm. Pot je tako strma, da gledaš zgolj pod noge. Šele ko sem bila čisto blizu, sem videla na zunanji strani lesene škatle križ. Torej je kot nekakšna kapelica ali znamenje. Janez je hodil spredaj in reče mi: »Odpri vrata. Kaj misliš, da je notri?«

Kaj bo notri, si mislim in na glas razmišljam: »Gotovo je vpisna knjiga ali pa prisrčnica. Morda je steklenica in kozarček za šilce žganja.« Ko sem odprla vrata, sem začudeno in debelo pogledala. Bil je kipec Marije iz Lurda ravno toliko velik, da je zapolnil celo omario. Prav gotovo ga je nekdo postavil v priprošnje ali zahvalo za srečno pot. Takega znamenja ob poti še nisem srečala. Morda je to že stara pot. Nikakor ni primerna za vsakogar, le kdor je vaje strmin in nima težav z višino niti s pogledom čez prepad, sicer raje hodite po ustaljenih poteh. Vsekakor je bolj primerna za pristop na vrh in mnogo manj za sestop. Dol sva šla po običajni poti. Potem sva morala še do avta, ki je bil parkiran pri mostu pod streliščem in tako sva zaokrožila pentljo – bila je lepa krožna pot. Torej tudi v že povsem znanem kraju je lahko vedno kaj novega. In to je lepo.

Čustva

JANEZ LOGAR

zakonski in
družinski terapevt

Prejšnji teden smo pisali o visoko cenjenem razumu. Merimo ga z IQ (miselni količnik). Bralka in bralec naj si predstavlja, kako bi npr. natančno opisala pot od doma do Kranja, poklic računalniškega strokovnjaka ali računovodja, reševanje sudoka, pregled športnih rezultatov, kako bi opisal iskanje recepta na internetu za pečenega jastoga, kot tudi pripravljanje govora in sočnih besed za moža, ki zamuja iz službe. Za vse to potrebujemo razum.

Drugi nivo človeka so njegova čustva. Bralka ali bralec

naj za drugo vajo opiše svoja čustva, ki jih je doživel v zadnjih treh dneh. Ne dogodkov, ki se jih spominjamo, temveč katera čustva ste ob teh dogodkih doživljali. Postanemo precej bolj redkobesedni. Ne znamo natančno opisati množice čustev. Tega nas preprosto niso učili v šolah, v družinah niso dajali pozornosti temu delu našega življenja, med prijatelji zelo izbiramo, kaj in komu povedati o svojih doživljanjih. Poznamo prijetna in neprijetna čutenja. Prijetna: veselje, radost, zadovoljstvo, spoštovanje, hvaležnost, ponos, občudovanje, sreča, ljubezen, moč, povezanost, sočutje, navdušenje, mir, radovednost, upanje, svoboda, zaupanje, zvestoba, igrivost, radodarnost, cenjenost ... Neprijetna čutenja: strah, jeza, sram, gnus, zapostavljenost, zavrženost, krivda, preplašenost, panika, razočaranje, obup, nemoč, zasmehovanje, sovražnost, razjarjenost, maščevanje, bes in srd, žalost, otožnost, užaljenost, ljubosumje, izdanost ...

Čustva so se pojavila pred približno sto milijoni let. Takrat so se začeli sesalcem razvijati t. i. limbični možgani, ki so zadolženi za čustva. Torej razum je star 200.000 let, čustva 100 milijonov let.

Želimo poudariti nadvlado starejših možganskih struktur v človeku. Zaradi čustev so sesalci pridobili vsaj dve ključni prednosti: razvilo se je materinsko vedenje za potomce, kar je povečalo možnosti preživetja mladičev, in začel se je razvijati spomin, kar je omogočalo boljše prilagajanje okolju in preživetje. Še starejši del možganov je možgansko deblo, staro je približno 500 milijonov let.

Čustva nas čakajo.

Ti možgani skrbijo za osnovne življenjske funkcije – dihanje, srčni utrip, refleksi, prebava, budnost in spanje. Glavna naloga starih možganov je preživetje. Zato bodo stari možgani v stresnih situacijah vedno prevzeli nadzor nad mladimi možgani. Možgani stalno preverjajo stanje okoli nas, je ali ni varno, beg, boj ali zamrznitev. To so avtomatski procesi v nas. Možgani in čustva so močno medsebojno prepojeni. Zaradi čustev (še posebej potlačenih) nam možgani sporočajo kaj, kako, kdaj, kaj odreagirati. Vendar pa se z razumom odločamo, da bomo spoznavali, naslavljali, uravnavali svoja čustva. V nasprotnem primeru bodo ona nas obvladovala in nam grenila življenje.

Jaka Šubic (2)

MAJA BERTONCELJ

raznolikost
in vključevanje

Jaka Šubic je kljub oviram, ki mu jih je na pot življenja prinesla diagnoza cerebralna paraliza, pridobil univerzitetno izobrazbo in se zaposlil.

Na Pravni fakulteti v Ljubljani je diplomiral leta 2009. Z vpisom na fakulteto ni imel težav. »Glede na to, da se invalidi včasih spopadamo s težavami pri uveljavitvi svojih pravic, ni bilo tukaj nobenih težav ali birokratskih ovir, bili so zelo razumevajoči. Čeprav so na pravni fakulteti invalidi študirali že pred mano, sem vseeno nekoliko oral ledino. Sem med prvimi s cerebralno paralizo, ki so zaključili študij na Pravni fakulteti. Potreboval sem svoj čas, ponovitve, morda sem nekoliko počasnejši, a s prizadevnostjo in vztrajnostjo sem to nadomestil,« je povedal. Pravo sicer ni bilo na prvem mestu njegovih študijskih želja. »Vsekakor sem imel nekaj manj možnosti izbire kot drugi. Moja velika ljubezen je še danes računalništvo, a bi bil

zaradi mojih posebnih potreb ta študij zame verjetno prezahteven. Iskali smo rešitev in našli študij prava. Dalo mi je širino, svobodo, česar sem zelo vesel. Pravilno sem se odločil in uživam v tem delu. Pravo me navdušuje – tudi zaradi večplastnosti in različnih možnosti,« pove.

Zaposlitve ni dobil takoj, nekaj težav je vseeno bilo. »Ne gre za to, da bi bil kdo že načelno proti zaposlitvi osebe s cerebralno paralizo, da bi bil negativen do tega. Zanimivo pa je, da je bilo največ ovir v ustanovah, ki pomagajo na poti iskanja zaposlitve in prilagoditev na delovnem mestu. Šel sem skozi te programe, da bi mi bilo lažje, da bi me nekdo spremljal, kot so me spremljali skozi šolanje. Če zdaj pogledam nazaj, je bilo tukaj še največ ovir, predvsem v birokratskem smislu. Moj sedanjí delodajalec je k sreči sam poklical in izrazil pripravljenost, da me zaposli. Vse je šlo gladko.« Zaposlen je deset let, od leta 2015 za

Jaka Šubic je doštudiral pravo, zaposlen je v znani odvetniški družbi. / Foto: osebni arhiv

nedoločen čas. Kakšnih večjih prilagoditev na delovnem mestu ne potrebuje.

Jaka Šubic veliko pozornost namenja tudi ohranjanju stanja na gibalnem

področju. Ob tem je vesel, da se še vedno kaže napredek. »Je pa to področje kar pereč problem. Vse je namreč samoplačniško. Ko sem z gimnazije v Kamniku prišel študirat v Ljubljano, je bilo konec terapij, ki jih je krila država. Že med študijem sem

»Moja velika ljubezen je še danes računalništvo, a bi bil zaradi mojih posebnih potreb ta študij zame verjetno prezahteven. Odločitev za pravo je bila pravilna. Tudi v tem delu zelo uživam.«

si poiskal samoplačniške rešitve in to poskušal skozi leta tako ali drugače ohranjati. Še vedno je tako. Fizioterapija je zelo pomembna tudi v odrasli dobi. To lahko potrdim na podlagi lastnih izkušenj. Ne gre le za vzdrževanje stanja. Še vedno se vidi napredek, tudi pri nekaterih stvareh, za katere so terapije – potem pa tudi že sam – mislili, da jih ne bom dosegel.« (Se nadaljuje)

Iz sveta Petra Colnarja

Luna nagajiva (7. del)

PETER COLNAR

Učenci ali vzgojitelji zgodovine?

Mimogrede, tako se reče, ni mogoče pozabiti nečesa najpomembnejšega v razvoju človeštva. Različne vere so nastajale po svetu, odločilnega pomena pa je imelo in še vedno ima krščanstvo, ki se je odločilno razvilo predvsem v Evropi (in Izraelu) s povezanim človekoljubnim umom. Kljub še vedno odločnemu spoštovanju do vseh ljudi sveta je bilo na začetku povezano tudi s strahovitim nasilnim (celo krvavim) vsiljevanjem drugim ljudem in narodom. Spomnimo se nasilnega

pokristjanjevanja križarjev.

Pripoved bi lahko nadaljevali z »in vsi so srečno živeli«. Pa niso ... Ljudje so spoznali, da »plemeniti« ljudje živijo že zdaj kot v nebesih, drugi pa so zatirani in izkoriščani. Po nekdanjem izkoriščevalskem kapitalizmu so se v svetovnih centrih razvila različna politična gibanja, npr. nacionalizem (Nemčija), fašizem (Italija) in komunizem (Rusija). Skupne značilnosti fašizma in nacizma so bile v pretiranem poudarjanju vrednosti naroda, države in voditelja. Komunizem naj bi bil še nekaj več? Ob trku držav ali vodilnih ideologij je prišlo do svetovne vojne z (doslej) največ mrtvimi, na kar opozarja vprašanje ob prejšnjem besedilu: ljudje ali opice?)

Nacizem

Tudi posamezniki, ki so močno vplivali na svetovno zgodovino (seveda za ljubi kruhek), so se včasih izkazali nevedni naziva *Homo sapiens* (pametni človek). Ko je 30. januarja 1933 pred nemškimi predsednikom Paulom von Hindenburgom prisego prevzel oblast kancler Adolf Hitler, je rekel: »Napočil je veliki čas, Nemčija se je prebudila.«

V Nemčiji so bili poteptani pravna država, demokratična vladavina in človeško dostojanstvo. Zavlada je diktatura, ki je korak za korakom pripeljala do tega, da je imel Hitler sam zakonito oblast nad življenjem in smrtjo slehernega nemškega državljanca. Hitlerjeva moč je izhajala tudi iz strahu kapita-

Zato pa še živimo:

* **Marko Gerbec** (rojen 24. 10. 1658), zdravnik, znanstveni mislec in humanist, predsednik Academie Operusorum. Leta 1712 je ustanovil bratovščino sv. Kuzme, ki je združevala kirurge in fizike na Kranjskem. Je utemeljitelj slovenske znanstvene medicine. Leta 1688 so ga sprejeli med redne člane akademije naravoslovcev na Dunaju.

la pred boljševizmom, ki se je razvil v Rusiji ... Industrialci, tovarnarji – kapitalisti so se odločili za podporo Hitlerju. Bilo jih je strah, da se bo boljševizem iz Sovjetske zveze preselil v Evropo oziroma Nemčijo. Doktor Jože Pirjevec je zapisal: »Komunisti v svoji ideološki zagnanosti niso bili pripravljeni sodelovati s socialdemokracijo v obrambi demokracije. To je Hitler s silami, ki so ga podpirale, spretno izrabil.«

Vaš razgled

Prva misel ob pogledu na fante, ki takole nosijo smuči, nas ponese v leta, ko so tudi vrhunski smučarski skakalci po skoku v prvi seriji zgrabili smuči in se podali na vrh skakalnice. Danes jim je ta del naporov med tekmo prihranjen. Še vedno pa ljubiteljski skakalci takole nosijo opremo proti vrhu skakalnice v Podbrezjah. Lani so tam po 28 letih premora obudili tradicijo smučarskih skokov v domačem kraju, letos so tekmo ponovili. Kot se je pošalil eden izmed vaščanov, bodo morda prihodnje leto 'zrihtali' celo gondolo. K. M.

/ Foto: Gorazd Kavčič

Sonce nas v zadnjem tednu razvaja s svojimi žarki. A vendar temperature zvečer, ponoči in zjutraj segajo pod ničlo. Za kolesarje ceste in kolovozi še niso primerni, saj so marsikje poledeneli še ves dan. Sprehodi: da, kolesarjenje: raje ne. Modro-beli lepoteč, ki je parkiran v Bohinju, pa napoveduje in spominja, da so pomladni meseci vse bliže. Do takrat pa ne bo narobe, če do polnosti uživamo lepote letnega časa, v katerem smo. K. M. / Foto: Gorazd Kavčič

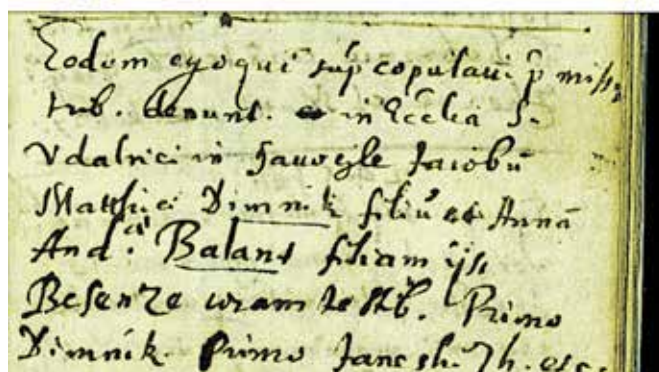
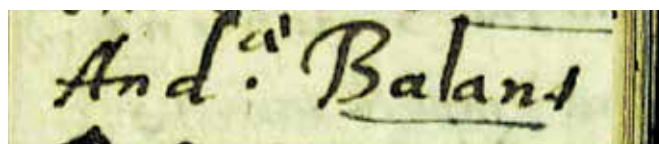
Gorenjski priimki

Valant je bilo nekoč ime (1. del)

TINO MAMIČ

Gorenjski priimek Valant je svetniški. Nastal je namreč iz imena svetnika, svetega Valentina. Valant je osebno ime ali priimek, okrajšano iz Valentina. Tudi več drugih priimkov je nastalo podobno: Balant, Balek, Balent, Balentin ...

Sveti Valentin je izjemno priljubljen svetnik, saj so ga, posebej trgovci, vzeli za svojega kot nekakšnega pomladnega Božička. Valentinovo je sicer praznik zaljubljenec, v ameriški praksi pa je to predvsem priložnost za obdarovanje s srčastimi bombonjerami. Ta katoliški svetnik je v resnici manj pomemben, saj ni kaj veliko verodostojnih podatkov o njegovem življenju. Rimskokatoliška cerkev ga

Doslej najstarejši odkriti Valant, čigar potomcem lahko dokumentirano sledimo do danes, je bil Andrej Valant iz Besnice pri Ljubljani (pri Sostrem, ki je sredi 19. stoletja spadalo še pod Gorenjsko), rojen okoli leta 1580. Njegova hči Ana Valant se je leta 1642 pri Sv. Petru v Ljubljani poročila z Jakobom Dimnikom in mu rodila vsaj devet otrok. Priimek so takrat zapisali kot Balant. Knjigo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (P 1635–1645 Sv. Peter Ljubljana, zv. 1, str. 61).

je zato leta 1969 celo degradiral v neobvezni god, ki ostaja še naprej 14. februarja. Častijo ga tudi v protestantskih državah, čeprav je njegov atribut ljubezni v Nemčijo prišel iz ZDA šele po drugi svetovni vojni: prinesli so ga s seboj ameriški vojaki, ki so organizirali Valentinove plesne. V Slovenijo pa so čokoladni srčki in Valentinovi plesi prišli šele po letu 1990.

Sv. Valentin (ok. 175 – ok. 269) iz umbrijskega mesta Interimna (danes Terni) je bil duhovnik in mučenec, morda tudi škof. Ubili so ga, ker je poročal krščanske pare in pomagal kristjanom v času cesarja Klavdija III. Gotskega.

Sv. Valentin je po legendi ozdravil slepo dekle, nakar se je dala krstiti ona in vsa

njena družina. Zato je priprošnjak za pravo spoznanje. Druga pripoved, ki je bila prvič zapisana v srednjem veku, pa govori o Valentinovi ozdravitvi poganskega dečka z božjastjo. Zato je priprošnjak epileptičnih bolnikov.

Ime Valentinus izhaja iz imena Valens, ta pa iz latinske besede *valere* v pomenu »biti pri moči«, kasneje pa »uživati zdravje«. Tako pravi jezikoslovec dr. Pavle Merku, ki navaja, da ime morda izhaja iz etruščanskih imen Vala in Valius, katerih pomena pa ne poznamo. Jezikoslovec Janez Keber pravi, da iz istega glagola, *valeo*, ki pomeni »biti zdrav, močen, krepak, mogočen, vreden«, izhaja tudi slovenska beseda, vzeta iz italijanščine, *valuta*.

Priljubljena romarska cerkev sv. Valentina na Limbarski gori s svetnikovim kipom v glavnem oltarju (1735). To je najbolj znana od šestih slovenskih Valentinovih cerkva.

PREPADI

GG

POD »KOVTRON« JE ŠE VEDNO TOPLO

Prejšnji teden so v kulturnem domu v Predosljah po štirih letih z novo premiero obudili komedijo zmešnjav Spustite me pod kovter, gospa Markham v režiji Aleša Kranjca. Igralska skupina KUD Predoslje je v malenkost drugačni postavi navdušila polno dvorano.

Igor Kavčič

Pro skoraj štirih letih od prve premiere je pred tednom dni igralski ansambel KUD Predoslje s prenovljeno in osveženo komedijo znanih britanskih komediografov Raya Cooneyja in Johna Chapmana z naslovom Spustite me pod kovter, gospa Markham navdušil do zadnjega sedeža polno dvorano domačega kulturnega doma.

»Škoda bi bilo tako dobro komedijo zavreči po le štirih ponovitvah pred štirimi leti,

ko je njeno nadaljnje življenje prekinila epidemija,« je takoj po predstavi in burnem aplavzu občinstva dejal eden od članov igralske skupine Matej Logar, tokrat prost, pred leti pa izvrsten Lovro Kvas v Desetem bratu. Po skupaj z odmorom skoraj dveurni predstavi in odlični formi igralske skupine vsekakor velja prikimati. »Predstavo smo obnovili predvsem zato, ker so si v igralski skupini to res močno želeli. Zame je bil to le še dodaten vzgib, da sem tudi sam k režiji pristopil z novo energijo. Ne nazadnje je prav ta želja največji pulz

ljubitelskega gledališča,« je po predstavi dejal režiser, sicer profesionalni dramski igralec Aleš Kranjec.

Že prvič je ekipa vložila veliko dela in truda v predstavo, v tokratni ponovitvi jo je dodatno nadgradila. V tokratno postavo so vstopili trije novi igralci, prenovili pa so tudi kostume in masko. A najprej nekaj besed o predstavi. Gre za odlično situacijsko komedijo, tako imenovano bulvarko, v kateri ne manjka nenavadnih pripetljajev, ki povzročijo kopico komičnih zapletov, ti pa se vedno znova razpletajo v čast dobri volji in

smehu. Predstava se odvija v stanovanju Phillipa in Joanne Markham, založnikov otroških knjig, kjer je, kot se izkaže, lahko tudi precej živahno. Ker se odpravljata na založniško večerjo, nju- no odsotnost in prazno stanovanje želijo izkoristiti prijatelji in znanci – Phillipov prijatelj in partner Henry, ki se je za srečanje dogovoril s seksi telefonistko, Joannina prijateljica in Henryjeva žena Linda, ki hoče svojemu možu vrniti milo za drago z nekim Walterjem, priložnost pa namerava izkoristiti tudi njun notranji opremljevalec Alistair, ki si je sicer precej blizu z družinsko varuško Sylvie. Tako se kar naenkrat vsi ti ljudje začnejo zbirati v stanovanju ... In da bi bila zmeda popolna, pozvoni še avtorica knjižnih uspešnic, ki bi rada zamenjala založnika zaradi točno določenega razloga.

Igralski ansambel je prepričljiv. Zdi se, da igralci z neko lahkotnostjo prihajajo na oder in odhajajo z njega, pri čemer delujejo disciplinirano, a hkrati sproščeno, kot se za komedijo kaka- pak spodobi. Že v uvodu spomin izpred štirih let na najbolj- ši način obudita dva iz- med osrednjih likov, gospa Markham (Jana Ovsenik) in

Novinca Matic Škrjanc in Mirjana Bogataj / Foto: Klemen Korenjak

svetovalec za notranjo opremo Alistair Spenlow (Emil Buh). Odrsko zgodbo suvereno nadaljujejo izjemni Marko Kavčič, v vlogi Phillipa Markhama in drugi liki. V treh vlogah smo tokrat vide- li nove igralce, kot prebrisani družabnik prej omenjenega Henry Lodge se izkaže Matic Škrjanc, prav tako pa njegova odrska žena Linda Lodge, ki jo igra Mirjana Bogataj. Oba sta dobrodošla nova moč predoseljske skupine. Tu je še tretji novinec – Damjan Dolžan v vlogi Walterja Pangbor- urna, homogeno odrsko eki- po pa dopolnjujejo tudi Nika Logar v vlogi Sylvie, Eva Za- jec kot gospodična Wilkin- son in Ana Križaj v vlogi gos- podične Smythe, pisateljice otroških knjig kot si jo stere- otipno predstavljamo.

Nadgradnjo tokratne pred- stave velja poiskati tudi v prenovljenih kostumih ved- no inovativne Slavice Krivec Kljajič in maski, za katero je poskrbel Milan Gačanovič - Gacho. Ne glede na to, kate- ri lik stopi na oder, svoj zna- čaj predstavlja že v zunanem videzu, še preden spregovo- ri. »Lahko dodam, da so tudi igralke in igralci v svojih na- stopih postali bolj spontani, prenehali so razmišljati, kaj bo kdo povedal, ampak so se osredotočili na to, kaj mora- jo s svojim likom doseči,« je še dodal Aleš Kranjec; da ima skupina vsekakor velik potencial tudi za prihodnje.

V KUD Predoslje so tokrat nedvomno dobro opravi- li, zato gre v prihodnjih dneh pričakovati še več pol- nih dvoran.

Ekipa ustvarjalcev predstave Spustite me pod kovter, gospa Markham / Foto: Klemen Korenjak

PREPADI, PREMIERA DOVŠKEGA ODRA

Igralska skupina Dovški oder bo danes, v petek, 2. februarja, ob 19. uri uprizorila premiero družinske resne komedije Prepadi, kar je za KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana in te kraje znova praznik kulture in posebno doživetje.

Suzana P. Kovačič

Avtor in režiser predstave Marsel Gomboc je dejal: »Prepade sem napisal že skoraj pred tridesetimi leti. Ob ponovnem branju sem imel občutek, da se pravzaprav v treh desetletjih ni nič spremenilo, razen moderne tehnologije, ki je napredovala v vseh pogledih, marsikdaj tudi v škodo človeštva. Vse drugo ostaja enako, če ni celo slabše: vrednote, odnosi, prepadi med revnimi in boga-

timi, med generacijami, v mestih in vaseh, v družinah, odtujenost. Škoda, ker bi se lahko imeli tako lepo eden z drugim. Samo človek je (menda) tako bedasto bitje, da postavlja sam sebi ovire.«

Na odru Aljaževega prosvetnega doma na Dovjem se bodo predstavile družine Roblek, Čuden in Časovnik v zasedbi igralske skupine Dovški oder, obdelava besedila in dramaturgija sta delo Nike Brgant. Premiera bo danes, v petek, 2. februarja, v Aljaževem prosvetnem domu, prva ponovitev 4. februarja ob 19. uri, naslednja

Gledališka družina Časovnik, igralci Aleš Peternel, Nataša Mrak in Julija Krisch / Foto: Janez Vrzel

bo 9. februarja, ob 19. uri. Poleg gostov in donatorjev, ki so podprli izvedbo pred- stave, so na premiero povabili igralsko ekipo Prepa- dov iz leta 1997 in tudi druge igralce Dovškega odra, ki v tej predstavi sicer ne igra- jo, so pa zadnja leta v različ- nih igrah soustvarjali gleda- liški utrip.

Predstavo so pripravili tudi v počastitev 110-letnice društva, kot je pojasnil Gomboc: »Leta 1914 je namreč narodnostno zavedni Jakob Aljaž ustanovil Katoliško slo- vensko izobraževalno dru- šтво Dovje in za dramsko ter pevsko dejavnost navdušil

številne domačine. Nove ge- neracije nadaljujemo njego- vo delo, saj Aljažev duh pod našim mogočnim Triglavom še vedno veje med nami. Naj ostane tako še dolgo!«

»Letos praznujemo še kar nekaj drugih obletnic: 75 let odkar naše društvo nosi ime KUD Jaka Rabič, 35 let bo minilo poletu, odkar ob cesti stoji spomenik Jakobu Aljažu, 40 let od smrti Mir- ka Kunčiča – njegovo delo, bivanje in pisateljevanje v našem kraju se zrcali skozi Triglavske pravljice in pripo- vedke, poslikave na naših hi- šah ...« je še povedal Marsel Gomboc.

ZANIMIVOSTI

SKRITO V RAJU

V ponedeljek na POP TV prihaja nova slovenska serija Skrito v raj, katere urednik je Gorenjec Dejan Krupič. Dogajanje bo razpeto med prestolnico in hrvaški kamp Paradiso. V čevlje glavnih igralcev sta tokrat stopila Gaja Filač v vlogi Lare Bučar Dolenc in Matej Zemljič kot Mark Steiner, na televizijskih ekranih pa bo mogoče videti tudi nekaj gorenjskih obrazov.

Nika Toporiš

Zgodba nas sprva popelje na hrvaško obalo v kamp Paradiso, kjer se preplete usoda študenta medicine Marka ter okoljevarstvenice Lare. Njuna ljubezenska zgodba bo prava preizkušnja, prepletena s sencami preteklosti, izzivi in nespornostmi. Za dodatne zaplete pa bo v seriji poskrbela medicinska mafija, katere glavni cilj je privatizacija zdravstvenega sistema. Gaja Filač, ki upodablja okoljevarstvenico Laro, je pojasnila, da so se s projektom ukvarjali leto in pol, sodelovanje v seriji pa ji je v veliko

čast. »Ta serija je na zelo lep način obogatila moje življenje in res sem ponosna, da sem lahko del te zgodbe. Zdi se mi, da gre za čudo-

Urednik serije Dejan Krupič je poudaril, da je izjemno ponosen na celoten projekt in vsa zasedbo. / Foto: Tina Dokl

vit projekt s čudovito ekipo, in mislim, da smo res naredili nekaj lepega,« je dejala.

Kot je pojasnil urednik serije Dejan Krupič, je bila produkcija izjemno zahtevna, saj so bili razpeti med prestolnico ter hrvaško obalo, pa tudi zato, ker so v zgodbo vnesli veliko likov. »Ponosen sem, da delamo slovenske serije in slovenske zgodbe. Želeli smo imeti dve glavni zgodbi, eno bolj resno, kot je privatizacija zdravstva, ter drugo bolj lahkotno, humoristično,« je dejal Krupič in dodal, da se mu zdi, da je kakovost serije v veliki meri odvisna od sodelovanja. »Pri seriji je sodelovalo res ogromno ljudi in pomembno se mi zdi, da se vsi sektorji ujamejo in so podpora drug

Igralska zasedba serije Skrito v raj z režiserjem Nikolajem Vodoškom (v rumeni srajci)

/ Foto: Tina Dokl

drugemu,« je poudaril. Poleg ljubezenske in zdravstveno naravnane zgodbe pa se v pripoved umeščajo tudi vse bolj pomembni trajnostni vidiki, saj si glavni lik Lara želi razrešiti problem onesnaženja morij.

Večeri na kavču bodo tako od ponedeljka dalje obarvani z ljubezensko zgodbo, v katero se umeščajo tematične skrivnosti preteklosti. V seriji bodo poleg glavnih igralcev nastopila tudi številna druga znana imena

slovenske igralske scene. Bogatijo jo tudi Aleš Valič, Sabina Kogovšek, Blaž Valič, Mei Rabič, Vesna Pernarčič, Gaber Kristjan Trseglav, Miha Rodman, Primož Vrhovec ter številni drugi. Na predstavitvi serije smo ujeli Radovljčana Gabra Kristjana Trseglava, ki v seriji upodablja mesarja Frenka Kovača. »Igram Frenka, mesarja, ki ima v Ljubljani svojo mesarijo, na hrvaški obali pa prikolico. Ima družino – hčer, sina ter ženo

kozmetičarko. Ta družina je v seriji zadolžena za humor. Frenk je precej dobrodušen človek, vse bi naredil za družino in prijatelje, v čemer sva si precej podobna, se pa v seriji njegov lik zelo razvija. Upam, da bom pripomogel k temu, da se razbije kakšen stereotip. V lik sem vnesel tudi nekaj Gorenjca ter se malo poigral z narečjem,« je pojasnil. Kako se bo mesar Frenk razvijal v seriji, boste lahko spremljali od 5. februarja dalje.

KONCERT SAKSOFONOV

V ponedeljek se bo v Kranju v okviru GM odra predstavil Ljubljanski kvartet saksofonov.

Igor Kavčič

V prihodnjih dneh v Kranju prihajata dva odlična koncerta mladih obetavnih glasbenikov. Že v ponedeljek, 5. februarja, ob 19. uri bo v dvorani Glasbene šole Kranj na Trubarjevem trgu v okviru cikla GM oder, ki ga v kranjski šoli organizirajo skupaj z Glasbeno mladino Slovenije, nastopil Ljubljanski kvartet saksofonov. Kvartet sestavlja mlajša generacija vrhunskih glasbenikov, ki so svojo skupno

pot sklenili na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Člani kvarteta, Arijan Mačak, Boštjan Rojc, Tia Ivajnsič in Lan Meden, so večkratni prejemniki nagrad in priznanj, tako na državnih kot tudi na mednarodnih tekmovanjih, bodisi v vlogi solistov ali komornih glasbenikov. Ravno tako so pogosti izvajalci na priznanih umetniških festivalih (Festival Arsana, Festival Ljubljana, Solo e da Camera, cikli Glasbene mladine Ljubljanske ...). Radovednost, natančnost in karizma so ključne značilnosti Ljubljanskega kvarteta saksofonov.

Sejem gramofonskih plošč

V kranjskem TrainStation SubArtu bo danes, v petek, med 16. in 22. uro ter jutri od 10. do 16. ure sejem gramofonskih plošč, ki ljubiteljem glasbe prinaša možnost dostopa do dobro ohranjenih plošč iz zasebnih zbirk. Na sejmu poteka menjava, odkup in prodaja LP plošč in ostalih nosilcev zvoka. »S seboj lahko prinesete svoje plošče različnih glasbenih vrst za morebitno menjavo. Sejem gramofonskih plošč omogoča druženje zbiralcev in ljubiteljev glasbe, dostopne pa so tudi informacije o čiščenju in vzdrževanju plošč. Možno bo tudi kupiti majice različnih motivov, ki so ostale od festivalov,« so sporočili iz TrainStation SubArta. Vstop bo prost.

RŽENI KRUH NA GORENJSKEM

Mojstrice peke Podbreške potice so se v decembru mudile v Slovenj Gradcu, kjer so predstavile pripravo testa in nadeva zanjo. Zgodba se je obrnila in Podbrezje so nedavno obiskale Korošice.

Nika Toporiš

Tako kot je pri nas znana Podbreška potica, si Korošci mize, polne dobrot, ne znajo predstavljati brez koroškega rženega kruha. Na kmetiji Matijovc v Podbrezjah so se pred kratkim zbrali ljubitelji kulinarike, ki so lahko prejeli informacije iz prve roke. Kulturno društvo Tabor Podbrezje je namreč organiziralo kulinarčno izmenjavo Podbrezje – Slovenj Gradec. Pripravo koroškega rženega kruha so predstavile mojstrice Društva kmetič Mislinjske doline. Ker pa imamo na Gorenjskem kar nekaj sadja, so se Korošice odločile, da pokažejo pripravo rženega kruha s sadnimi dodatki. Kot je pojasnila predsednica Društva kmetič Mislinjske doline Jožica Jeromel, si z izmenjavami kulinarčnih znanj prizadevajo predvsem, da bi stare običaje in jedi vrnili na slovenske jedilnike. »Želimo si, da naše tradicionalne jedi ne bi utoinile v pozabo. Koroški rženi kruh je pri nas pogosto na

Mojstrice peke Podbreške potice in mojstrice Društva kmetič Mislinjske doline si želijo še več tovrstnih prenosov znanj in veščin. / Foto: Gorazd Kavčič

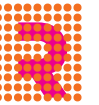
jedilniku, priprava pa zahteva kar nekaj pozornosti. Nikoli ne veš, ali bo uspelo – včasih moka ni prava, včasih kvas ne deluje, včasih temperatura prostora ni primerna. Veliko je stvari, kjer se lahko ujamemo. Glavna posebnost tega kruha pa je, da je pripravljen iz kislega testa, torej iz domačega kvasa,« je razložila predsednica.

Priprava koroškega rženega kruha je od lanskega leta vpisana tudi v Register nesnovne kulturne dediščine, Jožica Jeromel pa

je pokomentirala še preteklo kulinarčno izmenjavo v Slovenj Gradcu: »Tako me je navdušila ta Podbreška potica, da sem jo potem tudi sama pripravila. Te izmenjave so velika dodana vrednost, da spoznamo tudi jedi drugih slovenskih pokrajin in ne gledamo vedno le čez mejo.«

Tudi mojstrica Podbreške potice Marija Štraut je pozdravila izmenjavo kulinarčnih znanj. »Res se mi zdi super, da izmenjamo izkušnje, da spoznamo kulinariko

drugih slovenskih krajev in vidimo tudi drugačne načine priprave morda celo enakih sestavin. Slovenska kulinarika je zares obsežna in ogromno je še znanj, ki jih še moramo usvojiti,« je dejala in dodala, da so bili tudi pretekle izmenjave v Slovenj Gradcu zelo veseli. »Všeč jim je bilo in verjamem, da se je marsikatera Korošica lotila priprave Podbreške potice. Gospodinje smo radovedne, rade kaj preizkusimo in mislim, da tudi tokrat ne bo nič drugače.«

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Vezani ovni si vzemite čas za boljše polovice in si privoščite družjenje in čas samo za dvojino. Samski ne boste pogrešali dvojine, zato si pa vzemite čas samo zase in razvajanje. Pojdite na masažo ali pa si privoščite kaj drugega.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Zdaj je vaša priložnost, da pustite slabe stvari za seboj in pristopite k novemu delovanju. Določite si nove cilje in nove poti, po katerih želite stopati. Energije okoli vas so do vas zelo spodbudne in vam bodo olajšale nove začetke.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

V vašem življenju se bodo pojavile novosti, bodisi bodo to novi ljudje, ki bodo postali dobri prijatelji ali pa samo svetovalci in poslovni partnerji, ali pa bodo to nove navade, s pomočjo katerih boste lažje storili potrebne korake naprej.

Rak (22. 6.–22. 7.)

S partnerjem boste razpravljali o financah, delitvah in vlaganjih. Ne pozabite, da če je po navadi ogenj v strehi zaradi denarja, tokrat za to ne bo potrebe. Pogovor naj bo umirjen in počasen. Preden planete, se trikrat ugriznite v jezik.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Zdaj ni čas za skromnost, energije in planete vam pravijo, da je čas, da na veliko sanjate in predvsem na veliko zastavite svojo prihodnost. Saj veste, da vam zlepa ne more spodleteti, zato pogumno naprej. Ne jutri, ampak danes.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Tokrat vam ne bo težko, saj radi pospravljate in čistite. Že vas grabi predpomladno čiščenje, toda tokrat se obrnite vase in opustite navade, ki ste jih prevzeli v prednovoletnem času in vam ne delajo usluge oziroma vam celo škodijo.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Kdaj ste nazadnje naredili nekaj samo za šalo. Kdaj ste ušpičili nekaj neškodljivega, ob čemer ste se nasmejali do solz in ste še dva dni živeli v omami tega dogodka. Prisluhnite otroku v sebi, kaj si trenutno želi, saj najbolje ve.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Ni potrebe škorpionji, da ste vedno špartanski. Majhna ali srednja doza udobja, ki si jo občasno ali pa kar stalno privoščite, vam ne bo škodila. Ni se treba obdajati z luksuzom, toda nekaj udobja tako za dušo kot za telo si le privoščite.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Če jasno in glasno izrazite svoje mnenje, še ne pomeni, da ste zopni. Povejte tisto, kar vam leži na duši, in presenečeni boste, koliko somišljenikov vas bo podprlo in vam stalo ob strani pri nadaljnjem doseganju zastavljenih ciljev.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Ideje o stvareh, ki bi jih morali še izpolniti, in o ciljih, ki bi jih še morali doseči, se bodo kar vrstile in na vse pretege se boste trudili, da bi jih uresničili ali vsaj zastavili pot do njih. Ob tem se bodo zasukali tudi ljudje v vašem življenju.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Ste drugačni kot drugi, edinstveni in enkratni. Nihče na svetu ni tak kot vi. Morda vam je le malce podoben. To imejte v mislih, ko vas bodo želeli spremeniti in vam vsiljevati svoje mnenje in poglede na zadevo.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Kot brez dela ni jela, tudi brez počitka ni rezultatov. Sicer vsi trdijo, da je treba garati za uspeh, toda to je samo del resnice. Celotna resnica je, da mora biti življenje uravnoteženo, vsebovati mora čas za delo ter tudi čas za počitek in sprostitve. Počitek!

ŽIVELA STAVKA...

TA JE DOBRA

Vremenska napoved

Sredi poletja gredo trije policisti po ulici in se pogovarjajo o okoljskih spremembah.

Prvi reče: »Sem slišal, da bo letos septembra tudi do 40 stopinj Celzija.«

»Tega pa ne verjamem. Jaz sem slišal ravno nasprotno, da bo že septembra snežilo,« je prepričan drugi.

Tretji je tiho, a sam pri sebi razmišlja: Ti hudič frdamani, le kdo bo kidal sneg pri 40 stopinjah?

Oslovska družina

Ponosna mamica oslica reče očetu oslu: »A vidiš, kako napreden je najin osliček za svoja leta!«

»Kako pa to veš?«

»Že zdaj je trikrat bolj butast kot ti.«

Blondinki na kavču

Sedita dve blondinki na kavču in se pripravata, katera bo sedela na sredini.

Nista prav naročila

Mlad par že dolgo sedi v restavraciji in čaka na večerjo. Naveličano dekle reče: »Ne bi smel naročiti polžev ... Glej, kako dolgo traja, da pridejo!«

Napetost

V vas so napeljali elektriko. V neki hiši so vprašali starejšo gospo: »Babica, ali naj pri vas napeljemo visoko ali nizko napetost?«

»Sinko, kar visoko mi napeljite, da se je otroci ne bodo mogli dotakniti.«

LAŽJI SUDOKU

1	5	8	6			9	4
2		9	8		7		
			5	1			2 3
6			4	3			
9	1					3	7
				7	5		8
5	9			6	4		
			7		2	3	5
4		2			8	1	9

Rešitev:

9	6	1	8	5	2	7	3
5	7	2	6	4	1	9	8
2	9	7	9	1	6	8	9
8	1	9	2	7	6	2	5
2	6	9	6	2	5	1	3
8	9	7	6	2	1	8	9
6	2	6	1	9	7	2	5
1	9	2	7	8	6	4	2
7	2	6	2	9	8	5	1

TEŽJI SUDOKU

3				8	1		
			6		4	9	
				5			7
1	7			3			9
5							6
	3			4			5 1
8				6			
		4	9		1		
		6	4				2

Rešitev:

2	1	8	5	7	9	6	3
6	9	5	1	8	6	7	2
6	7	2	9	2	6	1	8
1	5	2	7	9	6	8	9
9	2	6	2	1	9	7	5
8	6	9	6	2	3	1	4
2	8	7	9	6	1	6	2
5	6	7	1	9	2	8	2
7	2	1	8	6	4	5	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil N. F.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630, www.rozmanbus.si

TRST: 6. 3., CVETLIČNI SEJEM PORDENONE: 2. 3., BERNARDIN: 10.–13. 3., ŠMARJEŠKE TOPLICE: 17.–22. 3., MORAVSKE TOPLICE: 20.–24. 5., RADENCI: 20.–24. 5., MADŽARSKE TOPLICE: 1.–5. 4., MEDŽUGORJE: 20.–22. 4., 11.–13. 5.

AKCIJA 2024: BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI, FEBRUAR: 22.–29. 2., MAREC – DODATNI TERMIN: 1.–8. 3., AKCIJA: BANJA VRUČICA S SARAJEVOM: 22.–25. 2.

BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI: 27. 4. – 4. 5., 29. 4. – 6. 5., 8.–15. 5., 10.–17. 5., 23.–30. 5.
MORJE: DUGI OTOK, KORČULA, OREBIČ – VEČ TERMINOV

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Odkruški, utrinki in slike.

Žiri – Krajevna knjižnica Žiri v petek, 2. februarja, ob 18. uri vabi na predstavitev knjige Odkruški, utrinki in slike avtorja Andreja Šubica, zdravnika, kulturnika in športnika. Pestrost njegovega delovanja se odraža tudi v knjigi.

Šenčur folkloro na ogled postavi

Šenčur – Folklorno društvo Šenčur vabi na redno letno prireditev Šenčur folkloro na ogled postavi, ki bo v petek, 2. februarja, ob 19. uri v Domu krajanov v Šenčurju. Poleg domače otroške in odrasle skupine bodo nastopili ljudska pevca Jožica in Jožef Rekar ter pevska skupina Dečve.

Ljubezen – smisel našega obstoja

Preddvor – V sredo, 7. februarja, ob 18. uri bo v Osnovni šoli Matije Valjavca Preddvor prireditev v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Nastopili bodo učenci in učenke, vodilna tema recitala pa bo Ljubezen – smisel našega obstoja.

Ljubezen je ključ

Šenčur – Občina Šenčur in KUD Valentin Kokalj Visoko ob kulturnem prazniku vabita na proslavo z naslovom Ljubezen je ključ, ki bo v sredo, 7. februarja, ob 19. uri v Domu krajanov Šenčur, v četrtek, 8. februarja, ob 19. uri pa v Kulturnem domu Visoko.

IZLETI

Po poti kulturne dediščine

Naklo – Društvo upokojencev Naklo v četrtek, 8. februarja, vabi na pohod Po poti kulturne dediščine. Odhod bo ob 8. uri izpred doma upokojencev v Naklem. Pot je dolga dobrih osem kilometrov; pohod, ki se bo začel v Vrbi, bo skupaj z ogledi trajal štiri ure.

OBVESTILA

Meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola

Kranj – Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Kranj, v petek, 2. februarja, ob 8. uri organizira meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola v prostorih Društva upokojencev Kranj

na Tomšičevi 4. V torek, 6. februarja, od 8. do 9. ure bodo meritve v Domu krajanov Šenčur.

Vadba za zdravo hrbtenico

Šenčur – V torek, 6. februarja, ob 8.30 bo v Domu krajanov Šenčur v okviru programa medgeneracijskega sodelovanja vadba za zdravo in prožno hrbtenico. Obvezne so prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Na kopanje v Portorož

Kranj – Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj v torek, 6. februarja, člane in druge vabi na kopanje v Bernardin v Portorožu in obisk Centra o delfinih v Piranu. Prijave in informacije na 041 424 768.

PREDAVANJA

O varnosti in zdravju pri delu

Kranj – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj v sredo, 7. februarja, ob 9. uri organizira predavanje Varnost in zdravje pri delu za nosilce dopolnilnih dejavnosti. Predstavitev zakonskih obvez in navedene problematike pri delu na kmetiji bo v sejni sobi KGZ Sloga na Primskovem. Predavatelj mag. Marjan Dolenšek, specialist na področju kmetijske tehnike na KGZS, bo odgovarjal tudi na vprašanja udeležencev. Prijave sprejemata Vanja Bajd Frelih (04 511 27 01, vanja.bajd-frelih@kr.kgzs.si) in Ana Beden (04 545 36 17, ana.beden@kr.kgzs.si) do 6. februarja do 12. ure.

RAZSTAVE

Andrej Karlin, duhovnik in škof

Stara Loka – V župnijski cerkvi svetega Jurija v Stari Loki bo v petek, 2. februarja, po večerni maši ob 18. uri odprtje razstave Andrej Karlin – duhovnik in škof, ki je zaznamoval tri škofije. Ogled bo možen do velike noči po svetih mašah.

NOVO

Knjiga »Še enkrat, prosim!« je namenjena glasbenim učiteljem, učencem in staršem. Jasmina Pogačnik, izvrstna učiteljica klavirja na Glasbeni šoli Kranj, jo je napisala srčno, duhovito in navihano, zato vam knjigo toplo priporočamo.

Ob obhajanju petdesetletnice poučevanja klavirja se spodobi, da kaj zapišem!

148 STRANI, TRDA VEZAVA

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

21 EUR
* poština

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

LOTO

Loto rezultati – žrebanje 31. 1. 2024
4, 22, 23, 37, 38, 43 in 18

Loto PLUS: **5, 7, 8, 31, 43, 44 in 12**
Joker 6: **8 5 4 9 3 9**

Predvideni sklad 4. 2. 2024 za Šestico: **1.150.000 EUR**
Predvideni sklad 4. 2. 2024 za 6 plus: **490.000 EUR**
Največji dobitnik za Joker 6: **1.000.000 EUR**

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejmati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

PROSIMO, DARUJTE KRI!

Območno združenje Rdečega križa Kranj vas vlijudno vabi, da se pridružite družini krvodajalcev in se udeležite krvodajalske akcije, ki bo potekala:

V DOMU KRAJANOV PRIMSKOVO, Jezerska cesta 41
V SREDO, 7. 2. 2024 od 7. do 13. ure.

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRV!
051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Krvodajalcem se zahvalujemo za odziv, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov.

BREZPLAČNA OBJAVA
www.daruj-kri.si

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 19. januarja v Gorenjskem glasu je bilo podjetje **Avtohiša Vrtač** d.o.o. iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba vozila VW ID.4 – **Stojan Humar**, Kranj, 2. nagrada: enodnevna uporaba vozila VW T – **ROC – Mojca Gubanc**, Naklo, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Bogomira Peljhan**, Dobrova. Nagrajencem čestitamo!

Plačilo letne naročnine se zares spleča!

Pri plačilu **letne naročnine** prihranite **25 odstotkov**, to pomeni, da časopis kar tri mesece prejmete brezplačno! Izognete se še mesečnemu plačilu položnic (in provizije) in prejmete darilo s praktičnimi izdelki.

Letna naročnina za fizične osebe za leto 2024 s popustom znaša 208,57 evra, prihranek pa kar 69,53 evra!

Spremembo načina plačevanja nam čim prej sporočite na tel. št. 04/201 42 41 ali 04/201 42 00 vsak delavnik od 8. do 15. ure ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Pridružite se naši pozitivno naravnani družini naročnikov, veseli vas bomo!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

EN KRAT PLAČATE, STOPETKRAT PREJMETE!

PETKOVA PRIREDITEV
Izvajca: Nežka Kuček
PIKA NA OBISKU
Petek, 2. februar 2024, ob 17.30
OKC Krice Krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvajca: Lutkovna skupina Čačke
NAGAJIVA HRUŠKA
Sobota, 3. februar 2024, ob 10.00
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
MESTNA OBČINA KRANJ
Gorenjski Glas
triglav

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno
od 8. do 15. ure, sreda od
8. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprt.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

KUPIM

KUPIVA (slovenski par) enosobno stanovanje na Gorenjskem v bloku ali večstanovanjski stavbi. Ponudbe na tel. št., tel.: 031/751-051

24000271

NAJEMEM

GARSONJERO ali 1-sobno stanovanje v Kranju z okolico, Škofji Loki ali Radovljici, tel.: 069/816-205

24000224

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

HIŠE

PRODAM

SAMOSTOJNO hišo in delavnico z vrtom, na parceli 610 m², v Ljubljani, tel.: 041/326-366

24000240

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

VW Tiguan 2.0 TDI, 4 M avtomatik, letnik 2017, 133.000 km, 2. lastnik, garažiran, tel.: 040/830-841

24000259

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

KOVINSKA platišča z gumami 13", 14" 15" za Golf, Polo, Opel, BMW, Fiat, Megan, R4, in Zastava, tel.: 041/894-493

24000289

STROJI IN ORODJA

PRODAM

STROJNO ločno žago za kovine, dolžina lista 48 cm, cena 450 EUR, tel.: 068/152-924

24000255

www.gorenjskiglas.si

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

STREŠNO kritino Likozar, staro 20 let, tel.: 041/677-605

24000260

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

24000244

SUHA

pokrita bukova, gabrova in jesenova drva, tel.: 041/608-765

24000242

SUHA bukova in mešana drva, gaber, jesen, možna dostava, tel.: 031/563-109

24000282

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

MASIVNI fotelj, lepo ohranjen, za simbolično ceno, tel.: 031/584-796

24000264

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

POMIVALNI stroj Gorenje, širine 45 cm, tel.: 041/459-443

24000257

PODARIM

ŠTEDILNIK na elektriko, še uporaben, samostojen, ni vgradni, tel.: 04/23-34-314

24000258

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

2 nova IR panela Sun direct, 1 kw, tel.: 041/315-609

24000276

GORILEC za centralno kurjavo CTC, cena 50 EUR, tel.: 040/522-329

24000237

PELETNI gorilec polža, zalogovnik in avtomatiko za zagon, cena 500 EUR, tel.: 070/821-872

24000234

TOPLOTNE ČRPALKE
Midea 6-16 kw
od 6.699,99 EUR - 6 kw z osnovno montažo, zagonom in 9,5% ddv
SUBVENCIJA EKO SKLADA do 2.500 EUR
IZE d.o.o. 041 669 742
pts@siol.net in www.ize.si

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

DVOJE tekaških smuč, komplet s čevlji, št. 38 in 43, za simbolično ceno, tel.: 031/584-796

24000266

MOŠKE drsalke, št. 43, kot nove, tel.: 031/584-796

24000265

TURIZEM

ODDAM

SE vam zdi še prekmalu? V Barbarigi pri Pulji oddam apartma za letovanje, tel.: 041/680-201

24000253

HOBI

KUPIM

ZBIRAM značke vseh vrst. Če jih imate, me prosim pokličite, tel.: 041/890-840

24000256

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, strogi unikati, izjemne tehnične, umet., sporočilne in ener. vrednosti, tel.: 040/567-544

24000268

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, poslikane skrinje, manjšo kaščo, drobnarije, kipe ..., tel.: 051/258-936

24000248

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODAM

KRZNENO jakno, št. 40-42, cena 100 EUR, tel.: 040/826-961

24000238

MODRO maturantsko obleko brez rokavov, št. 42, tel.: 031/481-272

24000263

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKI avtosedež Rove in otroški skiro, ugodno, tel.: 040/882-236

24000231

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

OČALA kot na napotnico s popustom do 101 EUR. Qlandia Kranj, Qlandia Kamnik, Deteljica Tržič, Spar center Jesenice. Kličite brezplačno 080 1331, www.optika-aleksandra.si

24000250

PRODAM

VZMETNICO za negovalno posteljo iz pene, zelo malo rabljeno, za 50 EUR, tel.: 040/529-100

24000267

ŽIVALI IN RASTLINE

IŠČEM

ZDAJ bo pravi čas za rezanje cepičev. Imate dobro češnjo in bi mi jih dali? Pridem iskat, tel.: 041/220-856

24000279

ZAHVALA

*Čudno, kako prazen je svet, ko umre en sam človek.
(Dante Alighieri, 1265-1321)*

Neizmerna je bolečina in nihče ne more zapolniti praznine ob zgubi dragega moža, atija, sina, brata in strica

BOŠTJANA STANONIKA
(1973-2024), zidarskega mojstra iz Zabreznika v Žireh

Našega ljubega Boštjana ne moremo priklicati nazaj, toda zavest, da je v veliko prekratku življenju pustil globoko sled, nam daje voljo in moč, da bomo sledili njegovim ciljem in vrednotam. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ga spoštovali in mu pomagali, da je lahko uresničil svoje delovne načrte in premagoval življenjske izzive.

Iskrena hvala vsem, ki ste bili z njim v času bolezni in upali z nami. Najprej žirovskima zdravnikoma Ivanu Pecevju in Jaku Strelju ter osebju Arcus Medici v Žireh, hvala reševalni postaji Škofja Loka, UKC Ljubljana z oddelka CIM, predvsem zdravnikom mag. Anji Jazbec, Nini Prevc Urankar, Urški Mikuz in Igorju Marku. Hvaležni smo bolniškemu duhovniku Anžetu Cunku, da je v Ljubljani ob hudi bolezni Boštjana obiskoval in mu podelil zadnji zakrament. Srčna zahvala žirovskemu župniku Andreju Jemcu za ganljiv nagovor pri mašni daritvi, somaševalcu Jožetu Čuku in ministrantom za skrbno opravljen pogrebni obred.

Globoka zahvala Prostovoljnemu gasilskemu društvu Dobračeva in Gasilski zvezi Škofja Loka za organizacijo, da so njena in pobratena gasilska društva od blizu in daleč s številno osebno navzočnostjo gasilcev in gasilk predsedniku PGD Dobračeva Boštjanu Stanoniku izkazala zadnjo čast in so ga položili v prerani grob.

Najlepše se zahvaljujemo podpredsedniku PGD Dobračeva Damjanu Trčku, predsedniku Območne obrtne zbornice Škofja Loka Marku Lotriču in Jožici Kacin, v imenu domačih, za njihove iskrene in tople besede Boštjanu v slovo.

Hvala za zvonjenje, hvala gasilski sireni in zadnji pozdrav, Moškemu pevskemu zboru Alpina za izbrane poslovlilne pesmi in ubrano petje, trobentarju za Tišino ter podjetju Akris za uvidevno vodeno pogrebno slovesnost.

Posebna zahvala sodelavcem Zidarstva Stanonik, podjetnikom in predstavnikom poslovnih partnerjev ter društvom, s katerimi je Boštjan sodeloval, ter lastnikom grajenih objektov. S svojo navzočnostjo ste potrdili, da je bil Boštjan odgovoren in zanesljiv partner, da ste ga spoštovali in ste mu hvaležni za njegovo delo.

Iskreno se zahvaljujemo sodelavkam in sodelavcem ter staršem otrok iz Vrta pri sv. Ani v Žireh, Vrtca Najdihojca iz Škofje Loke, Vrtca Sončni žarek iz Stare Loke, sodelavcem podjetja Fine Culinar iz Žabnice, članom Košarkarskega kluba Top, dijakom in učiteljem Srednje gradbene in geodetske šole Ljubljana, vsem drugim sodelavcem žalujočih najbližjih, Boštjanovim sošolcem in učiteljem iz Osnovne šole Žiri. Hvala prijateljem, ki ste med pogrebno slovesnostjo skrbeli za varnost naših domov.

Hvala za darove, ki ste jih prispevali za PGD Dobračeva in za cerkev sv. Ane na Lednici.

Najlepša hvala vsem, ki ste pomagali pri strežbi, še posebej sosedom, prijateljem, znancem in vsem neimenovanim, ki ste bili v teh težkih dneh z nami, in vsem, ki ste Boštjana pospremlili na zadnjo pot. Vaša prisotnost nam je bila v veliko oporo. Hvala za stiske rok in objeme, molitve, tolažilne besede ali le nem pogled. Vse to nam je povedalo, da ste imeli Boštjana radi in ga cenili; da ste z nami.

Pogrešali ga bomo!

Naj mu bo lahka žirovska zemlja! Gospod, bodi mu bogat plačnik! Naj počiva v miru!

Žena Mirjana, sinova Blaž in Nejc, hčerke Karin, Nika in Jerca, mama Ivanka in ata Janez z Anžetom, brat Marko, sestri Metka in Ana z družinami Žiri, Dobračeva, 26. januarja 2024

RAZNO

PRODAM

MANJŠO lahko motorko, zračno puško, ročni vitel, novo salamoreznico, tel.: 041/364-504

24000288

MOTOR Acme 220 za kosilnico, vidja kline fi 400, 500 za cirkular, tel.: 041/364-504

24000284

NASELJEN prevozni čebelnjak, rabljene panje, satnike in satnice, tel.: 041/721-625

24000252

www.gorenjskiglas.si

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je.

ZAHVALA

METOD RAKOVEC

s Poljšice pri Podnartu

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami v težkih trenutkih, nam kakorkoli pomagali, se od njega poslovili in darovali v njegov spomin. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujemo vsi njegovi

ZAHVALA

MARKO BOLKA

p. d. Korošček Marko iz Cerkelj (24. 4. 1952 – 21. 1. 2024)

Poslovili smo se od našega Marka, vedno nasmejanega, iskrivega duha, potrpežljivega in optimističnega, brez slabe besede za kogarkoli. Marko, ostajaš naš vzornik dobrega upanja. Upamo, da tam zgoraj igrate šah in ušpičite kakšno lumparijo. Hvala vsem, ki ste ga spremljali na njegovi življenjski poti, zaposlenim v Domu starejših občanov Preddvor, še posebej pa njegovim dobrim prijateljem in prijateljicam.

Bratje in sestri

Nisi se izgubil kot zven v tihoto,
nisi odšel v nič in pozabo;
po tebi merim stvarjem pomen
in tvojo pesem skušam peti za tabo.
(T. Pavček)

OSMRTNICA

Z žalostjo sporočamo, da je v 91. letu od nas odšel

FRANCI ALEŠ

z Brega ob Savi

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 3. februarja 2024, ob 12. uri na pokopališču v Bitnjah. Pokojni bo v tamkajšnji poslovilni vežici od petka od 10. ure dalje.

Domači cvetje s hvaležnostjo odklanjajo.

Žalujemo: žena Zofka, sin Robert z Mijo, vnuki Miha, Jure, Luka, Sašo in Eva ter pravnuk Tian

Ni te več na vrtu ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši.

ZAHVALA

V 83. letu nas je nenadoma zapustil dragi mož, oče, ded, brat in stric

MILAN MIKLAVČIČ

iz Spodnje Besnice, šofer avtobusa v pokoju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, vaščanom, sodelavcem ter znancem za izrečena sožalja, tople objeme, stiske rok, podarjeno cvetje, sveče, darovane maše in ostale darove. Hvala župniku Igorju Jerebu in prelatu Antonu Slabetu, članom PGD Besnica, pevcem skupine Ultima ter vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku in pogrebni obred naredili lep. Hvala vsem, ki ga boste skupaj z nami ohranjali v naklonjenem spominu. Hvala tudi Urgentni reševalni službi Kranj in Nevrološki kliniki Ljubljana.

Vsi njegovi žalujemo
Besnica, Naklo, Strmica

Dolgost življenja našega je kratka.
(F. Prešeren)

ŠTEFKA MIHELČIČ

roj. Balantič

Od nje smo se poslovili v četrtek, 1. februarja 2024, na kranjskem pokopališču.

Žalujemo vsi njeni
Kranj, Kamnik, Ljubljana, Leibnitz, Werndorf, Gradec

So sledi,
ki jih ne zasuje plaz.
So spomini,
ki jih ne zabriše čas.

ZAHVALA

V 97. letu se je poslovil naš dragi

VINKO MARKELJ

s Škovin v Železnikih

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, za vsa izrečena sožalja in tople besede. Posebna zahvala lovčemu LD Železniki za lepo pogrebno svečanost in Simonu Tolarju za poslovljni govor. Lepa hvala tudi Lanu, ki je z nami delil spomine vnukov in pravnukov, Društvu izgnancev Škofja Loka in gospe Juliji za poslovljne besede. Zahvaljujemo se tudi Paliativni ambulanti Jesenice, dr. Mateji Lopuh in dr. Marku Možini, osebju Ambulante Košir iz Železnikov in dr. Branku Koširju za pomoč, podporo in zdravljenje. Ohranimo ga v lepem spominu!

Sin Zoran z družino in hči Zorica z družino
Januar 2024

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

V 77. letu starosti se je za vedno poslovila naša draga mama, mami in žena

JOŽICA SOKLIČ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, bivšim sodelavcem in sošolcem, ki ste se prišli posloviti in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku Tomažu Prelovšku za sveto mašo in poslovljne besede. Hvala tudi g. župniku Silvu Novaku za somaševanje, pogrebni službi Komunale Trzič, pevcem Šenturškega okteta in trobentaču za zadnje slovo. Zahvaljujemo se tudi osebni zdravnici Bojani Kališnik Sušnik, patronažni sestri Radmili Benulič in osebju Klinike Golnik, kjer je preživela zadnje ure življenja.

Žalujemo: mož Ludvik ter otroci Veronika, Primož in Tomaž z družinami

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre ...
Le daleč, daleč je ...
(Tone Pavček)

ZAHVALA

Utrujen od boleznij je v 76. letu starosti zaprl oči naš ljubi mož, oče, ata, brat, stric, tast in boter

ANTON ROBLEK

Pólovčev Tone s Suhe pri Predosljah

Od njega smo se poslovili 16. januarja 2024 na domačem suškem pokopališču. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za vso podporo, podarjene sveče, darovane svete maše, darove za cerkev ter izkazano pomoč ob njegovem zdravljenju in lajšanju bolečin. Posebno se zahvaljujemo zdravnici Ani Špehar in medicinski sestri Sari Zver iz SA Stražišče. Hvala za vse izrečene tople besede sožalja in udeležbo na pogrebu. Naša posebna zahvala gre gospema Majdi in Slavki za molitev rožnih vencev, gospodu župniku Janezu Jenku in gospodu Slavku Kalanu, pogrebni službi Navček, Petri in Zali za petje iz srca ter domačim nosačem za lepo opravljen pogrebni obred. Zahvaljujemo se Matjažu Bogataju za izrečene poslovljne besede v imenu gasilcev, ključarjev in župnijskega pastoralnega sveta župnije sv. Siksta Predoslje. Zahvaljujemo se gasilcem PGD Suha in nosačem praporov gasilskih društev ter RK, Janezu za besede, izrečene v imenu domačih, ter pritrkovalcem pod vodstvom Janija Bratine. Še enkrat hvala vsem, ki boste našega ata ohranili v večnem spominu. Ata, hvala za vse, kar si nam dal.

Vsi njegovi
Suha pri Predosljah, januar 2024

Pokazali, kaj vse zmorejo

Za nami so že 17. Zimske državne igre Specialne olimpijade Slovenije. Dvodnevno dogajanje je privabilo več kot sto petdeset tekmovalcev in več kot sedemdeset trenerjev, tekmovalci pa so se lahko pomerili v treh športih.

NIKA TOPORIŠ

Kranjska Gora – Zgodovina zimskih iger specialne olimpijade se je s prvo organizacijo začela pisati leta 1992 in leto dni kasneje so v Schladmingu na zimskih svetovnih igrah že nastopili prvi slovenski tekmovalci. Tokratno dogajanje Zimskih državnih iger Specialne olimpijade Slovenije je potekalo v idilični Kranjski Gori, kamor je prišlo več kot 150 tekmovalcev, nekaj tudi iz sosednjih Avstrije in Italije. Skupno je sodelovalo 29 ekip. Predsednica društva Specialna olimpijada Slovenije Suzana Bohorč je ob odprtju iger dejala, da jo veseli, da so mladi že pred samim začetkom tako veselih obrazov. »Tokratne igre bodo zagotovo nepozaben dogodek, poln priložnosti doživeti kaj lepega na tekmovalnih poligonih in tudi zunaj njih. Rada bi se zahvalila vsem trenerjem, ki skrbijo za dobrobit tekmovalcev, ter gorenjski regiji, ki je tokrat združila moči, stopila skupaj in se pogumno lotila organizacije dogajanja. Hvala vsem, ki verjameste v idejo specialne olimpijade, ki je tudi na slovenskih tleh živa že več kot trideset

Nalezljiva energija Denisa Porčiča - Chorchypa je dvignila občinstvo, ki se je brezskrbno zavrtelo pod odrom. / Foto: Nik Bertonec

let. S ponosom jo bomo širili dalje,« je poudarila. Odprtja se je udeležila tudi županja Občine Kranjska Gora Henrika Zupan, ki je dejala, da so tudi te igre izrednega pomena za občino. »Izredno smo veseli, da se igre specialne olimpijade odvijajo v naši občini, predvsem pa si želimo, da bi tekmovalci uživali v svojih nastopih, v naših krajih in da bi pokazali, kar znajo in za kar so vadili,« je poudarila.

Kekec je bil prava atrakcija. Mnogi tekmovalci nanj še dolgo ne bodo pozabili, saj so spomine ovekovečili s fotografijami. / Foto: Nik Bertonec

Trije športi

Tekmovalci so se pomerili v treh športih: v alpskem smučanju, krpljanju in teku na smučeh. Alpsko smučanje je obsegalo veleslalom v začetni, lažji in težji obliki, pri krpljanju so se tekmovalci lahko preizkusili na 25, 50, 100, 200, 400 ali 800 metrov, tek na smučeh pa je bil rezerviran za ljubitelje klasične ali proste tehnike. V prvi so se pomerili na 50 ali 100 metrov, v prosti tehniki pa so se lahko preizkusili na krajši progi v dolžini 500 metrov ali pa izbrali katero od zahtevnejših razdalj, ki so merile 1, 2,5 in 5 kilometrov. Prvi trije v vsaki kategoriji so se razveselili medalj, ki so jih podeljevali skalka Urša Bogataj, alpinist Matija Volontar, nekdanja smučarja Jure Košir in Alenka Dovžan ter veslač Iztok Čop. Za izvedbo dvodnevnega dogodka sta bila v veliki meri zaslužna tudi Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paralimpijski komite in Zveza Sožitje, krovna slovenska organizacija

za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju. Kot je pojasnila Branka Perne, predsednica Zveze Sožitje, je 52. društvo Zveze Sožitje ravno Specialna olimpijada Slovenije. »O tekmovalcih ne dvomim in trdno sem prepričana, da bodo pokazali tisto, kar znajo in zmorejo,« je dejala.

Priložnost za Torino

Tokratne, 17. Zimske državne igre so bile za tekmovalce še posebno pomembne, saj se niso merili le za medalje, temveč tudi za posebne točke. Najvišji seštevki točk namreč predstavljajo vstopnico za italijanski Torino, kjer bodo prihodnje leto zimske svetovne igre. Barve slovenske zastave bo tam zastopalo 18 športnikov – sedem alpskih smučarjev, sedem tekačev ter štirje krpljarji. Za živahno vzdušje pa sta ob odprtju skrbela Kekec ter javnosti dobro znan Denis Porčič-Chorchyp, katerega energičnost se je kaj hitro prenesla tudi na tekmovalce.

Želijo si zmag in dobrega vzdušja

Tekmovalce 17. Zimskih državnih iger Specialne olimpijade je zajel pravi športni duh. Pred tekmovalcem nas je zanimalo, kaj si želijo doseči in kako se počutijo zaradi športa.

Ammar Omerović, OŠ Poldeta Stražišarja:

»Preizkusil se bom v krpljanju in s tem sem začel z enim razlogom – da bi zmagal. To je tudi moj cilj na tekmovalju. Nič me ni strah, že danes na vaji sem 'šibal' do cilja. Ko se ukvarjam s športom, se počutim zelo dobro, moj najboljši trener pa je učitelj Rok, ki mi vedno pomaga.«

Matevž Grm, CJL Dečkova:

»Tekmujem v krpljanju. Res sem se veliko pripravil in želim si zmage, da bom dobil kolajno. Krpljanje mi je všeč, ker so spodaj noži, je ostro in ker pri teku ne drsijo. Ko tečem, se počutim zelo dobro, veselo. Počutim se močnejšega.«

Nace Mencinger, Sožitje Radovljica:

»Tekmujem v teku na smučeh na razdalji 2,5 kilometra. Treniral sem v Kranjski Gori in upam, da bom osvojil tudi kakšno medaljo. Se bom pa boril tudi, da bi prišel na svetovne igre prihodnje leto. Vsak bi se moral vključiti v šport – in kar pogumno.«

Nea Štebe in Eneja Čevka, OŠ 27. julij, Kamnik:

»Najbolj si želiva zmage, vsaka v svoji kategoriji. Če bova zmagali, bova dobili medaljo. Vsem bi svetovali, naj premagajo strah, se preizkusijo, naredijo, kar so zmožni in za kar so vadili. Brez strahu, brez treme. Glavno je, da se imamo lepo.«

Teo Kričej, CJL Dečkova:

»Jaz bom tekmoval v teku na smučeh na sto metrov. Že lani smo se začeli pripravljati in dobro mi bo šlo. Vsak, ki si želi teči na smučeh, naj poskusi. Hitro se naučiš in se imaš fino. Meni je bil tek na smučeh tako všeč, da smo kupili smuči.«

/ Foto: Nik Bertonec

vremenska napoved

Danes bo zmerno do pretežno oblačno. Jutri in v nedeljo bo razmeroma sončno z nekaj visoke kopenaste oblačnosti. Zjutraj bo ponekod po kotlinah megla.

-2/6 °C

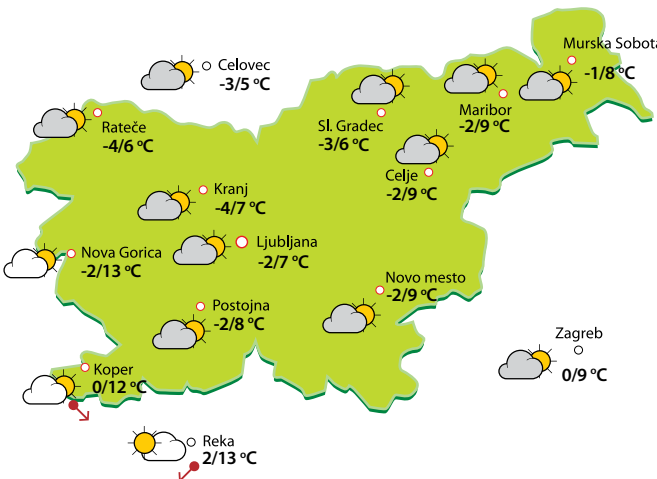

-4/8 °C

-3/9 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

NA GLAS

aforizem

Prijateljci zares ni lahko. Kot samohranilka poleg treh otrok preživlja še pet lepotnih kirurgov.

Milan Fridauer - Fredi